Podpisany przez:
ZBIGNIEW KUJAWA; PRZEWODNICZACY RADY M
dnia 4 lutego 2021 r.

UCHWAŁA NR XXV/211/2021
RADY MIEJSKIEJ GMINY SKOKI

z dnia 4 lutego 2021 r.

w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Skoki

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 713 ze zm.) oraz art. 12 ust. 1 i art. 27 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 293 ze zm.) Rada Miejska Gminy Skoki uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się zmianę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Skoki zwaną dalej zmianą studium.

§ 2. Zmiana studium dotyczy działki nr 8 w obrębie Rejowiec.

§ 3. Granice obszaru objętego zmianą studium oznaczono na mapach stanowiących załącznik graficzny do uchwały.

§ 4. Integralnymi załącznikami do niniejszej uchwały są kolejno:

1) część tekstowa – jednolity tekst „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Skoki", na którą składa się:
   a) tom I – UWARUNKOWANIA, stanowiący załącznik nr 1A,
   b) tom II – KIERUNKI, stanowiący załącznik nr 1B;
2) część graficzna, na którą składa się:
   a) plansza „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Skoki - UWARUNKOWANIA", sporządzona na kopii mapy topograficznej w skali 1:25 000, stanowiąca załącznik nr 2A,
   b) plansza „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Skoki - KIERUNKI", sporządzona na kopii mapy topograficznej w skali 1:10 000, stanowiąca załącznik nr 2B;
3) synteza ustaleń zmiany studium i uzasadnienie przyjętych rozwiązań, stanowiąca załącznik nr 3;
4) rozstrzygnięcie Rady Miejskiej Gminy Skoki o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu zmiany studium, stanowiące załącznik nr 4;
5) dane przestrzenne, stanowiące załącznik nr 5.

§ 5. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Skoki.

§ 6. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej Gminy Skoki

Zbigniew Kujawa

Załącznik Nr 1A do uchwały Nr XXV/211/2021
Rady Miejskiej Gminy Skoki
z dnia 4 lutego 2021 r.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY SKOKI

Część I

Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego

Załącznik Nr 1A do uchwały Nr XXV/211/2021
Rady Miejskiej Gminy Skoki
z dnia 04.02.2021 r.

Wykonanie opracowania

Opracowanie zostało wykonane na zlecenie Burmistrza Miasta i Gminy Skoki. Podstawę formalną opracowania stanowi umowa zawarta pomiędzy Burmistrzem Miasta i Gminy Skoki a INPLUS Doradztwo Inwestycyjne.
Celem opracowania jest określenie polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego. Powyższe opracowanie obejmuje obszar miasta i gminy Skoki.

INPLUS Doradztwo Inwestycyjne
10-686 Olsztyn
ul. Wilczyńskiego 25E/220
biuro@inplus.pl
www.inplus.pl

BDK. s.c Biuro Architektoniczno – Urbanistyczne
J. Dubowik, Sz. Zabokrzecki, M. Kopliński
10 – 683 Olsztyn
Ul. Wilczyńskiego 25e/221

Opracowanie wykonał zespół w składzie:

Główny Projektant
mgr inż. arch. Marian Kopliński (upr. urb. Nr 963/89)

Projektanci
mgr inż. Maria Bohutyn
mgr inż. Sylwia Długosz
mgr inż. Aneta Jermak
mgr inż. Arkadiusz Świder
mgr inż. Piotr Gromelski
mgr Szymon Truszczyński

SPORZĄDZAJĄCY ZMIANĘ STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY SKOKI

BURMISTRZ MIASTA I GMINY SKOKI

TADEUSZ KŁOS

na podstawie uchwały Nr XI/82/2019 Rady Miejskiej Gminy Skoki z dnia 17 października 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Skoki (zmiana dotyczy działki nr 8, obręb Rejowiec)

ZESPÓŁ PROJEKTOWY:

mgr inż. Magdalena Głowacka, członek ZOIU Z-438

Cel zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Skoki, dokonanej na podstawie uchwały Nr XI/82/2019 Rady Miejskiej Gminy Skoki z dnia 17 października 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Skoki – dla działki nr 8 w Rejowcu wynika z potrzeby oznaczenia udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego, a także wyznaczenia nowego obszaru eksploatacji kruszywa naturalnego wraz z kierunkiem jego rekultywacji. Do zmiany przystąpiono na skutek decyzji nr DSR-I.7427.8.2019 Marszałka Województwa Wielkopolskiego z dnia 8 marca 2019 roku o zatwierdzeniu dokumentacji geologicznej złoża kruszywa naturalnego – piasków skaleniowo-kwarcowych „Rejowiec 1”.

Spis treści

Wstęp 6

1. Uwarunkowania wynikające z dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu 8

1.1. Położenie miasta i gminy Skoki 8
1.2. Uwarunkowania zewnętrzne 9
1.2.1. Gmina i miasto Skoki w Planie Zagospodarowania Województwa Wielkopolskiego, Poznański Obszar Metropolitalny 10
1.3. Uwarunkowania wewnętrzne 18
1.3.1. Struktura zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy 18

2. Uwarunkowania wynikające ze stanu środowiska przyrodniczego, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody, kultury i krajobrazu 23

2.1. Struktura przyrodnicza i stan środowiska naturalnego 23
2.1.1 Ogólna charakterystyka gminy i położenie fizyczno-geograficzne 23
2.1.1. Rzeźba terenu oraz budowa geologiczna 24
2.1.2. Surowce mineralne 26
2.1.3. Wody podziemne i gruntowe 28
2.1.4. Wody powierzchniowe 30
2.1.5. Klimat 42
2.1.6. Roślinność (leśna przestrzeń produkcyjna) 43
2.1.7. Świat zwierząt 46
2.1.8. Gleby 47
2.2. Rolnictwo 49
2.2.1. Struktura gospodarstw rolnych 49
2.2.2. Waloryzacja rolniczej przestrzeni produkcyjnej 51
2.3. Zasoby i walory przyrodnicze oraz ich ochrona 52
2.4. Antropizacja środowiska przyrodniczego 60

3. Stan prawny i struktura użytkowania gruntów 72

4. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej 76

4.1. Rys historyczny miasta Skoki 76
4.2. Obiekty wpisane do rejestru zabytków województwa wielkopolskiego znajdujące się w granicach gminy Skoki 78
4.3. Obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków 81
4.4. Ochrona konserwatorska 92

5. Uwarunkowania wynikające z jakości i warunków życia mieszkańców 94

5.1. Demografia 95
5.2. Prognoza demograficzna – podsumowanie i wnioski 103
5.3. Rynek pracy 104
5.4. Bezrobocie 106
5.5. Źródła utrzymania ludności oraz wykształcenie mieszkańców 107

6. Infrastruktura społeczna 110

6.1. Mieszkalnictwo 110
6.2. Ochrona zdrowia 112
6.3. Oświata 112

6.4. Kultura i sport 114
6.5. Turystyka i rekreacja 115
7. Budżet oraz działalność gospodarcza miasta i gminy 118
7.1. Budżet miasta i gminy 118
7.2. Działalność gospodarcza 123
8. Uwarunkowania wynikające z zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia 126
9. Uwarunkowania wynikające ze stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej 127
9.1. Sieć drogowa 127
9.2. Transport kolejowy 129
9.3. System zaopatrzenia w wodę 130
9.4. Sieć kanalizacji sanitarnej 131
9.5. Sieć kanalizacji deszczowej 134
9.6. Gospodarka odpadami 134
9.7. Gazownictwo 136
9.8. Elektroenergetyka 136
9.9. System ciepłowniczy 137
9.10. Bazy i rurociągi paliwowe 137
10. Uwarunkowania wynikające z potrzeb i możliwości rozwoju gminy 139
11. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego 141
12. Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych 145

Wstęp

Nowa edycja studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Skoki jest dokumentem planistycznym sporządzonym dla obszaru całej gminy miejsko - wiejskiej, wykonanym zgodnie z zapisami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.).

Studium określa politykę przestrzenną gminy, w tym lokalne zasady zagospodarowania przestrzennego, a zawartość jest zgodna z zakresem przedmiotowym wskazanym w art. 10 ust. 1 i 2 powołanej ustawy oraz Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118, poz. 1233).

Prace nad studium prowadzono na podstawie Uchwały Nr VIII/44/2007 Rady Miejskiej Gminy Skoki z dnia 26 kwietnia 2007 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Skoki.

Podstawowym celem studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta w myśl przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym jest określenie polityki przestrzennej miasta, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego.

W szczególności w studium uwzględniono uwarunkowania wynikające z (art. 10 ust.1):

- dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu;
- stanu ładu przestrzennego wymogów jego ochrony;
- stanu środowiska, w tym stanu rolniczej przestrzeni produkcyjnej, wielkości jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego;
- stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia;
- zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia;

- potrzeby i możliwości rozwoju gminy;
- stanu prawnego gruntów;
- występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych;
- występowanie obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych;
- występowanie udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych;
- występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych;
- stanu systemów komunikacji infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno – ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami;
- zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

1. Uwarunkowania wynikające z dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu

1.1. Położenie miasta i gminy Skoki

W wyniku podziału administracyjnego kraju z dniem 1 stycznia 1999 roku gmina Skoki, jako jedna z siedmiu gmin, znalazła się w strukturach powiatu wągrowieckiego. Gmina Skoki położona jest we wschodniej części województwa wielkopolskiego, w powiecie wągrowieckim, około 40 km na północny-wschód od Poznania.

Gmina Skoki graniczy:

- ✓ od północy z gminami: Rogoźno (powiat obornicki) oraz Wągrowiec i Mieścisko (powiat wągrowiecki),
- ✓ od wschodu z gminą Kłecko (powiat gnieźnieński),
- ✓ od południa z gminą Kiszkowo (powiat gnieźnieński),
- ✓ od zachodu z gminą Murowana Goślina (powiat poznański).

Gmina zlokalizowana jest na Pojezierzu Wielkopolskim i zajmuje obszar 19 852 ha, zamieszkiwany przez ponad 8 700 mieszkańców. Centrum administracyjne, handlowe i gospodarcze gminy stanowi miasto Skoki. Sieć osadniczą gminy oprócz miasta tworzą 44 miejscowości, w tym 27 sołectw.

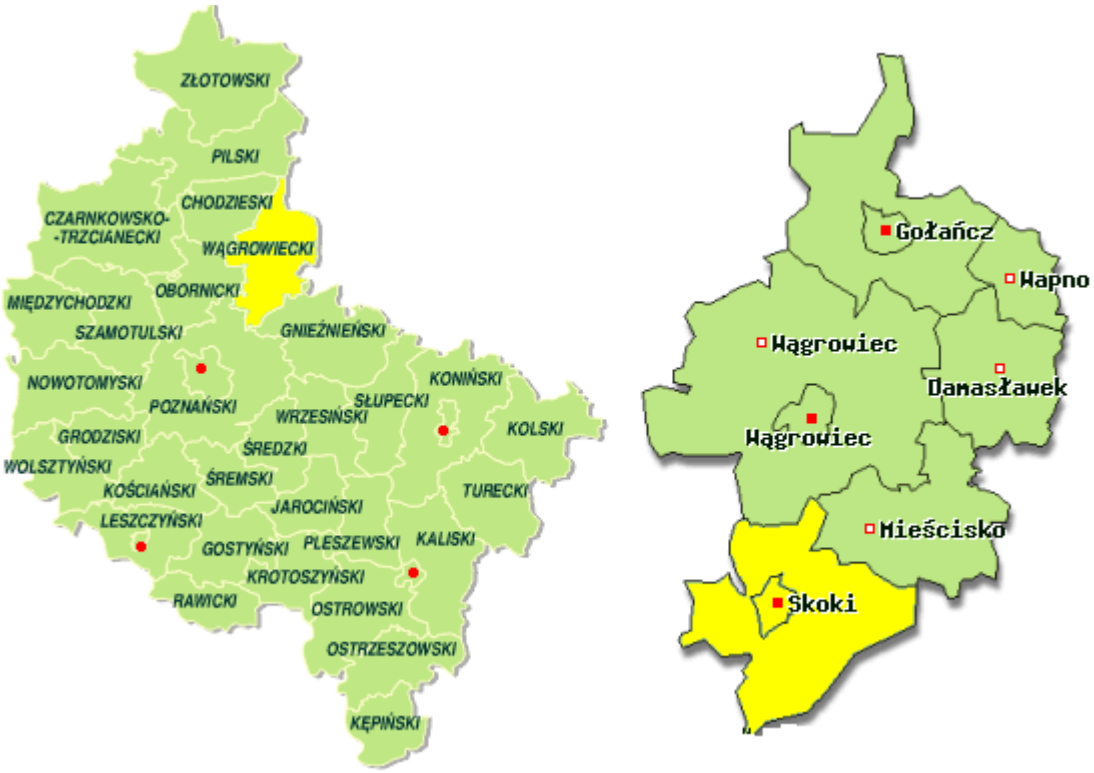

***Rysunek 1**. Województwo wielkopolskie, powiat wągrowiecki.*

Źródło: http://www.gminypolskie.pl

1.2. Uwarunkowania zewnętrzne

Dzięki bardzo korzystnej lokalizacji (20 km od miasta powiatowego - Wągrowca oraz 40 km od miasta wojewódzkiego - Poznania), wykazuje powiązania z otoczeniem w zakresie przyrodniczym, gospodarczym, infrastrukturalnym oraz społecznym.

Gmina powiązana jest z sąsiednimi obszarami poprzez naturalne formy przyrodnicze. Gmina usytuowana jest częściowo na terenie Parku Krajobrazowego „Puszcza Zielonka", dzięki temu posiada wysoki potencjał jako baza turystyczna dla mieszkańców Poznania. Uwarunkowanie to z jednej strony może ograniczać rozwój terenów zabudowanych w granicach Parku Krajobrazowego, z drugiej strony generować rozwój terenów o funkcji turystycznej poza granicami Puszczy.

Na powiązania w zakresie gospodarczym składają się: bezpośrednie sąsiedztwo dużego rynku zbytu w obrębie aglomeracji poznańskiej, bliskość ośrodków zarządzania regionem, agencji rządowych, instytucji finansowych i ośrodków naukowych.

Głównymi powiązaniami w zakresie infrastruktury technicznej jest sieć komunikacyjna. Przez teren gminy przebiegają 2 drogi wojewódzkie: nr 196 relacji Poznań - Wągrowiec oraz nr 197 relacji Sława Wielkopolska – Gniezno, a także linia kolejowa nr 356. Ponadto, przez teren gminy przebiegają gazociąg tranzytowy (relacji: Jamał – Europa Zachodnia) oraz ropociąg (relacji: Płock – Rejowiec).

Gmina Skoki powiązana jest również społecznie z Wągrowcem oraz Poznaniem. Mieszkańcy gminy korzystają z usług zgromadzonych w tych miastach (w tym usług publicznych), a także istnieją na tamtejszym rynku pracy.

1.2.1. Gmina i miasto Skoki w Planie Zagospodarowania Województwa Wielkopolskiego, Poznański Obszar Metropolitalny

W sieci osadniczej województwa wielkopolskiego Skoki, wraz z 184 miejscowościami, stanowią ośrodek gminny o znaczeniu lokalnym wyróżniający się rozwojem funkcji rekreacyjnej, którą plan województwa podtrzymuje.

Ponadto, poza układem sieci osadniczej, wydzielone zostały struktury funkcjonalno-przestrzenne, dla których plan województwa zakłada się intensywny rozwój. W ten sposób wyszczególniony został obszar aglomeracji poznańskiej obejmujący obszar metropolitalny i pozostałe gminy powiatu poznańskiego (w tym miasto i gmina Skoki) oraz gminy powiatów sąsiednich.

„Delimitacja Poznańskiego Obszaru Metropolitalnego

Dla identyfikacji obszaru metropolitalnego zasadnicze znaczenie ma wybór i rozpoznanie cech oraz zjawisk charakterystycznych dla procesów metropolitalnych. Celem delimitacji obszaru metropolitalnego jest wyznaczenie takiego układu funkcjonalno-przestrzennego, który zarówno pod względem powiązań jak i zaawansowania procesów urbanizacyjnych, stanowi zintegrowaną całość, a różnice wynikają jedynie ze statusu administracyjnego wchodzących w jego skład jednostek terytorialnych. Dla potrzeb wyznaczenia

granic Poznańskiego Obszaru Metropolitalnego przyjęto następujące założenia i zasady delimitacji:

- jako podstawową jednostkę terytorialną przyjęto gminę, będącą najmniejszą jednostką statystyczną NTS 5,
- analizie poddano wszystkie gminy z powiatu poznańskiego oraz gminy z 10 powiatów go otaczających, w sumie 76 gmin. Założono, na podstawie wcześniejszych badań i opracowań, że obszar metropolitalny będzie się zawierał wewnątrz badanego obszaru 11 powiatów, a tym samym będzie możliwa pełna delimitacja typu *ex post*,
- granice obszaru metropolitalnego są ciągłe i oparte o granice gmin.

Ponadto przyjęto cztery zasady metodologiczne:

- zasada bezpośredniego sąsiedztwa – za wchodzące w skład obszarów metropolitalnych uznaje się wszystkie gminy bezpośrednio sąsiadujące z miastem metropolitalnym, niezależnie od tego czy spełniły określone kryteria delimitacji,
- zasada ciągłości – za wchodzące w skład obszarów metropolitalnych uznaje się tylko te gminy, które sąsiadują z ośrodkiem metropolitalnym bezpośrednio lub przez inne gminy wyznaczone w wyniku przyjętych kryteriów,
- zasada zwartości – za wchodzące w skład obszarów metropolitalnych uznaje się również te gminy, które nie spełniają kryteriów, ale sąsiadują wyłącznie z gminami spełniającymi założone kryteria,
- zasada rozłączności – każda gmina może wchodzić w skład tylko jednego obszaru metropolitalnego, w przypadku nakładania się stref wpływu decyduje odległość gminy od centrum ośrodka metropolitalnego. Obszar metropolitalny jest regionem spójnym terytorialnie.

Założono, że miasto Poznań nie będzie badane pod względem cech charakterystycznych dla metropolii, ale zostanie przeanalizowane jako jedna z gmin, które budować będą obszar metropolitalny. Dla przeprowadzenia wnikliwej analizy delimitacyjnej, opartej o cechy statyczne i dynamiczne oraz

o relacje funkcjonalne między badanymi gminami, przyjęto trzy podstawowe kryteria delimitacji: społeczno-gospodarcze, dostępności komunikacyjnej i środowiska przyrodniczego. Kryteria te zostały scharakteryzowane następującymi cechami:

Kryterium społeczne-gospodarcze

- Sfera społeczna:
  - gęstość zaludnienia,
  - dynamika wzrostu liczby ludności w latach 1996–2003,
  - stałe migracje ludności w latach 1996–2003,
  - dynamika przyrostu liczby mieszkań w latach 1996– 2003,
  - udział ludności utrzymującej się ze źródeł pozarolniczych w liczbie ludności ogółem,
  - udział ludności utrzymującej się ze źródeł pozarolniczych w liczbie ludności pracującej.
- Sfera gospodarcza:
  - liczba spółek z udziałem kapitału zagranicznego na 1000 mieszkańców w 2003 roku,
  - dynamika wzrostu liczby spółek z udziałem kapitału zagranicznego w latach 1996–2003,
  - liczba podmiotów gospodarki narodowej w sektorze prywatnym na 1000 mieszkańców w 2003 roku,
  - dynamika wzrostu liczby przedsiębiorstw prywatnych (bez spółek z udziałem kapitału zagranicznego) w latach 1996–2003,
  - liczba zatrudnionych w usługach rynkowych w 2003 roku,
  - liczba podmiotów gospodarki narodowej działających w pośrednictwie finansowym, obsłudze nieruchomości i firm, nauce, handlu i naprawach oraz hotelach i restauracjach w 2003 roku,
  - powierzchnia użytków rolnych,
  - użytkowanie gruntów – powierzchnia użytków rolnych w latach 1996–2003,
  - odsetek gospodarstw rolnych i działek rolnych o powierzchni do 2 ha w ogólnej liczbie gospodarstw.

Kryterium dostępności komunikacyjnej

- dostępność komunikacyjna, wyrażona izochroną 30 minut dojazdu środkami komunikacji zbiorowej do centrum metropolii, odniesiona względem odległości 10, 30 i 50 km od centrum metropolii,
- dostępność komunikacyjna, wyrażona izochroną 60 minut dojazdu środkami komunikacji indywidualnej do centrum metropolii, odniesiona względem odległości 10, 30 i 50 km od centrum metropolii.

Kryterium środowiska przyrodniczego

- procentowy udział powierzchni form ochrony przyrody w gminach,
- wskaźnik lesistości w gminach,
- procentowy udział powierzchni gruntów kwalifikujących się do zalesień,
- waloryzacja rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
- procentowy udział powierzchni trwałych użytków zielonych w gminach,
- badanie przebiegu granic przyrodniczych struktur przestrzennych na podstawie układu zlewniowego, systemu przyrodniczego oraz fitokompleksów krajobrazowych.

Poniższe rysunki przedstawiają delimitację obszaru metropolitalnego uwzględniając w/w kryteria.

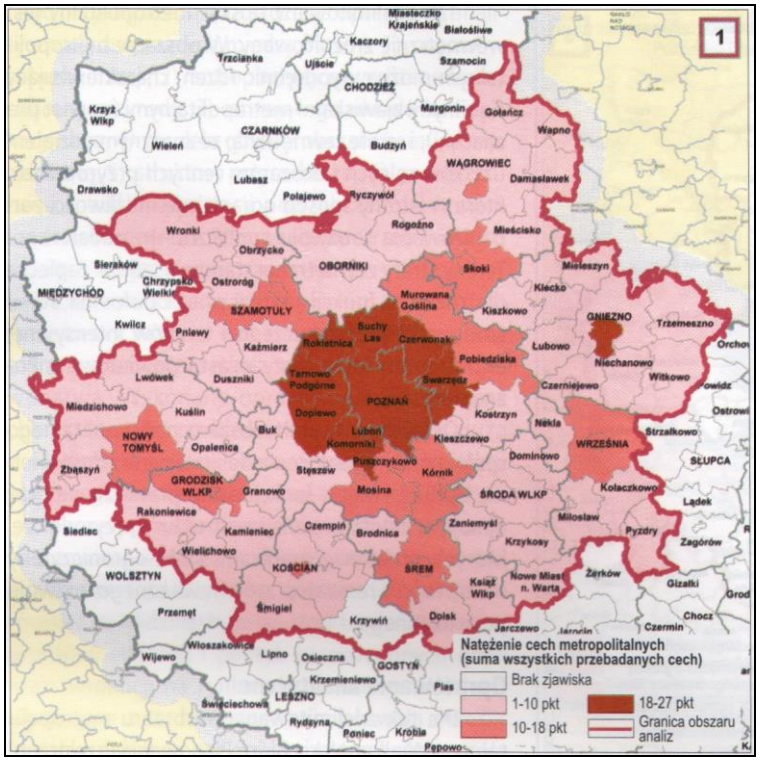

Rysunek 2. Poznański obszar metropolitalny. Natężenie cech metropolitalnych.

Źródło: Urbanista 7/2008, Opracowanie: Marek Bryl, Jowita Maćkowiak

Wielkopolskie Biuro Planowania Przestrzennego w Poznaniu

Natężenie cech metropolitalnych w Skokach zawiera się w przedziale 18-27 punktów, co stanowi najwyższy wynik wśród przebadanych gmin.

Dostępność komunikacyjną przedstawiono w ujęciu przestrzennym określając izochrony 30 i 60 minut dostępności od centrum metropolii różnymi środkami transportu, a następnie wykonano syntezę badanego zjawiska (rysunek 3).

Rysunek 3. Poznański obszar metropolitalny. Delimitacja. Dostępność komunikacyjna.

Źródło: Urbanista 7/2008, Opracowanie: Marek Bryl, Jowita Maćkowiak Wielkopolskie Biuro Planowania Przestrzennego w Poznaniu

Gmina Skoki położona jest w nie najkorzystniejszej strefie dostępności komunikacyjnej. Przeprowadzona waloryzacja ulokowała gminę w przedziale 1-2 punkty.

Sferę środowiska przyrodniczego przebadano poprzez analizę statystyczną wybranych elementów środowiska naturalnego (waloryzacja środowiskowa) oraz poprzez wskazanie przebiegu granic przyrodniczych obszarów funkcjonalnych (rysunek 4).

Rysunek 4. Poznański obszar metropolitalny. Delimitacja. Poznańskie dorzecze Warty – obszar bilansów RZGW.

Źródło: Urbanista 7/2008, Opracowanie: Marek Bryl, Jowita Maćkowiak Wielkopolskie Biuro Planowania Przestrzennego w Poznaniu

Ostatecznie podjęto decyzję, że miasta powiatowe ze względu na poziom cech metropolitalnych i ze względu na istotne powiązania funkcjonalne, stanowić będą zewnętrzny pierścień miast obszaru metropolitalnego (rysunek 6).

Rysunek 5. Poznański obszar metropolitalny. Delimitacja końcowa.

Źródło: Urbanista 7/2008, Opracowanie: Marek Bryl, Jowita Maćkowiak Wielkopolskie Biuro Planowania Przestrzennego w Poznaniu

Zdelimitowany obszar metropolitalny obejmuje 45 gmin wraz z Poznaniem. W skład obszaru wchodzi 10 miast powiatowych i 15 pozostałych miast. Powierzchnia obszaru wynosi 6205 km^2 (20,8% powierzchni województwa). Poznański obszar metropolitalny zamieszkuje 1326,9 tys. osób, (39% liczby ludności województwa). Gęstość zaludnienia wynosi 214 os/km^2, przy średniej gęstości dla województwa wynoszącej 112 os/km^2.

Tak zdelimitowany obszar metropolitalny jest wewnętrznie zróżnicowany. W obszarze metropolitalnym można wyodrębnić rdzeń, charakteryzujący się silnymi zjawiskami metropolitalnymi (powiat poznański), i strefę zewnętrzną, ze znacznym udziałem użytków rolnych i obszarów cennych przyrodniczo, które w istotny sposób ograniczają możliwości zurbanizowania i rozwoju społeczno-gospodarczego. Tereny strefy zewnętrznej stanowią jednak zaplecze dla rozwoju funkcji rekreacyjnej i bufor na styku środowiska przyrodniczego i terenów intensywnej antropopresji oraz łączy miasta powiatowe z Poznaniem.

Ostateczny kształt obszaru metropolitalnego spełnia przyjęte założenia delimitacyjne i dość wiernie opisuje związki funkcjonalno-przestrzenne oraz ujmuje w całości ważniejsze struktury przyrodnicze, których przecięcie granicami POM ograniczyłoby możliwości kreowania zrównoważonego rozwoju przestrzennego". **[*Źródło: Urbanista 7/2008, Opracowanie: Marek Bryl, Jowita Maćkowiak Wielkopolskie Biuro Planowania Przestrzennego w Poznaniu*]**.

Gmina Skoki w Poznańskim Obszarze Metropolitalnym

Gmina Skoki weszła w skład Poznańskiego Obszaru Metropolitalnego jako „gmina o dobrej dostępności komunikacyjnej, umiarkowanym natężeniu cech metropolitalnych", będąc jednocześnie gminą graniczna dla tego obszaru.

Biorąc pod uwagę natężenie cech metropolitalnych - sumę wszystkich przebadanych cech, Skoki zaliczono do przedziału 10-18 punktów (maksymalna liczba punktów: 27) tj. pomiędzy średnią dla województwa wielkopolskiego a powiatu poznańskiego.

Jeśli chodzi o dostępność komunikacyjną (kolejową, autobusową i indywidualną), Skoki znalazły się w przedziale 1-2 punkty (maksymalna liczba punktów: 4).

1.3. Uwarunkowania wewnętrzne

1.3.1. Struktura zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy

Istniejąca struktura zagospodarowania przestrzennego miasta Skoki ukształtowana została zarówno poprzez uwarunkowania geograficzne, jak i historyczne. Pierwsze ślady osadnictwa pojawiły się na skrzyżowaniu głównych szlaków handlowych łączących Gniezno z Poznaniem oraz Poznań z miejscowościami Pomorza Zachodniego i Gdańskiego. Napływ ludności w XVII wieku spowodował rozwój miasta w kierunku wschodnim. W tamtym czasie powstał między innymi rynek i kościół.

Okresem najintensywniejszego rozwoju przestrzennego miasta była II połowa XVII wieku. Znacznie wtedy wzrosła liczba mieszkańców miasta, rozwinął się handel oraz powstały nowe obiekty użyteczności publicznej: ratusz, synagoga i trzy kościoły. Kolejny etap rozwoju przestrzennego związany jest z budową linii kolejowych łączących Skoki z Poznaniem i Janowcem (1905 r.), z Wągrowcem (1908 r.) oraz z Gnieznem (1914 r.). Wybudowanie w mieście stacji kolejowej wraz z zapleczem spowodowało rozwój przestrzenny miasta w jej kierunku.

Dalszy rozwój Skoków następował w kierunkach: północno-wschodnim (wzdłuż ulicy Rakojedzkiej) oraz południowo-wschodnim (wzdłuż trasy prowadzącej w kierunku Antoniewa). Przyczynami takich kierunków rozwoju przestrzennego miasta były bez wątpienia czynniki geograficzne, tj. tereny leśne i jeziora, znajdujące się w otoczeniu miasta. Dodatkowym elementem stanowiącym naturalną przeszkodę dla rozwoju terenów miejskich był teren bagienny Moraś znajdujący się na południe od centralnej części miasta. Urbanizacja następowała więc w miejscach, które stanowiły łatwą do zagospodarowania otwartą przestrzeń. Rozwój miasta postępuje również na zachód od części centralnej – w kierunku miejscowości Potrzanowo, gdzie znajduje się obecnie osiedle domów jednorodzinnych, gimnazjum wraz halą widowiskowo – sportową, pojedyncze domy jednorodzinne oraz skupiska zabudowy letniskowej.

Struktura przestrzenno-funkcjonalna miasta

W strukturze przestrzennej miasta można wyodrębnić część centralną o funkcji mieszkaniowo-usługowej, tereny o funkcji mieszkaniowej oraz obszar o funkcji produkcyjno-usługowej. Pozostałą część miasta zajmuje obszar rolniczej przestrzeni produkcyjnej oraz obszar bagienny Moraś.

Centrum Skoków stanowi najstarsza część miasta położona przy placu Powstańców Wielkopolskich. Plac o kształcie prostokąta przecina główna arteria miejska – ulica Jana Pawła II. Przy placu znajdują się zabudowania z XIX i XX wieku o 2-4 kondygnacjach pełniące funkcję usługowo-mieszkaniową. Oprócz kilku sklepów i punktów usługowych, zlokalizowano tam również przystanek PKS oraz pocztę.

Obszar o funkcji mieszkaniowo-usługowej stanowią zabudowania rozmieszczone wzdłuż ulic: Kościelnej, Jana Pawła II, Kazimierza Wielkiego, Ciastowicza i Dworcowej. Występujące tutaj 1 - 4 kondygnacyjne budynki spełniają funkcję mieszkaniową jednorodzinną lub wielorodzinną z usługami w dolnych kondygnacjach. Jest również obszar koncentrujący większość usług miejskich. Znajdują się tutaj sklepy, apteka, punkt skupu ziół, bank, supermarket, a także usługi o znaczeniu publicznym tj. Urząd Miasta i Gminy, komenda policji, biblioteka oraz przychodnia.

Na północny-wschód od części centralnej miasta rozciągają się tereny zabudowy mieszkaniowej. Są to w przeważającej części zabudowania jednorodzinne dwukondygnacyjne. W tej dzielnicy zlokalizowano także przedszkole oraz, na jej obrzeżach, Zakład Przemysłu Drzewnego.

Kolejnym skupiskiem zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej jest teren położony na wschód od dworca kolejowego - pomiędzy linią kolejową, a ulicą Rakojedzką. Linia zabudowy biegnie wzdłuż ulicy Rakojedzkiej sięgając granicy administracyjnej miasta. Osiedle rozbudowuje się w kierunku północnym, gdzie istnieją jeszcze przestrzenie otwarte ograniczone od północy linią lasu.

Tereny zabudowy mieszkaniowej występują również w południowej części miasta. Zlokalizowane są pomiędzy linią kolejową, a ulicą Antoniewską i zajmują obszar ograniczony od południa terenem biologicznej oczyszczalni ścieków oraz hodowlanymi stawami rybnymi. Północny i południowy obszar zabudowy mieszkaniowej połączony jest pasmem zabudowy zagrodowej.

Obszary o funkcjach produkcyjno – składowo - usługowych zlokalizowane są przy ulicy Antoniewskiej – w północno – wschodniej części miasta. Znajduje się tam między innymi stacja benzynowa oraz warsztaty i magazyny.

Struktura przestrzenno-funkcjonalna gminy

Obszar gminy podzielony został administracyjnie na 27 sołectw obejmujących 44 miejscowości. Miejscowości zlokalizowane w zachodniej części gminy mają charakter turystyczno-rekreacyjny, natomiast wschodnia część gminy to obszary rolnicze.

Dominujący typ zabudowy występujący na obszarze wiejskim to zabudowa zagrodowa oraz nowoczesna zabudowa jednorodzinna, której największy rozwój nastąpił w: Rejowcu, Pawłowie Skockim, Grzybowie, Rościnnie. Funkcja mieszkaniowa występuje również w formie dwu- lub trzy-kondygnacyjnych bloków wielorodzinnych. Na obszarach wiejskich zauważalne jest powstawanie zabudowy o charakterze agroturystycznym.

Obszary zabudowy rekreacyjnej zlokalizowano na terenach o korzystnych warunkach rozwoju tej funkcji. Skupiska takiej funkcji występują głównie nad brzegami jezior w miejscowościach: Potrzanowo, Grzybowo, Sławica oraz na terenie miasta Skoki. Aby następował dalszy rozwój funkcji rekreacyjnej, konieczna jest modernizacja istniejącej, a także zaopatrywanie terenów w nową sieć kanalizacyjną, a także wodociągową. Istnieje także potrzeba badania chłonności rekreacyjnej środowiska przyrodniczego.

W strukturze zagospodarowania przestrzennego gminy wyróżnić można również znaczne obszary ogrodów działkowych – w miejscowościach Skoki, Potrzanowo i Szczodrochowo. Oprócz funkcji ogrodniczej pełnionej przez te tereny, można zauważyć tendencję do przekształceń w kierunku funkcji rekreacyjnej. Przekształcenia mogą wiązać się z przekroczeniem chłonności rekreacyjnej i koniecznością rozbudowy sieci wodociągowo-kanalizacyjnej.

Funkcje usługowe występują na terenach skupisk zabudowy mieszkaniowej. Są to zarówno drobne obiekty usługowe, tj. sklepy spożywcze, jak też szkoły podstawowe (Jabłkowo, Lechlin, Łosiniec, Pawłowo Skockie, Rejowiec), a także ośrodki agroturystyczne (Bliżyce, Łosiniec, Potrzanowo, Jabłkowo, Miączynek).

Największy obszar produkcyjno - usługowy znajduje się w miejscowości Rejowiec: baza paliw nr 4 zajmująca się magazynowaniem, przesyłaniem, przeładunkiem, komponowaniem oraz badaniem jakości paliw.

Dominująca powierzchniowo funkcja to obszary gospodarki rolnej oraz obszary leśne.

Podstawowy układ sieci osadniczej

Główną dominantą w strukturze osadniczej gminy jest miasto Skoki zlokalizowane przy głównych szlakach komunikacyjnych gminy, tj. drodze wojewódzkiej nr 196 oraz linii kolejowej nr 356 relacji: Poznań – Bydgoszcz. Miasto gromadzi aż 44% ludności gminnej. Ponadto na terenie miasta występują obiekty usługowe, w tym usług publicznych, tj.: Urząd Miasta i Gminy, Komenda Policji, Staż Pożarna, przychodnia, poczta oraz apteki.

Ośrodkiem dominującym w sieci osadniczej jest również miejscowość Potrzanowo, która położona jest na zachód od Skoków. Jest to miejscowość o charakterze mieszkaniowo-rekreacyjnym, druga pod względem wielkości w gminie, którą zamieszkuje 649 osób (7% ludności gminnej).

Położone w centralnej części Skoki i Potrzanowo stanowią główne elementy w sieci osadniczej gminy. Układ ten równoważą trzy obszary koncentracji zabudowy:

- od północy: Łosiniec i Lechlin;
- od południa: Pawłowo Skockie i Rejowiec;
- od zachodu: Jabłkowo.

Pozostałe ośrodki stanowią uzupełnienie powyżej opisanego układu.

2. Uwarunkowania wynikające ze stanu środowiska przyrodniczego, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody, kultury i krajobrazu

2.1. Struktura przyrodnicza i stan środowiska naturalnego

2.1.1 Ogólna charakterystyka gminy i położenie fizyczno-geograficzne

Gmina Skoki położona jest we wschodniej części województwa wielkopolskiego. Według regionalizacji fizyczno-geograficznej J. Kondrackiego gmina zlokalizowana jest w prowincji Niziny Środkowopolskie, podprowincji Pojezierza Południowo Bałtyckiego, makroregionie Pojezierza Wielkopolskiego (315.5) w krainie: Pojezierza Gnieźnieńskiego (315.54) w trzech subregionach morfologicznych: Równina Wągrowiecka, Pagórki Poznańskie, Równina Gnieźnieńska.

***Rysunek 6**. Regionalizacja fizyczno-geograficzna gminy Skoki wg Kondrackiego.*

2.1.1. Rzeźba terenu oraz budowa geologiczna

Rzeźba terenu

Krajobraz Gminy Skoki jest urozmaicony przez występujące w niektórych miejscach znaczne zróżnicowanego ukształtowania terenu, które jest wynikiem długotrwałego działania lodowców. Północna część gminy należy do Równiny Wągrowieckiej, gdzie dominuje wysoczyzna morenowa, płaska rozcięta rynnami glacjalnymi, powierzchnia jej wyniesiona jest na rzędnych 82-105 m npm. Zachodnia i południowa część gminy znajduje się w obrębie Pagórków Poznańskich. Jest to obszar moren czołowych fazy poznańskiej zlodowacenia bałtyckiego. Rzeźba powierzchni terenu jest bardzo urozmaicona, liczne są wzniesienia, poprzedzielane obniżeniami często zatorfionymi lub zajętymi przez jeziora (jez. Włókna, jez. Brzeźno). W części środkowej obszar ten jest przecięty przez wyraźnie zaznaczającą się rynną glacjalną. Południowo-wschodnia część gminy wchodzi w skład Równiny Gnieźnieńskiej, wyniesionej na wysokość 96-115 m npm. Jest to wysoczyzna morenowa falista, rozcięta rynną glacjalną, w której dnie płynie rzeka Mała Wełna.

Rzeźba terenu wpływa na atrakcyjność gminy. Najbardziej charakterystyczne są rozcięcia wysoczyzny licznymi rynnami jeziornymi oraz malowniczą doliną rzeki Małej Wełny. Ponadto zbocza rynien i dolin są często strome o spadkach dochodzących do kilkunastu procent (jez. Budziszewskie). Szczególnie malownicze są pagórki morenowe strefy marginalnej, które kontrastują z głęboko wciętymi rynnami jeziornymi (deniwelacja dochodzi do kilkudziesięciu procent).

Na terenie Miasta i Gminy Skoki do działalności przeobrażających teren, należą przede wszystkim intensywne użytkowanie rolnicze oraz kopalnie odkrywkowe surowców naturalnych.

Eksploatacja kruszyw prowadzona na terenie Niedźwiedziny, przyczynia się do znacznych zmiany w przypowierzchniowej warstwie skorupy ziemskiej, między innymi w postaci znacznych obszarów wyłączonych z użytkowania, hałd oraz wyrobisk.

Prace rekultywacyjne po zakończonej eksploatacji powinny być przeprowadzone zgodnie z projektem ich rekultywacji, w kierunku rolno leśnym z pozostawieniem kilku niewielkich zbiorników wodnych (oczek wodnych).

Geologia

Gmina Skoki leży w obrębie synklinorium szczecińsko-łódzko-miechowskim należącym do piętra laramijskiego. Synklinorium stanowi strefę depresyjną, wypełnioną utworami kredy wydłużoną w kierunku NW - SE podzieloną na niecki dwoma elewacjami. Teren gminy Skoki leży w obrębie elewacji obornickiej. Trzeciorzęd na obszarze gminy reprezentowany jest przez osady oligocenu, miocenu i pliocenu o miąższości łącznej od kilku do 220 m.

Powierzchnia stropowa iłów plioceńskich (trzeciorzędu) nie wykazuje dużych deniwelacji i znajduje się na rzędnych w granicach 30 - 50 m n.p.m. Utwory czwartorzędowe odznaczają się dużą zmiennością. Łączna miąższość utworów czwartorzędowych wynosi 40 - 60 m. Plejstocen reprezentują gliny zwałowe zlodowaceń południowopolskich, środkowopolskich i północnopolskich oraz osady piaszczysto-mułkowe o znacznej miąższości.

Powierzchniową warstwę na terenie gminy stanowią plejstoceńskie utwory ostatniego zlodowacenia wykazujące dużą jednorodność. Są to gliny z przewarstwieniami piasków i żwirów oraz występujące na znacznej powierzchni gminy piaski i żwiry wodno-lodowcowe i lodowcowe. Holocen na terenie gminy stanowią torfy, namuły oraz piaski i mady rzeczne. Grunty organiczne związane są z obniżeniami często rozcinającymi powierzchnię terenu (torfy spotyka się w dolinie rzeki Małej Wełny, w szerokich rynnach jeziornych).

2.1.2. Surowce mineralne

Na terenie gminy Skoki funkcjonują dwie kopalnie kruszywa mineralnego, obydwie zlokalizowane są w Niedźwiedzinach.

Zakład górniczy Niedźwiedziny eksploatowany przez Przedsiębiorstwo KRUSZGEO Wielkopolskie Kopalnie Spółka z o.o. z siedzibą w Poznaniu przy ul. Grunwaldzkiej 21 i zakład górniczy Niedźwiedziny DH eksploatowany przez przedsiębiorstwo DANFO z siedzibą w Poznaniu przy ul. Owidiusza 28/4.

Tabela 1. Kopalnie kruszywa naturalnego na terenie gminy Skoki.

Wyszczególnienie	Jednostka	Ilość	
		Niedźwiedziny DH	Niedźwiedziny
Firma eksploatująca	-	DANFO	KRUSZGEO
Okres ważności koncesji	lata lub rok	Do 31.03.2009	Do 31.12.2010
Nazwa obszaru górniczego	-	NIEDŹWIEDZINY DH	Niedźwiedziny Północ
Wielkość obszaru górniczego	km^2	0,0834	0,2734
Wielkość terenu górniczego	km^2	0,103532	0,61
Nazwa kopaliny głównej	-	Kruszywo naturalne	Kruszywo naturalne (piasek ze żwirem)
Nazwa kopaliny towarzyszącej	-	brak	Kruszywo naturalne (piasek)
Ilość zasobów bilansowych kopaliny głównej: **- poza filarem ochronnym** **- w filarze ochronnym**	Mg	 949,40 tyś. 77,13 tyś.	7769,97 tyś
Ilość zasobów bilansowych kopalin towarzyszących	Mg	brak	2655,15 tyś
Przewidywalne wydobycie docelowe	tyś. Mg/doba	0,40	435
Grubość nadkładu	m	0,2-2,7	0,2-5,5
Ilość odpadów ogółem	Mg lub m^3	brak	brak
Zagrożenia naturalne	-	brak	brak

Źródło: Program ochrony środowiska Miasta i Gminy Skoki na lata 2005-2012".

W oparciu o materiały „Planu ruchu odkrywkowego zakładu górniczego Niedźwiedziny na lata 2005 –2009 sporządzonego w formie uproszczonej" w części charakteryzującej budowę geologiczną i hydrologiczną złoża można stwierdzić, że udokumentowane złoże kruszywa w miejscowości Niedźwiedziny położone jest w północnej części Niziny Wielkopolskiej w obrębie Pagórków Poznańskich, charakteryzujących się skomplikowaną budową – obok glin zwałowych występują piaski i żwiry akumulacji związanej z procesami fluwioglacjalnymi; z morenami czołowymi, piaskami i madami rzecznymi. Genetycznie złoże znajduje się w strefie moren czołowych fazy poznańskiej zlodowacenia Bałtyckiego.

Morfologia terenu należy do bardzo urozmaiconych – liczne są wzniesienia o wysokościach bezwzględnych sięgających na terenie udokumentowanego złoża wartości od 74 do 119 m n.p.m. Urozmaicenie terenu związane jest z występowaniem rynny polodowcowej (wypełnionej wodami powierzchniowymi oraz równiny sandrowej na wysoczyźnie morenowej zlodowacenia bałtyckiego, wznoszącej się w kierunku wschodnim i osiągającej kumulację rzędu 109-119,8 m n.p.m. Krawędź wysoczyzny o rzędnych 85-90m n.p.m. stanowi wyraźną granicę morfologiczną między w/w formami.

Budowa geologiczna złoża związana jest z akumulacją wodnolodowcową. Złoże Niedźwiedziny zajmuje równinę sandrową związaną z rynną subglacjalną o przebiegu N-S, zakończoną sandrem Zielonki (ok. 5-8 km na S od złoża). Seria złożowa rozcięta jest bocznymi dopływami do rynny głównej i nie tworzy zwartej formy, stąd też złoże udokumentowane zostało w 5-ciu odrębnych polach.

Złoże cechuje się dużą zmiennością w zakresie miąższości i jakości kopaliny. Jako utwory podścielające złoże występują utwory piaszczyste oraz gliny zwałowe, które występują również w formie przewarstwień (0,1-0,5m) w serii złożowej.

Serię złożową budują utwory piaszczysto-żwirowe reprezentowane przez piaski różnoziarniste, piaski różnoziarniste ze żwirem oraz żwiry drobne i średnie. Miąższość serii piaszczysto-żwirowej waha się pomiędzy 2,5-28,5m (średnio 6,9m). Piaski o różnej granulacji (od drobnych po różnoziarniste)

występujące ponad serią żwirową nie tworzą ciągłej warstwy, a ich miąższość zróżnicowana jest między 0,5-10,8 m (średnio 3,4m). Kopalinę główną złoża stanowią utwory piaszczysto-żwirowe, natomiast utwory piaszczyste zakwalifikowano jako kopalinę towarzyszącą.

Nadkład na złożu stanowi gleba, piaski pylaste i gliniaste oraz miejscami glina. Średnia miąższość nadkładu na terenie całego złoża wynosi 1,5m maksymalnie to 5,5m. Nadkład będzie gromadzony na zwałowiskach tymczasowych i sukcesywnie wykorzystywany do rekultywacji technicznej terenu poeksploatacyjnych zgodnie z dokumentacją rekultywacyjną.

Zaleganie wód gruntowych i zwierciadła późniejszego zbiornika przewiduje się na 80,4m n.p.m. w centralnej, obecnie eksploatowanej części złoża oraz na 77,5 m n.p.m. w skrajnej północnej jego części.

W związku z dużą przepuszczalnością utworów przypowierzchniowych omawiany teren pozbawiony jest wód powierzchniowych. Nie przewiduje się obniżenia poziomu wód gruntowych w czasie prowadzenia robót górniczych, co jest nie wątpliwie bardzo korzystne dla otaczającego środowiska, często przy tego typu inwestycjach obniżenie lustra wody jest konieczne dla przeprowadzenia prawidłowego procesu wydobywczego, dla sąsiadującej z takim złożem przyrody ma to często katastrofalne skutki.

Oprócz wyżej wymienionych złóż kruszywa naturalnego, na terenie działki nr 8 w Rejowcu występuje udokumentowane złoże piasków skaleniowo-kwarcowych o zasobach bilansowych 1813,87 tys. ton. Dokumentacja geologiczna złoża została zatwierdzona decyzją nr DSR-I.7427.8.2019 Marszałka Województwa Wielkopolskiego z dnia 8 marca 2019 roku, a jego wydobycie nie zostało jeszcze rozpoczęte. Ponadto, działka nr 8 w Rejowcu objęta jest koncesją nr 10/2007/Ł z dnia 9.02.2017 r. na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego ze złóż w rejonie „Murowana Goślina – Kłecko", udzieloną na rzecz PGNiG SA w Warszawie przez Ministra Środowiska – ważną do dnia 9.02.2047 r., a także położona jest w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 143 „Subzbiornik Inowrocław – Gniezno".

2.1.3. Wody podziemne i gruntowe

Głębokość zalegania pierwszego poziomu wód gruntowych nawiązuje do rzeźby terenu i budowy geologicznej. Na wysoczyźnie morenowej zbudowanej z gruntów spoistych i piaszczystych pierwszy poziom wód zalega na głębokości 2-10 m ppt (często głębiej niż 5,0 m ppt). Natomiast na terasach zalewowych w dolinach cieków oraz w obniżeniach, dnach rynien od 0,0-2,0 m ppt. Poziom wód gruntowych na terenie gminy nie przedstawia większego znaczenia eksploatacyjnego.

Obszar Miasta i Gminy Skoki leży poza zasięgiem występowania najkorzystniejszych struktur wodonośnych, tj. poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych Wielkopolski (GZWP).

Zasoby wód użytkowych czerpane są z lokalnych zbiorników wód podziemnych (LZWP), zlokalizowanych w obrębie gminy. Występują one w utworach czwartorzędowych i trzeciorzędowych. Ujęcia wody pobierają wodę z obu pięter (56% z ujęcia trzeciorzędowego i 44 % z piętra czwartorzędowego).

Czwartorzędowy (plejstoceński) poziom wodonośny wykształcony jest w postaci piasków i żwirów zalegających pomiędzy glinami zwałowymi. Ich miąższość jest zmienna, od kilku do około 20m, najczęściej w granicach 10 m. Warstwa wodonośna wykazuje zróżnicowanie litologiczne (często są to piaski z dużą ilością cząstek pylastych). W osadach czwartorzędowych rozpoznana została badaniami geofizycznymi dolina kopalna o szerokości około 400-500m, która ma przebieg południkowy, równoległy do rynny jezior Rościńskie Maciejak z odgałęzieniem na wschód. Przeprowadzone badania modelowe pozwoliły na ocenę zasobów odnawialnych, dyspozycyjnych oraz weryfikację zasobów eksploatacyjnych z utworów czwartorzędowych doliny kopalnej Roszkówko - Skoki. Zasoby eksploatacyjne ocenia się w wysokości: Q=76,5m^3/h przy depresji rejonowej śr=0,89-1,82m i studziennej śr=4,39-2,85m .

W piętrze trzeciorzędowym zasadnicze znaczenie ma mioceński poziom wodonośny. Lokalnie ujmowana jest woda poziomu plioceńskiego (Rościnno), który tworzą niewielkie soczewki piasków występujące w obrębie iłów plioceńskich. Wykonanymi otworami studziennymi do poziomu mioceńskiego stwierdzono występowanie dwóch warstw wodonośnych: nawęglowej (I)

o nieregularnym występowaniu i niewielkiej miąższości granicach 10m i międzywęglowej (II) o miąższości 10-40m. Najczęściej ujmowana jest warstwa II.

Gmina Skoki należy do obszarów, gdzie zarysowuje się deficyt zasobów wodnych. Są to obszary o braku lub niewielkich zasobach w piętrze czwartorzędowym, natomiast piętro trzeciorzędowe jest słabo wodonośne (charakteryzuje się niewielką zasobnością, niekorzystną jakością ze względu na zabarwienie wód, a aktualna eksploatacja przekracza zasoby dyspozycyjne).

2.1.4. Wody powierzchniowe

Na obszarze gminy Skoki wody powierzchniowe zajmują stosunkowo dużą powierzchnię ok. 2,1%. Cała Gmina Skoki położona jest w zlewni rzeki Małej Wełny.

Na szczególną uwagę w krajobrazie okolic Skoków zasługują liczne jeziora, cieki wodne i gęsta sieć rowów melioracyjnych. Obecność jezior w znacznym stopniu wpływa na atrakcyjny pod względem turystycznym charakter gminy. Z tych właśnie powodów należy objąć monitoringiem i programem ochrony występujące wody powierzchniowe.

Rzeki

Głównym ciekiem przepływającym przez teren gminy Skoki jest rzeka Mała Wełna. Terasa rzeki na terenie gminy jest bardzo urozmaicona i kręta. Prowadzi przez Jez. Rościńskie i Jez. Budziszewskie. Do rzeki na terenie gminy wpadają trzy cieki podstawowe: Kanał Roszkowo-Popowo, Kanał Dzwonowski (Dzwonówka) oraz Kanał Pląskowo-Pomarzany. Pozostałe dopływy mają charakter rowów melioracyjnych, zaliczane są do grupy melioracji szczegółowych.

Tabela 2 Długość cieków wodnych na terenie gminy Skoki.

Nazwa cieku	Długość na terenie gminy [km]
Mała Wełna	ok. 25
Kanał Dzwonowski	ok. 13
Kanał Pląskowo - Pomarzany	ok.10
Kanał Roszkowo - Popowo	ok. 7,5

Źródło: www.gmina-skoki.pl

Mała Wełna jest lewym dopływem rzeki Wełny o długości 83,8 km, wpływa do niej w 29,4 km w miejscowości Rogoźno. Według danych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej w Poznaniu z roku 1980, źródła rzeki znajdują się koło Chwałkówka, natomiast według danych Rejonowego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Gnieźnie, Mała Wełna ma swe źródła na zachód od Gniezna, między miejscowościami Strychowo i Rzegnowo.

Na teren gminy Skoki rzeka Mała Wełna wpływa od strony południowego wschodu pomiędzy miejscowościami Bliżyce i Jagniewice. Omija od strony południowej miejscowość Kiszkowo kierując się na północ, a następnie na wysokości wsi Kakulin - na zachód aż do jez. Rościnno (Skockiego) w Skokach. Na tym odcinku rzeka przyjmuje wiele dopływów. Jednym z największych jest dopływ z jez. Turostowo. Odbiera również odpływ wód z kilku mniejszych jezior, m.in. z jez. Rybno. Środkowy bieg rzeki posiada liczne urządzenia piętrzące, służące do nawadniania łąk oraz sterowania poborem i spustem wód z obiektów stawowych hodowli ryb.

Kanał Dzwonowski bierze swój początek z łąk wsi Dąbrówka Kościelna i płynie do Jeziora Dzwonowskiego na północ przez kolejne zbiorniki: Gackie, Brzeźno, Włókna oraz Maciejak i wpada do rzeki Mała Wełna w Skokach. Jeziora, przez które prowadzi kanał w dużym stopniu są obciążone rekreacją, a tereny przybrzeżne to przede wszystkim łąki i lasy.

Kanał Pląskowo-Pomarzany wpływa na teren gminy Skoki z gminy Mieścisko i płynie poprzez wieś Pomarzanki, dalej granicą wsi Pomarzanki-Jabłkowo, następnie granicą pomiędzy Skokami a Kłeckiem. Na terenie wsi

Jagniewice wpada do rzeki Małej Wełny. Kanał ten przepływa przede wszystkim przez grunty orne, odbiera wodę z sieci drenarskiej.

Kanał Roszkowo-Popowo wpływa na teren naszej gminy z terenu gminy Mieścisko i płynie przez grunty wsi Chociszewo (na granicy z gminą Mieścisko), Roszkowo, Roszkówko przez Jezioro Rościńskie od rzeki Małej Wełny. Jest odbiornikiem wody z rowów szczegółowych oraz sieci drenarskiej wsi Chociszewo, Roszkowo, Roszkówko, Łosiniec, Lechlinek, Lechlin i Rościnno. Kanał ten w znacznej części prowadzi przez grunty orne i łąki.

Jeziora

Jezioro Budziszewskie

Jezioro położone jest około 2 km na północny zachód od miejscowości Skoki, wschodnia linia brzegowa tego zbiornika wyznacza granicę gminy Skoki, tafla jeziora znajduje się w gminie Rogoźno. Powierzchnia jeziora wynosi 162 ha, a jego średnia głębokość 4,8 m.

Oba brzegi jez. Budziszewskiego (wschodni i zachodni) są zalesione i na wielu odcinkach trudno dostępne lub niedostępne. Brzeg wschodni, zwłaszcza w części północnej, dość gwałtownie opada w kierunku jeziora, w części południowej brzeg jest częściowo niedostępny i zabagniony, zwłaszcza w miejscu, gdzie dopływa Mała Wełna. Po stronie wschodniej od krańca południowego brzeg jest wysoki.

Roślinność wynurzona jest uboga. Zajmuje powierzchnię 9,7ha (5,9 % powierzchni zwierciadła wody) i obejmuje 58,1% długości linii brzegowej. Reprezentowana jest głównie przez trzcinę oraz w mniejszym stopniu przez pałkę wąskolistną, sitowie i tatarak.

Pod względem rybackim jezioro zaliczane jest do typu sandaczowego, gospodarkę rybacką prowadzi prywatny dzierżawca.

Jezioro zostało zagospodarowane dla potrzeb turystyki i rekreacji. Na południowo-wschodnim brzegu Jez. Budziszewskiego, od strony Rościnna ulokowanych jest siedem ośrodków wypoczynkowych czynnych sezonowo, mogących przyjąć około 350 wczasowiczów. Natomiast na tym samym brzegu, około 150m od miejsca, w którym do jeziora wpada Mała Wełna, zorganizowano duże kąpielisko. W 2002 roku badania wody jeziora przeprowadzone przez Powiatowy Inspektorat Sanitarny w Wągrowcu wykazały jego nieprzydatność do kąpieli. Przy zachodnim brzegu znajdują się trzy ośrodki wczasowe z domkami letniskowymi. W bezpośrednim sąsiedztwie wsi Grzybowo istnieje pas (1,5 km) domków rekreacyjnych, należących do prywatnych właścicieli. Zabudowa ma charakter nie usystematyzowany i bezprawny, większość usytuowana jest w 100 metrowej strefie przybrzeżnej jeziora. W rejonie tym znajdują się trzy duże „dzikie" kąpieliska oraz szereg mniejszych otwartych dojść do wody. Ośrodki wypoczynkowe oraz domki rekreacyjne wyposażone są w indywidualne zbiorniki bezodpływowe.

Jez. Budziszewskie wraz z terenami przyległymi jest włączone do obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Wełny i Rynna Gołaniecko-Wągrowiecka".

Jezioro Budziszewskie zaliczono do trzeciej klasy podatności na degradację, zbiornik jest, zatem bardzo podatny na wpływy z zewnątrz i posiada bardzo niekorzystne warunki naturalne, na co składa się głównie 56% udział gruntów rolnych pokrywający zlewnię bezpośrednią będących potencjalnym źródłem substancji biogennych i skażenia bakteriologicznego wód wywołanego przez nieuregulowaną gospodarkę ściekową w zlewni jeziora.

Jezioro Maciejak (Poznańskie)

Jez. Maciejak położone jest na południowy-zachód od miasta Skoki. Jest to zbiornik płytki, o wydłużonym kształcie, średnio rozwiniętej linii brzegowej i mało urozmaiconej rzeźbie dna. Część południową misy jeziora otacza las sosnowy, ponad 60% linii brzegowej porośnięta jest roślinnością wynurzoną. Roślinność wynurzona występuje na powierzchni około 20 ha. Zalesienie występuje też na brzegu zachodnim.

Jezioro zasilane jest przez dwa cieki: dopływ z Jez. Jeziorka, wpływający od strony południowej, kanał ulgi rzeki Małej Wełny, wpływający od strony północno-wschodniej. Powyżej kanału rzeka przyjmuje wody z kompleksu stawów rybnych. Odpływ następuje z północnego krańca jeziora ciekiem będącym lewobrzeżnym dopływem rzeki Małej Wełny. Jezioro jest podpiętrzone.

Powierzchnia zlewni całkowitej jeziora (wraz z jego powierzchnią) wynosi 65,54km^2. Zlewnia bezpośrednia zajmuje obszar 2,04km^2 (bez powierzchni jeziora). Największa jej część przypada na tereny rolnicze: grunty orne-67,8% i łąki-7,45%. Las występuje na 21% powierzchni zlewni. Zabudowa stanowi 3,14%, a na 0,6 znajduje się woda.

Jezioro nie jest używane do transportu wodnego. Nie prowadzi się poboru wody z jeziora. Jest to jezioro typu leszczowego. W 1994 utworzono obwód rybacki jezioro Maciejak, obejmuje on obszar wody otwartej jezior: Maciejak, Jeziorko, Lipka i Liskówka. Do tego obwodu włącza się wszystkie rowy łączące te jeziora. Granicę obwodu na dopływie stanowi przepust drogowy na drodze Sława-Potrzanowo, a na odpływie ujścia strugi z jeziora Maciejak do rzeki Małej Wełny. Jezioro jest silnie obciążone użytkowaniem rekreacyjnym.

Wzdłuż zachodniego brzegu usytuowano: około 40 działek letniskowych i około 60 “dzikich” działek. Na wschód brzegu znajduje się plaża i “niestrzeżone kąpielisko”.

Jezioro Maciejak jest bardzo podatne na degradację, wypadkowa ocena podatności na degradację wynosi 3,57 i klasyfikuje je poza klasą, gdyż jezioro nie posiada naturalnych barier ochronnych, główną tego przyczyną jest mała głębokość średnia, z którą wiążą się brak stratyfikacji wód, niski iloczyn objętości jeziora do długości linii brzegowej co pociąga za sobą zbyt szybką eutrofizację, również zagospodarowanie zlewni ma niekorzystny wpływ na jakość wód w jeziorze – prawie 68% jej powierzchni stanowią grunty orne. Znaczący dopływ zanieczyszczeń następuje kanałem ulgi Małej Wełny (powyżej kanału rzeka przyjmuje wody z ponad 130ha stawów rybnych).

W trakcie badań prowadzonych w 1991 roku jakość wód jeziora oceniona na podstawie badań fizycznych, chemicznych i hydrobiologicznych nie odpowiadała żadnej z trzech klas czystości.

Obecnie czynione próby umieszczenia nad jez. Maciejak kąpieliska miejskiego wydają się chybionym pomysłem, jezioro to jest zbiornikiem eutroficznym istnieje ogromna presja na to jezioro szczególnie ze strony stawów rybnych, nie wydaje się aby sytuacja ta uległa poprawie, zwłaszcza że czas wymiany wody wynosi w tym jeziorze ok. 18 lat i nawet gdyby odcięto dopływ z wszystkich punktów zanieczyszczających woda w tym jeziorze nie ulegnie poprawie w najbliższych latach. Umieszczenie kąpieliska miejskiego nad jez. Maciejak będzie stanowiło ogromne zagrożenie dla zdrowia ludzi.

Jezioro Lipka

Jezioro Lipka jest niewielkim 12,5 hektarowym zbiornikiem wodnym otoczonym od strony wschodniej wąskim pasmem drzew, jest położone na południowy-zachód od miasta Skoki w bezpośrednim sąsiedztwie jezior: Maciejak, Jeziorka i Liskówka. Od południowego-zachodu przylegają do niego tereny przeznaczone pod zabudowę rekreacyjną. Zlewnię bezpośrednią jeziora o pow. 0,38m^2 tylko w 11% stanowią lasy będące ochroną zbiornika. Natomiast większą część zlewni stanowią pola uprawne i użytki zielone, które wpływają na zwiększenie żyzności jeziora.

Mała powierzchnia i objętość jeziora, mała głębokość, brak letniej stagnacji wód oraz sposób zagospodarowania zlewni bezpośredniej jednoznacznie wskazuje, że zbiornik jest bardzo podatny na degradację i należy do zaliczyć do zbiorników znajdujących się poza kategorią.

Badania jakości wody w jeziorze wykonane w 1991 roku świadczą o dobrej jakości wód w jeziorze, klasyfikując je do II klasie czystości. Obecnie brak danych na potwierdzenie nadal II klasy czystości wód jeziora.

Jezioro Liskówka

Jest to jezioro powstałe podobnie jak jeziora Lipka i Jeziorka z wypłycenia jeziora Maciejak. Ma niewielką powierzchnię 1,2 ha i głębokość maksymalną 4,6m. Jest zbiornikiem przepływowym połączonym z sąsiednimi jeziorami. Przyjmuje niewielki dopływ z Jez. Brzeźno i odprowadza wody

w kierunku Jez. Jeziorka. Powierzchnia zbiornika silnie zarasta roślinnością makrofitową. Brzegi od strony południowej otoczone są ścianą lasu, natomiast od strony północno-zachodniej przylega kompleks działek rekreacyjnych. Zlewnię w 69% pokrywają grunty orne, lasy (11,1%) i użytki zielone (12,9%) całej powierzchni.

Sposób zagospodarowania zlewni bezpośredniej, mała powierzchnia i głębokość jeziora, a także brak letniej stagnacji wód wskazuje jednoznacznie, że zbiornik jest bardzo podatny na wpływy z zewnątrz, szczególnie przy tak dużej presji turystycznej. Badania z 1991 roku pokazują, że mimo niekorzystnych warunków zewnętrznych w jeziorze Liskówka utrzymuje się dobra jakość wód, na poziomie II klasy czystości. Podobnie jak w przypadku Jez. Lipka brak danych na potwierdzenie nadal II klasy czystości wód Jez. Lisówka.

Jezioro Jeziorka

Jezioro Jeziorka jest jednym ze zbiorników położonych na terenach rekreacyjnych Skoków. Powstało także z wypłycenia i częściowego zarastania jeziora Maciejak. Jezioro ma powierzchnię 6 ha i jest jeziorem małym o maksymalnej głębokości 3,1m, prawie w całości otoczonym lasem. Z jeziora Lisówka wypływa do niego jedyny, o minimalnym przepływie ciek, który wypływa w kierunku północnym, w stronę jeziora Maciejak.

Zlewnia jeziora pokryta jest w 24% lasem, natomiast użytki zielone i grunty orne zajmują prawie 70% całej powierzchni. Cała powierzchnia jeziora zarośnięta jest roślinnością wodną zanurzoną i o liściach pływających. Wśród roślin zanurzonych dominuje pływacz zwyczajny oraz sporadycznie gatunki z rodzaju Chara (ramienice) i wywłóczniki.

Mała powierzchnia i objętość oraz mała głębokość i brak stagnacji letniej jednoznacznie wskazują, że zbiornik jest poza kategorią przydatności na degradację. W wyniku badań prowadzonych w 1991 roku stwierdzono, że jakość wód jeziora była na poziomie II klasy czystości. Podobnie jak w przypadku dwóch powyższych jezior brak jest danych weryfikujących dobry stan wód tego jeziora.

Jezioro Włókna

Jezioro Włókna leży w kompleksie terenów rekreacyjnych, na południowy-zachód od miasta Skoki. Kształt jeziora ma wydłużony, nieregularny, z silnym przewężeniem w połowie długości misy. Dno jest nieregularne z dwoma głęboczkami 7,5m i 6,9 m.

Jezioro to jest zbiornikiem przepływowym, zasilane jest przez:

- ✓ cieki wpływające od strony północno-wschodniej (Kanał Dzwonowski). Ciek odprowadza wody z jeziorpołożonych w południowym obniżeniu na południe od Skoków. Do jeziora Włókna wpływa z oddalonego o ok. 100m jeziora Brzeźno, po przepłynięciu przez południowo-wschodnią część jeziora, Kanał Dzwonowski wypływa od strony wschodniej, w kierunku jeziora Liskówka.
- ✓ rów wpływający od strony północno-wschodniej, płynący przez tereny rolne.

Od strony zachodniej i północnej jezioro otaczają tereny rolne. Brzeg północno-wschodni jest częściowo zalesiony, wysoki, o dużym nachyleniu (ok. 30%). Usytuowano tu ogródki działkowe i prywatne działki rekreacyjne. Południowy, niski brzeg jeziora porasta las. Tereny przy południowo-wschodnim i wschodnim brzegu są zabagnione. Najwięcej terenu zlewni bezpośredniej jeziora zajmują: grunty orne - 52,6% łąki - 9,9%. Lasy występująca 36,3% powierzchni zlewni. Zabudowania wsi Potrzanowo i tereny rekreacyjne stanowią 1,3%. Jezioro nie jest użytkowane do transportu wodnego, nie prowadzi się poboru wód, jest to jezioro typu leszczowo-sandaczowego.

Głównym źródłem zanieczyszczenia są spływy z pól położonych w zlewni bezpośredniej oraz użytkowanie rekreacyjne na północno-wschodnim brzegu ok. 250 działek, a w okresie letnim także „dzikie" kąpielisko.

Wypadkowy wskaźnik podatności na degradację wynosi 3,29 co klasyfikuje jezioro poza kategorią i wskazuje na brak naturalnych mechanizmów obronnych. Podczas badań przeprowadzonych w 1991 i 1997 roku, wypadkowa podstawowych wskaźników fizyczno-chemicznych wykazała że woda odpowiada II klasie czystości, jednakże stan sanitarny odpowiadał III klasie czystości i wpłynął na obniżenie oceny ogólnej.

Jezioro Rościńskie (Skockie)

Jezioro położone jest na północ od Skoków, między drogą powiatową Skoki-Rościnno, a drogą wojewódzką Poznań-Wągrowiec. Południowo-wschodnia część akwenu leży w granicach administracyjnych miasta Skoki.

Kształt zbiornika jest nieregularny o słabo rozwiniętej linii brzegowej zwężający się na północ, wyraźnym przewężeniem w centralnej części. Dno za wyjątkiem dwóch głęboczków, jest równe. Jezioro posiada duże wartości przyrodnicze i krajobrazowe. Natomiast przydatność rekreacyjna jest niewielka z uwagi na płaskie, zabagnione obrzeża jeziora w części północnej i południowej. Wschodnie i zachodnie przybrzeżne tereny z drzewostanem lasów ochronnych, stwarzają korzystne warunki dla różnych form wypoczynku. Przy wschodnim brzegu usytuowany jest ośrodek wypoczynkowy, w rejonie tym znajdują się także „dzikie" kąpieliska.

Jest zbiornikiem przepływowym, w części południowej zbiornik jest zasilany przez Małą Wełnę, w północnej zaś przez Kanał Roszkowo-Popowo oraz kilka drobnych cieków o charakterze rowów melioracyjnych. Rzeka Mała Wełna odpływa w kierunku zachodnim ku jezioru Budziszewskiego. Jest to jezioro o bardzo silnej podatności na degradację – III klasa podatności, wpływa na to szczególnie bardzo mała głębokość. Rzeka Mała Wełna niesie ze sobą bardzo duże ilości zawiesin, nieuregulowana gospodarka ściekowa, bliskie położenie miasta Skoki (antropopresja) wpływają na zarastanie i degradację akwenu. Brak jest danych na temat oznaczenia klasy czystości tego jeziora, lecz sądząc z klasy podatności na degradację i wieloletniej obserwacji wód przez autora można przyjąć że woda w tym jeziorze mieści się w III klasie czystości lub jest pozaklasowa.

Jezioro Gackie

Wschodnia linia brzegowa jeziora Gackiego wyznacza granicę gminy Skoki. Jezioro położone jest na terenie otuliny Parku Krajobrazowego Puszcza Zielonka. Jest to zbiornik o nieregularnym kształcie, zwężający na południe, jest bardzo płytki (maksymalnie 3m).

Linia brzegowa jest słabo rozwinięta, brzegi w części południowej są podmokłe. Zbiornik ma charakter przepływowy, od strony południowej

wpływa, a od północnej wypływa z niego Kanał Dzwonowski. Jezioro jest w znacznym stopniu obciążone użytkowaniem rekreacyjnym. Wzdłuż wschodniego brzegu zlokalizowane są ogródki POD „Zacisze" i działki letniskowe, wyznaczone są w tym rejonie nowe działki pod zabudowę rekreacyjną, brak kanalizacji na tym terenie, ścieki gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych, co stanowi potencjalne zagrożenie dla tego jeziora, gdyż część szamb na pewno nie spełnia wymogu szczelności, dotyczy to także terenu przyległej wsi Sławica. Przy wschodnim brzegu znajduje się „dzikie" kąpielisko, wzdłuż całej linii brzegowej jest usytuowanych wiele kładek wędkarskich bez potrzebnych zezwoleń. Brak danych na temat stanu czystości tego jeziora, jednakże na podstawie jego małej głębokości i sposobu zagospodarowania zlewni należy przypuszczać iż jest to jezioro o bardzo dużej podatności na degradację.

Jezioro Brzeźno

Jezioro Brzeźno jest niewielkim, płytkim zbiornikiem o słabo rozwiniętej linii brzegowej i lekko wydłużonym kształcie. Jezioro od strony południowo zachodniej otoczone jest lasem. Niewielką zlewnię bezpośrednią w 70% stanowi lasy, a w 21% użytki zielone. Pola uprawne zlokalizowane za ścianą lasów, nie stanowią większego zagrożenia dla jakości wód w jeziorze. Jednakże zagospodarowanie zlewni jest jedynym korzystnym czynnikiem przy ocenie podatność na degradację jeziora Brzeźno.

Wszystkie wskaźniki związane z morfometrią misy jeziora: mała średnia głębokość, brak stratyfikacji wód, niekorzystny stosunek objętości do długości linii brzegowej oraz duży stosunek powierzchni dna czynnego do objętości zbiornika decyduje o bardzo dużej jego podatności na degradację. Jezioro Brzeźno zostało zaliczone do zbiorników znajdujących się poza kategorią podatności na degradację.

Jezioro Dzwonowskie

Jezioro Dzwonowskie położone jest na terenie Parku Krajobrazowego Puszcza Zielonka, około 3,5km na południowy-zachód od Rejowca. Zbiornik ma kształt wydłużony, ze średnio rozwiniętą linią brzegową, w dużym stopniu

podmokłą i zabagnioną. jest jeziorem przepływowym, Kanał Dzwonowski który po wypłynięciu z jego północnego krańca i płynie w kierunku jeziora Borowego.

Jezioro nie jest obciążone użytkowaniem rekreacyjnym. Las, który porasta brzegi stanowi naturalną ochronę zbiornika przed spływami powierzchniowymi zanieczyszczeń z obszaru zlewni.

Jezioro Borowe

Jezioro położone jest w granicach otuliny Parku Krajobrazowego Puszcza Zielonka. Jest to zbiornik bardzo mały o pow. 2,7ha o owalnym kształcie, jego brzegi są płaskie i zabagnione, porasta je rzadki olchowy las. Przepływa przez nie Kanał Dzwonowski niosąc od strony południowej wody z Jez. Dzwonowskiego, a wypływa z północno-wschodniego krańca ku Jez. Książęcemu. Jest to akwen w pobliżu którego zaczynają powstawać nowe zabudowania, stanowiące zagrożenie dla tak małego zbiornika wodnego.

Jezioro Książęce

Jest to kolejne jezioro na drodze Kanału Dzwonowskiego w granicach otuliny Parku Krajobrazowego Puszcza Zielonka, intensywnie użytkowane rekreacyjnie. Wzdłuż całego zachodniego brzegu usytuowana jest zabudowa letniskowa (ok. 382 działki) oraz „dzikie" kąpielisko przy wschodnim brzegu. Wzdłuż całej linii brzegowej usytuowano dużą liczbę kładek wędkarskich. Jest to akwen niewielki o powierzchni 3,3ha i w związku z tym bardzo narażony na antropopresję

Jezioro Czarne (Karolewskie)

Jezioro czarne położone jest na południe od miasta Skoki, w kompleksie lasów w pobliżu wsi Karolewo. W odległości ok. 50m od zachodniego brzegu akwenu przebiega droga Poznań-Wągrowiec oraz linia kolejowa. Jezioro jest otoczone prawie w całości lasami, z wyjątkiem brzegu północnego, gdzie zlokalizowane są działki rekreacyjne. Wzdłuż brzegów rozciąga się pas szuwarów niskich reprezentowanych przez turzyce. W pasie oczeretów, poprzerywanych licznymi kładkami dla wędkarzy dominuje trzcina zwyczajna.

Na powierzchni jeziora nie stwierdzono roślinności o liściach pływających, natomiast w części przybrzeżnej dobrze rozwinięta była roślinność o liściach zanurzonych. Jezioro Karolewskie ma bardzo małą zlewnię bezpośrednią – 0,28km^2, która prawie w 66% pokryta jest lasem. Grunty orne, oddzielone pasem działek letniskowych stanowią 28% powierzchni zlewni. Brak danych związanych z morfometrią misy jeziora nie pozwoliły wyliczyć stopnia podatności zbiornika na degradację.

W badaniach przeprowadzonych w 1991 roku większość wskaźników zanieczyszczeń związanych z ilością substancji organicznych i biogennych, oraz wskaźników hydrobiologicznych w wodach jeziora kształtowała się na poziomie II klasy czystości, również stan sanitarny odpowiadał II klasie czystości.

Jezioro Karolewskie należy do najczystszych jezior na terenie gminy Skoki i dlatego należy dołożyć wszelkich starań aby ta sytuacja nie uległa zmianie.

Jezioro Lechlin Północny

Jest to niewielki (3,7ha) zbiornik położony około 500m na północny-zachód od wsi Lechlin. Dopływ stanowią dwa cieki o charakterze melioracyjnym. Zachodni brzeg porasta sosnowy las. Wschodnia część obszaru zlewni jest użytkowana rolniczo.

Jezioro Lechlin Południowy (Lechlińskie)

Położone jest na północ od Skoków, w pobliżu miejscowości Lechlin. Zajmuje powierzchnię ok. 8,4ha. Zbiornik ma wydłużony kształt, ze średnio rozwiniętą linią brzegową. Od strony zachodniej i południowej brzeg jest niski, podmokły. Od strony wschodniej w odległości ok. 100m od linii brzegowej zlokalizowane są zabudowania.

Jezioro Łomno

Jezioro położone jest z południowo-zachodniej części gminy. Północna linia brzegowa jeziora Łomno – na odcinku ok. 250m wyznacza granicę gminy Skoki. Cały zbiornik położony jest na obszarze gminy Murowana Goślina.

Jest to jeziorko o powierzchni 18,8 ha zasilane od północy ciekiem zbierającym wodę ze zmeliorowanych gruntów rolnych. Jezioro posiada jeden odpływ, w swej południowo-zachodniej części. Przy zachodnim brzegu zlokalizowany jest duży ośrodek wypoczynkowy, leżący na terenie gminy Murowana Goślina.

Jezioro Antoniewskie

Jezioro Antoniewski położone jest na południowy-wschód od miasta Skoki. Jest niewielkim zbiornikiem, o słabo rozwiniętej linii brzegowej, otoczone ze wszystkich stron lasem sosnowym. Jezioro nie jest użytkowane rekreacyjnie, jest natomiast odbiornikiem ścieków oczyszczonych z pracującej oczyszczalni ścieków w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Antoniewie.

Ze względu na to, że Gmina Skoki należy do obszarów gdzie zarysowuje się deficyt zasobów wodnych planowane jest piętrzenie jezior (Skockie i Maciejak). Piętrzenie jezior jest najtańszą, pozyskiwaną retencją wody (przyrost pojemności).

Ponadto, cały obszar gminy Skoki położony w jest na terenie zlewni chronionej rzeki Małej Wełny, co obrazuje poniższa mapa województwa wielkopolskiego.

2.1.5. Klimat

Warunki klimatyczne panujące na terenie gminy należą do umiarkowanych i w dużej mierze uwarunkowane są wpływami mas powietrza morskiego oraz kontynentalnego.

Według regionalizacji klimatycznej R. Gumińskiego Miasto i Gmina Skoki położona jest w obrębie Dzielnicy Środkowej. Kraina ta charakteryzuje się stosunkowo korzystnymi warunkami klimatycznymi. Amplitudy temperatury są tutaj mniejsze niż przeciętne w Polsce, wiosny i lata są wczesne i długie, zimy łagodne i krótkie z nietrwałą pokrywą śnieżną, zalegającą od 38 do 60 dni. Długość okresu wegetacyjnego wynosi 210 - 220 dni. Charakterystyczna dla tej strefy jest także dość duża liczba dni pochmurnych około 120 – 140 dni w roku.

Przeważającymi wiatrami na terenie gminy są wiatry zachodnie (ich udział wynosi blisko 45 %) i północno-zachodnie w lecie, a w zimie

zachodnie i południowo-zachodnie. Zimą i wiosną zwiększa się udział wiatrów wschodnich, natomiast latem i jesienią wzrasta odsetek cisz, które stanowią wówczas około 10 – 13 % ogółu wiatrów. Na terenie gminy najlepiej przewietrzane są obszary wysoczyznowe, natomiast dłuższe stagnowanie chłodnych mas powietrza dotyczy obniżeń z torfowiskami oraz doliny rzeczne. Wraz ze wzrostem prędkości wiatrów nasila się wiele procesów atmosferycznych, które wpływają na warunki bioklimatyczne, czyli między innymi procesy wentylacyjne, zwiększenie ochłodzenia, usuwanie zanieczyszczeń atmosferycznych oraz pary wodnej. Samoczynne oczyszczenie atmosfery powodują ruchy powietrza o prędkości co najmniej 3 m/s. Na omawianym obszarze najcieplejszym miesiącem jest lipiec ze średnią temperaturą 18° C – 19° C, najchłodniejszym styczeń -1,6^{o} C do +3,8^{o} C. Charakterystyczne dla tego obszaru są jedne z najniższych w Polsce opady, sumy roczne wahają się w przedziale od 500 – 550 mm. Najwyższe opady w ciągu roku, odnotowywane są w miesiącach letnich, najniższe w miesiącach zimowych od stycznia do marca. Średnia roczna wilgotność powietrza przekracza 80 %.

2.1.6. Roślinność (leśna przestrzeń produkcyjna)

Według klasyfikacji przyrodniczo-leśnej teren gminy Skoki jest zaliczany do III Krainy Wielkopolsko-Pomorskiej, VII Dzielnicy Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej. Kraina ta zajmuje zachodnią część Pasa Wielkich Dolin, odznaczającego się w klimacie stopniowym wzrostem kontynentalizmu z zachodu na wschód. Gmina posiada duże obszary leśne.

Lasy na terenie Gminy Skoki zostały podzielone ze względu na przydatność rekreacyjną (mapa nadleśnictwa Łopuchówko „Zagospodarowanie turystyczne i kategoria ochronna lasu”), wyróżniono:

- ✓ lasy atrakcyjne dla wypoczynku rekreacji i turystyki – są to lasy leśnictw: Długa Goślina i Brzeźno – wokół jezior: Włókna, Brzeźno, Maciejak, Rościnno.
- ✓ lasy przydatne dla wypoczynku – lasy leśnictwa Antoniewo (płd-wsch od stawów rybnych),

- ✓ lasy nieprzydatne do wypoczynku – są to lasy powstałe w wyniku zalesień, lasy o niskich klasach wiekowych, osłabionych drzewostanach. Występują na terenie leśnictw: Chociszewo, Antoniewo, Stawiany, Miączynek, Dzwonowo, częściowo Długa Goślina.

Poza zbiorowiskami leśnymi, roślinność nieleśna gminy pełni ważną funkcję przyrodniczą. Szczególną rolę odgrywają zbiorowiska łąkowe, torfowe i szuwarowe w dolinach rzek, przede wszystkim rzeki Małej Wełny i Kanału Dzwonowskiego, oraz roślinność przywodna jezior licznie tu występujących. W trosce o nie między innymi część obszaru gminy została objęta różnymi formami ochrony. Dotyczy to Parku Krajobrazowego „Puszcza Zielonka", oraz licznych pomników przyrody.

Uzupełnieniem w/w zespołów roślinności naturalnej jest urządzona roślinność parków, cmentarzy, ogrodów działkowych oraz liczne zadrzewienia przywodne, śródpolne i przydrożne. W otwartym krajobrazie rolniczej części gminy pełni ona nie tylko funkcję krajobrazowo-estetyczną, ale także ekologiczną, korzystnie wpływając na mikroklimat oraz walory użytkowe środowiska rolniczego.

Zieleń urządzona i zadrzewienia śródpolne

Ważną rolę w systemie ekologicznym gminy oprócz dość wysokiej lesistości, spełnia roślinność nieleśna, czyli zieleń śródpolna, zieleń parkowa oraz zieleń cmentarna.

Zadrzewienia śródpolne, szczególnie o charakterze pasowym, przydrożne i przywodne pełnią rolę migracyjnych korytarzy środowiskowych, urozmaicają krajobraz gminy, podnoszą walory estetyczno-krajobrazowe oraz spełniają na obszarach użytkowanych rolniczo funkcję zabezpieczającą przed procesami erozyjnymi i stepowieniem. Ponadto, regulują stosunki wodne i poprawiają lokalny agroklimat.

Na terenie Miasta i Gminy Skoki zadrzewienia i zakrzewienia zajmują ok. 42 ha. Najistotniejsze kompleksy zadrzewień śródpolnych zlokalizowane są wzdłuż większości dróg, a także w rejonie oczek wodnych, cieków, rowów i miedz. W zadrzewieniach przeważają takie gatunki jak grusza, topole,

wierzby, kasztanowce, jesiony oraz olsze czarne, a także kruszyna pospolita, kalina koralowa.

Istniejące już zadrzewienia i zakrzaczenia winny podlegać systematycznym pracom pielęgnacyjnym i renowacji oraz w razie konieczności rozbudowie. Na terenie całej gminy pożądane jest wprowadzenie zieleni naturalnej wiatrochronnej oraz fitomelioracyjnej celem ochrony i podniesienia walorów środowiska naturalnego.

Ochroną jako założenia zarówno zabytkowe oraz przyrodnicze, objęto na terenie gminy parki podworskie, które podlegają ochronie konserwatorskiej:

- Glinno – dwór z I poł. XIX w. z parkiem krajobrazowym,
- Jabłkowo – kościół drewniany z 1754 r. p.w. św. Michała Archanioła; grobowiec – mauzoleum Brzeskich; pałac z poł. XIX w. z parkiem krajobrazowym,
- Pawłowo Skockie – pałac z końca XIX w. wraz z parkiem krajobrazowym,
- Roszkowo – pałac neorenesansowy z 1844 r. wraz z parkiem krajobrazowym,
- Rościnno – pałac eklektyczny z 2 poł. XIX w. i park krajobrazowy,
- Stawiany – pałac z 1854 r. i park krajobrazowy – 16 drzew – pomników przyrody oraz dwie aleje drzew: dębów i lip drobnolistnych
- oraz 10 parków dworskich o łącznej powierzchni 55,25 ha objętych ochroną konserwatorską:
  - Chociszewo (4,1 ha),
  - Glinno (3,06 ha),
  - Jabłkowo (7,14 ha),
  - Jagniewice (,05 ha),
  - Lechlin (2,05 ha),
  - Pawłowo Skockie (10,95 ha),
  - Roszkowo (9,20 ha),
  - Rościnno (13,75 ha),
  - Skoki (4,5 ha),
  - Stawiany (0,45 ha).

2.1.7. Świat zwierząt

Zwarte kompleksy leśne umożliwiają swobodne przemieszczanie się zwierzyny, a łąki znajdujące się w dolinach rzecznych tworzą doskonale warunki życia dla ptactwa, owadów i drobnych gryzoni.

Występujące w lasach gatunki zwierzyny grubej są reprezentowane przez: sarny, jelenie, daniele i dziki, pojawiają się nawet wędrujące łosie. Natomiast z zwierzyny drobnej można wymienić: lisy, zające, borsuki i kuny. Spośród innych ssaków najczęściej spotykane to: dziki królik, jeż, ryjówka, kret, nietoperz. Coraz częściej pojawiają się w dorzeczu Wełny i Małej Wełny wydry oraz bobry.

Urozmaiconą i licznie reprezentowaną grupę stanowią ptaki, żerujące i gniazdujące głównie w dolinach rzecznych, przede wszystkim Małej Wełny i Kanału Dzwonowskiego. Na polach spotkać można bażanty i kuropatwy. Stwierdzono też występowanie bociana białego i czarnego, żurawia, łabędzia niemego, czajki, remiza, słowika rdzawego i szarego, liczne gatunki gęsi i kaczek, krogulca, orła bielika, orlika, rybołowa, kruka i innych.

Z gatunków gadów występujących na omawianym obszarze wymienić należy jaszczurkę zwinkę, padalce i zaskrońce. Płazy reprezentowane są przede wszystkim przez żaby, ropuchy, traszki grzebieniastą i zwyczajną, rzekotki i kumaki.

W czystych wodach jezior i cieków wodnych żyją raki, w tym coraz częstszy rak amerykański (zjawisko niekorzystne, ponieważ ten obcy gatunek jest bardzo ekspansywny i wypiera nasz rodzimy gatunek raka europejskiego).

Najliczniej na terenie gminy występują jednak owady, żyjące w różnym środowisku, są to między innymi paź królowej, paź żeglarz, biegacze skórzasty, leśny, ogrodowy, koziorożec dębosz, rohatyniec nosorożec, modliszka, te najbardziej cenne i chronione gatunki występują w kompleksie Puszcza Zielonka.

Fauna ryb ogranicza się do gatunków pospolitych i w dużej mierze utraciła właściwe jej cechy. W wielu zbiornikach wodnych fauna ryb kształtowana jest przez działalność gospodarczą człowieka. W rzekach, duży wpływ na ilość i jakość ryb ma zły stan czystości ich wód.

2.1.8. Gleby

Na terenie miasta i gminy Skoki 40% gruntów ornych zajmują gleby chronione (klasy od IIIa do IVb), dla powiatu wągrowieckiego to 68% dominują klasy bonitacyjne IVa, IVb, V, VI.

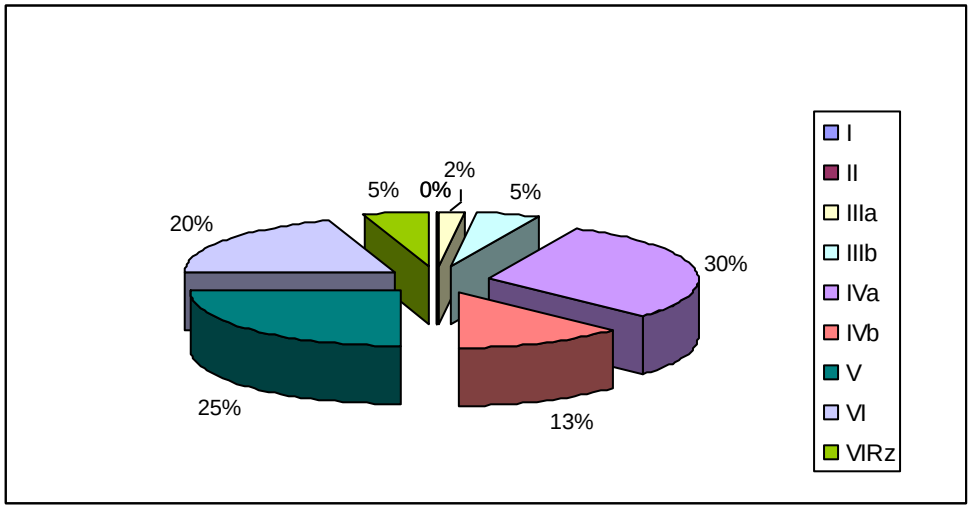

***Wykres 1**. Klasy bonitacyjne gruntów ornych gminy Skoki.*

Charakterystyka gleb zajmujących największą powierzchnię w gminie Skoki

Klasa IVa (30% powierzchni gruntów ornych) – są to gleby o zdecydowanie gorszych właściwościach niż gleby wyższych klas. Gleby ciężkie tej klasy cechuje duża żyzność potencjalna, lecz są mało przewiewne, zimne i mało czynne biologicznie. Należą do nich gleby brunatne, płowe i bielicowe - wytworzone z różnych piasków i żwirów gliniastych, gleby płowe, brunatne i opadowo-glejowe wytworzone z glin, iłów i utworów pyłowych, często o gorszych warunkach wodnych, niektóre gatunki czarnoziemów leśno-stepowych i leśno-łąkowych, średniej jakości mady pyłowe i piaszczyste, i mady ciężkie wytworzone z iłu oraz średniej jakości rędziny właściwe i brunatne, gorsze gatunki rędzin czarno-ziemnych i średniej jakości gleby torfowo-murszowe.

Klasa IVb (13% powierzchni gruntów ornych) - są bardziej wadliwe od gleb klasy IVa, gleby ciężkie tej klasy są najczęściej podmokłe, niektóre gatunki gleb podścielone są płytko zbyt przepuszczalnym podłożem wskutek tego są zbyt suche. Zalicza się tu takie same typy, rodzaje i gatunki gleb jak do klasy IVa.

Klasa V (25% powierzchni gruntów ornych)- gleby mało żyzne i nieurodzajne oraz zawodne. Zalicza się do nich lżejsze odmiany gleb brunatnych i płowych, gleby rdzawe i bielicowe, wytworzone ze żwirów gliniastych i różnych piasków całkowitych lub położonych na mniej przepuszczalnych podłożach. Ponadto czarne ziemie pobagienne wytworzone z piasków słabo gliniastych, murszowate, gorsze odmiany czarnoziemów leśno-łąkowych, mady bardzo lekkie.

Klasa VI (20% powierzchni gruntów ornych)- gleby słabe, wadliwe i zawodne. Należą do nich gleby rdzawe, bielicowe, rankery i pararędziny wytworzone z następujących skał macierzystych: żwirów piaszczystych, płytkich piasków słabo gliniastych na piaskach luźnych, wapieniach, żwirach, z bardzo płytkich piasków wietrzeniowych, piasków słabo gliniastych średnio głębokich, na piasku luźnym oraz piasków słabo gliniastych całkowitych.

Przydatność rolnicza gleb Gminy Skoki

Na terenie województwa wielkopolskiego występuje w znaczącym procencie 9 kompleksów na gruntach ornych i 2 kompleksy na użytkach zielonych, tabela poniżej przedstawia kompleksy przydatności rolniczej gruntów ornych gminy Skoki na tle powiatu wągrowieckiego i województwa wielkopolskiego.

Przydatność rolniczą gleb Gminy Skoki określają kompleksy, będące typami siedliskowymi rolniczej powierzchni produkcyjnej, z którymi związany jest odpowiedni dobór roślin uprawnych. Największą powierzchnię zajmują kompleksy: 4 - żytni bardzo dobry, kompleks 5 - żytni dobry, kompleks 6 - żytni słaby i kompleks 7 - żytni najsłabszy, stanowią one łącznie 92% gruntów ornych gminy i są to siedliska odpowiednie do produkcji żyta i roślin towarzyszących.

Charakterystyka gleb zajmujących największą powierzchnię w gminie Skoki:

Kompleks 4 (11% powierzchni gruntów ornych) - zalicza się do niego najlepsze gleby lekkie, które charakteryzują się mniej trwałą strukturą, są głębiej wyługowane z węglanów i uboższe w makroelementy niż gleby kompleksów 1-3. W większości są to gleby pseudobielicowe. Przy zachowaniu

wysokiego stopnia kultury i stosowaniu właściwych zabiegów agrotechnicznych można uprawiać na nich wszystkie rośliny uprawne.

Kompleks 5 (33% powierzchni gruntów ornych) - obejmuje gleby wytworzone z piasków gliniastych lekkich podścielonych piaskiem słabogliniastym lub piasków głęboko zalegających na glinach. Zaliczane są tu gleby brunatne i pseudobielicowe oraz czarne ziemie i mady. Gleby te są lekko kwaśne i ubogie w przyswajalne dla roślin składniki pokarmowe, okresowo suche. Wymagają systematycznego nawożenia. Roślinami wskaźnikowymi tego kompleksu są żyto, jęczmień i ziemniaki. Sporadycznie można uprawiać mniej wymagające odmiany pszenicy. Wysokość plonów zależy głównie od ilości opadów.

Kompleks 6 (23% powierzchni gruntów ornych) - należą do niego gleby bardzo lekkie wykształcone z piasków głębokich, głównie gleby brunatne i pseudobielicowe, bardzo rzadko mady i gleby murszowate. Gleby te charakteryzują się bardzo małą zdolnością zatrzymywania składników pokarmowych i wodnych. Są bardzo skłonne do przesychania. Stanowią słabe siedliska dla upraw polowych. Wysokość plonów żyta, ziemniaków, łubinu i seradeli uzależniona jest od ilości opadów, miąższości poziomu orno-próchnicznego, zawartości próchnicy, odczynu i nawożenia.

Kompleks 7 (25% powierzchni gruntów ornych) - gleby najlżejsze, wykształcone przeważnie z płytkich piasków słabo gliniastych przechodzących w piaski luźne. Należą głównie do gleb brunatnych (wyługowanych lub kwaśnych) albo silnie przesuszonych piasków murszowatych. Wykazują zdecydowanie niekorzystne właściwości dla produkcji rolnej. Poziom próchnicy jest bardzo płytki, o bardzo małej zawartości próchnicy, odczyn przeważnie kwaśny. Uprawia się na nich żyto i łubin żółty. Zaliczane są głównie do klasy VI, wyjątkowo do V.

2.2. Rolnictwo

2.2.1. Struktura gospodarstw rolnych

W związku z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej rolnictwo podlega procesowi modernizacji i restrukturyzacji. Wiąże się to z przeznaczeniem części środków finansowych z budżetu unijnego na cele

restrukturyzacji rolnictwa polskiego. Jedną z form wsparcia produkcji rolniczej jest Program Rolnośrodowiskowy, należący do działań w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Głównym zadaniem Programu Rolnośrodowiskowego jest promowanie produkcji rolnej opartej na metodach zgodnych z wymogami ochrony środowiska i przyrody. Celem działania Programu ma być poprawa środowiska przyrodniczego i obszarów wiejskich.

Biorąc pod uwagę obszary wiejskie w tym, produkcję rolniczą, na podstawie danych dotyczących m. in. powierzchni użytków rolnych, współczynnika Standardowej Nadwyżki Bezpośredniej oraz średniej powierzchni gospodarstwa, wyznaczono w Polsce 4 regiony rolnicze. Województwo Wielkopolskie kwalifikuje się do II Regionu (Wielkopolska i Śląsk) scharakteryzowanego jako region o intensywnej produkcji rolnej (wyższej niż średnia krajowa) oraz wysokim poziomie kwalifikacji rolników.

W gminie Skoki (według danych na 2002 rok) funkcjonowały 723 gospodarstwa rolne. Najwięcej było gospodarstw najmniejszych (do 1 ha), które stanowiły 43% ilości wszystkich gospodarstw. Gospodarstwa o rozmiarze od 1 – 5 ha stanowiły 18% ilości ogólnej, od 5-10 ha – 11%; 10-20 ha - 17 %; 20-50 ha – 9%. Najmniej było gospodarstw o powierzchni przekraczającej 50 ha – 2% ilości gospodarstw.

Tabela 3. Gospodarstwa rolne w gminie Skoki

Grupy obszarowe gospodarstw [ha]	Liczba gospodarstw	Powierzchnia gospodarstw [ha]
do 1	309	195
1 - 5	131	418
5 - 10	82	1 192
10 - 20	122	2 044
20 - 50	64	1 993
powyżej 50	15	2 646
RAZEM	**723**	**8488**

Źródło: GUS, Powszechny Spis Rolny 2002

Średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego w gminie Skoki wynosi 11,74 ha, co przewyższa średnią powierzchnię gospodarstwa w województwie (9,76 ha), a nawet w kraju (6,6 ha). Natomiast średnie gospodarstwo w Unii Europejskiej ma około 18 ha powierzchni.

W gminie Skoki największy obszar zajmowały gospodarstwa o rozmiarze powyżej 50 ha – 31% powierzchni wszystkich gospodarstw. Natomiast gospodarstwa najmniejsze zajmowały jedynie 2% powierzchni gospodarstw.

2.2.2. Waloryzacja rolniczej przestrzeni produkcyjnej

Oceniając wpływ warunków środowiska na produkcję rolną bierzemy najczęściej pod uwagę klimat, glebę, rzeźbę terenu oraz warunki wodne. Metoda waloryzacji polega na punktowej ocenie poszczególnych elementów środowiska i sumowaniu punktów. Teoretyczna maksymalna suma punktów wynosi 123, lecz praktycznie, w żadnej gminie powiatu wągrowieckiego, nie przekracza 100. Ogólny wskaźnik waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej wg Instytutu Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach (tabela poniżej), uwzględniający podstawowe czynniki środowiska przyrodniczego jak: gleby, rzeźbę terenu, warunki wodne i agroklimat wynosi dla gminy Skoki 54,2 punkty i jest najniższy w powiecie wągrowieckim. Dla porównania wskaźnik ogólny dla wielkopolski wynosi 63,4, a dla powiatu wągrowieckiego 65,1.

Tabela 4. Ogólny wskaźnik waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej wg IUNG-u.

Powiat/ gmina/ województwo	Ocena gleb w punktach IUNG							
	Bonitacja		Przydatność rolnicza		Wskaźnik syntetyczny jakości		Wskaźnik jakości i przydatnosc i rolniczej	Ogólny wskaźnik waloryzacji przestrzeni produkcyjnej
	Grunty orne	Użytki zielone	Grunty orne	Użytki zielone	Grunty orne	Użytki zielone		
Powiat wągrowiecki	50,8	33,1	51,8	32,3	51,3	32,7	49	65,1
Gmina Skoki	41	29,4	40	28,4	40,5	28,9	38,8	54,2
Wielkopolska	45,9	35,6	46,7	35,2	46,3	35,4	45	63,4

Źródło: WIOŚ „Zasobność i zanieczyszczenie gleb wielkopolski. Stan na 2000."

Można zatem wnioskować, że gmina Skoki posiada dogodne warunki lokalizacyjne do rozwoju rolnictwa (strefa żywicielska miasta Poznania). Najkorzystniejsze warunki glebowe występują we wschodniej części gminy, jednak większość powierzchni gminy Skoki zajmują gleby klas IVa (30%), IVb (13%), V (25%) oraz VI (20%). Jako, że w granicach gminy występuje wysoki

odsetek gleb, które nie stwarzają dogodnych warunków do rozwoju produkcji rolniczej, istnieje możliwość otrzymania przez rolników wsparcia finansowego z Unii Europejskiej w postaci dopłat wyrównawczych.

2.3. Zasoby i walory przyrodnicze oraz ich ochrona

Pomniki przyrody

Na terenie gminy znajduje się 216 pomników przyrody. Ich szczegółowy opis znajduje się w tabeli nr 4.

Tabela 5. Pomniki przyrody występujące na terenie Miasta i Gminy Skoki

Lp.	Nr rej. Woj.	Gatunek/ rodzaj	Opis	Obręb ewidencyjny/ Nr działki	Lokalizacja	Data utworzenia
1	1310/02	dąb szypułkowy - 1 sztuka	obwód: 380cm wysokość: 30m	Grzybowo/81	pas drogowy	30.01.2003
2	1311/02	dąb szypułkowy - 1 sztuka	obwód: 330cm wysokość: 30m	Grzybowo/81	pas drogowy	30.01.2003
3	1312/02	dąb szypułkowy - 1 sztuka	obwód: 305cm wysokość: 30m	Potrzanowo/406	pas drogowy	30.01.2003
4	1313/02	dąb szypułkowy - 1 sztuka	obwód: 345cm wysokość: 35m	Potrzanowo/406	pas drogowy	30.01.2003
5	1314/02	wierzba biała - 1 sztuka	obwód: 545cm wysokość: 30m	Jagniewice/18	na skraju pola	30.01.2003
6	1315/02	dąb szypułkowy - 1 sztuka	obwód: 370cm wysokość: 35m	Raczkowo/1	działka prywatna	30.01.2003
7	1316/02	dąb szypułkowy - 1 sztuka	obwód: 341cm wysokość: 35m	Antoniewo/58/2	w sąsiedztwie stawów rybnych	30.01.2003
8	1317/02	dąb szypułkowy - 1 sztuka	obwód: 342cm wysokość: 35m	Antoniewo/59		30.01.2003
9	1318/02	buk zwyczajny - 10sztuk	obwody: 270, 394, 338, 337, 358, 318, 225, 388, 288, 275cm wysokości: 22, 26, 27, 27, 27, 27, 25, 27, 25, 26cm	Dzwonowo/39	pas drogi gminnej	30.01.2003
10	1177	buk zwyczajny - 1 sztuka	obwód: 340cm wysokość: 30m	Brzeźno	Nadleśnictwo Łopuchówko, Leśnictwo Brzeźno Oddział 71m,	10.10.2000

Lp.	Nr rej. Woj.	Gatunek/ rodzaj	Opis	Obręb ewidencyjny/ Nr działki	Lokalizacja	Data utworzenia
					las	
11	1176	dąb szypułkowy – 1 sztuka	obwód: 457cm wysokość: 29	Brzeźno	Nadleśnictwo Łopuchówko, Leśnictwo Brzeźno Oddział 75c, las	10.10.2000
12	1177	buk zwyczajny – 1 sztuka	obwód: 355cm wysokość: 34m	Budziszewice	Nadleśnictwo Łopuchówko, Leśnictwo Długa Goślina Oddział 101f las	10.10.2000
13	467	aleja lip drobnolistnych – 129 sztuk	obwód: 30-60cm wysokość: 34m	Stawiany Pawłowo Skockie	aleja po obu stronach drogi Pawłowo Skockie - Stawiany	20.05.1986
14	463	aleja lip drobnolistnych 8 szt.	obwód: 30-60cm wysokość: 34m	Skoki - Rościnno	aleja po jednej stronie szosy	20.05.1986
15	458	sosna pospolita – 1 sztuka	obwód: 220cm wysokość: 20m	Rejowiec	na cmentarzu	20.05.1986
16	359	gnejs - głaz narzutowy	obwód: 630cm wysokość:110cm	Antoniewo	przy szosie ze Skoków do Kiszkowa	
17	358	dąb szypułkowy – 1 sztuka	obwód: 390cm wysokość: 22m	Glinno	po lewej stronie drogi do Bliżyc	10.02.1981
18	201	dąb szypułkowy	obwód: 590cm wysokość: 17m	Skoki	rośnie w sąsiedztwie ogrodów działkowych przy ul. Parkowej	30.11.1965
19	325	aleja dębów szypułkowych 49 szt.	obwód: 240-260cm wysokość: 32 m	Rościnno	po obydwóch stronach drogi w Rościnnie	15.02.1957
20	84	dąb szypułkowy 3 szt.	obwody: 385, 365, 250 cm	Nadmłyn	w ogrodzie	15.12.1956
21	457	świerk zwyczajny – 1 sztuka	Obwód: 330 cm	Rejowiec	park	10.10.2000
22	-	Dąb szypułkowy – 1 sztuka	Obwód: 490 cm, wysokość: 23 m	Skoki	park	30.11.1965

W stosunku do uznanych pomników przyrody zabrania się:

- niszczenia, uszkadzania lub przekształcania obiektu,
- uszkadzania i zanieczyszczania gleby,
- zaśmiecania obiektu i terenu wokół niego,

- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą one innym celom niż ochrona przyrody i zrównoważonego wykorzystania użytków rolnych i leśnych oraz gospodarki rybackie,
- budowy budynków, budowli, obiektów małej architektury i tymczasowych obiektów budowlanych mogących mieć negatywny wpływ na obiekt chroniony.

Użytki ekologiczne

Na terenie gminy Skoki występują dwa użytki ekologiczne, uchwalone przez Radę Miejską Gminy Skoki Uchwałą Nr XXXII/196/2005 z dnia 09.02.2005 roku:

Uroczysko Pomarzanki – obszar o powierzchni 0,74 ha, obejmujący część działki oznaczonej numerem ewidencyjnym 22, oddział: 119A pododział: d. Jest to teren własności Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych Nadleśnictwa Durowo. Teren ten wg. ewidencji gruntów stanowi pastwisko V klasy, w rzeczywistości jest to obszar częściowo zabagniony, w 90% zarośnięty wierzbą, również znajdują się tam skupiska roślinności bagiennej.

Uroczysko Smolarki – obszar o powierzchni 4,52ha, obejmujący część działek oznaczonych numerami ewidencyjnymi: 9030AL/3 i 9032L, oddziały: 32b, 30Acx, 31o. Jest to teren własności Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych Nadleśnictwa Łopuchówko. Teren ten wg. ewidencji gruntów stanowią: łąki VI klasy i nieużytki. W rzeczywistości jest to teren trzcinowo-łąkowo-torfowy z kępami drzew o charakterze naturalnym z trwającymi procesami sukcesji, znajdują się tam także oczka wodne.

Ustanowione użytki ekologiczne z gospodarczego punktu widzenia stanowią nieużytki produkcyjne, z przyrodniczego punktu widzenia są to cenne obiekty ze względu na bagienny charakter, są to m in. miejsca lęgowe ptactwa wodnego, ostoja drobnej fauny i dzikiej zwierzyny leśnej.

Parki Krajobrazowe

Na terenie części gminy Skoki znajduje się Park Krajobrazowy „Puszcza Zielonka", został on utworzony decyzją Wojewody Poznańskiego, Rozporządzenie Nr 5/93 z dnia 20 września 1993 r. (Dz. U. z 1993 r., Nr 13,

poz. 149). W 2004 roku Wojewoda Wielkopolski wydał rozporządzenie zmieniające rozporządzenie Wojewody Poznańskiego w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Puszcza Zielonka, w którym uległy zmianie granice, powierzchnia Parku oraz obowiązujące na jego terenie zakazy (rozporządzenie Wojewody Wielkopolskiego Nr 10/04 z dnia 26 stycznia 2004 r. Wojewoda Wielkopolski Rozporządzeniem Nr 4/05 z dnia 4 kwietnia 2005 roku ustanowił plan ochrony Parku (Dz. U. Woj. Wielkopolskiego Nr 49 poz. 1527), w którym zapisano że celem ochrony parku jest zachowanie kompleksu leśnego o dużych wartościach przyrodniczych, krajobrazowych i naukowo-dydaktycznych.

Na terenie Parku Krajobrazowego Puszcza Zielonka obowiązują następujące zakazy:

- lokalizowania nowych obiektów zaliczanych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów o ochronie środowiska,
- lokalizacji budownictwa letniskowego poza miejscami wyznaczonymi w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego,
- utrzymywania otwartych rowów i zbiorników ściekowych,
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody i zrównoważone wykorzystywanie użytków rolnych i leśnych oraz gospodarki rybackiej,
- likwidowania małych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodnobłotnych,
- wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych,
- lokalizacji ośrodków chowu, hodowli - posługujących się metodą bezściółkową,
- umieszczanie tablic reklamowych poza obszarami zabudowanymi,
- likwidowania zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych,
- umyślnego zabijania dziko żyjących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych, tarlisk i złożonej ikry, ptasich gniazd oraz wybierania jaj,
- wypalania roślinności i pozostałości roślinnych, wydobywania skał, minerałów, torfu oraz niszczenia gleby,

- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem obiektów związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym
- używania łodzi motorowych na otwartych zbiornikach wodnych. Zgodnie z podziałem administracyjnym

Zgodnie z podziałem administracyjnym Park Krajobrazowy „Puszcza Zielonka" swym zasięgiem obejmuje obszar pięciu gmin (należących do trzech różnych powiatów). Od południa jest to gmina Czerwonak, od zachodu Murowana Goślina (obie: powiat poznański), od strony północnej Skoki (powiat wągrowiecki). Gmina Kiszkowo wchodzi w skład Parku w części północno-wschodniej (powiat gnieźnieński), natomiast od strony wschodniej znajduje się gmina Pobiedziska (powiat poznański).

W Parku Krajobrazowym Puszcza Zielonka oraz w jego otulinie wyodrębniono strefy funkcjonalno-krajobrazowe. Podstawą wydzielenia była spójność funkcjonalno-przyrodnicza terenów objętych strefą. W odniesieniu do stref A-E, znajdujących się w granicach Parku Krajobrazowego, sformułowano nakazy i zakazy dotyczące użytkowania zasobów i przestrzeni. W przypadku otuliny wyznaczono strefy F-H, w stosunku do których podano zalecenia wykorzystania gospodarczego.

Zgodnie z Rozporządzeniem Wojewody Wielkopolskiego Nr 4/05 z dnia 4 kwietnia 2005r. na terenie stref i podstref funkcjonalno-przestrzennych wydzielonych w obrębie Puszczy Zielonki i jej otuliny występujących na terenie gminy Skoki obowiązują następujące ustalenia:

<u>podstrefa B2 - strefa ochrony ekosystemów leśnych:</u>

Ustalenia:

- stosowanie do ogrzewania budynków paliw ekologicznych,
- nie lokalizowanie w pasie 10 m od granicy lasu żadnych obiektów budowlanych, infrastruktury technicznej i ogrodzeń, pozostawienie tego pasa nieużytkowanego,
- ustalenie linii zabudowy w odległości minimum 50 m od linii lasu,
- realizowanie nowych podziałów zgodnie z zasadą: średnia powierzchnia działki nie może być mniejsza niż 2500m^2, przy jednoczesnym

zachowaniu minimalnej powierzchni wyznaczonej działki równej 1500 m^2,

- wyznaczenie dodatkowych parkingów na obrzeżach parku,
- lokalizowanie terenów przeznaczonych pod budownictwo i usługi turystyczne przy istniejących już pasach zabudowy, wzdłuż szlaków komunikacyjnych, w granicach poszczególnych miejscowości, bądź w ich bezpośrednim sąsiedztwie ze względu na istniejącą infrastrukturę,
- przy zabudowie siedliskowej minimalna powierzchnia gospodarstwa musi wynosić 1 ha scalonego gruntu,
- zachowanie minimum 60% powierzchni biologicznie czynnej na terenach budowlanych, na działkach rekreacyjnych min. 70%,
- wydawanie pozwoleń na budowę tylko na tych działkach budowlanych i rekreacyjnych, na których została doprowadzona pełna infrastruktura wodno-ściekowa.

<u>podstrefa C1 - strefa ochrony krajobrazu naturalnego wód powierzchniowych:</u>
Ustalenia:

- wyłączenie jezior z użytkowania rekreacyjnego,
- nie zabudowywanie dolin rzecznych,
- dążenie do utrzymania łąk w dolinach rzecznych w ekstensywnym użytkowaniu, nie zalesianie ich,
- zakazanie zmian stosunków wodnych w obrębie strefy.

<u>podstrefa C2 - strefa ochrony krajobrazu naturalnego wód powierzchniowych:</u>

- udostępnienie jezior do użytkowania rekreacyjnego,
- nie wydzielanie nowych terenów pod działki rekreacyjne i budowlane w pasie 100 m od linii brzegowej wód powierzchniowych.

<u>strefa D - strefa ochrony obszarów nieleśnych:</u>

- pozostawienie gruntów klas I-IV w rolniczym użytkowaniu,
- pozostawienie pozostałych gruntów rolnych w dotychczasowym użytkowaniu, z możliwością zalesienia gruntów klas V-VI,

- nie wyznaczania nowych terenów pod zabudowę.

podstrefa F2 - strefa ochrony krajobrazu kulturowego związanego z rolnictwem (strefa ta obejmuje obszary związane z rolnictwem w otulinie Parku Krajobrazowego):

- dążenie do zachowania rolniczego lub rolniczo-leśnego charakteru terenów strefy,
- pozostawienie otwartych i niezabudowanych obszarów krajobrazowych rolniczych i panoram widokowych,
- na nowych terenach ujętych studiach pod zabudowę utrzymywać średnią wielkość działek 2000m^2 oraz minimalną powierzchnię działek 1200m^2.

Ponadto zaleca się:

- nie wprowadzanie zabudowy na tereny podmokłe.

strefa H - strefa obszarów intensywnie przekształconych antropogenicznie (eksploatacja kruszywa naturalnego):

- eksploatacje należy prowadzić zgodnie wydanymi koncesjami Geologa Wojewódzkiego,
- prowadzić rekultywację terenów poeksploatacyjnych w kierunku leśnym lub leśno-wodnym przy docelowym zagospodarowaniu rekreacyjnym.

Obszary Chronionego Krajobrazu

Obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.

W bezpośrednim sąsiedztwie gminy Skoki występuje obszar chronionego krajobrazu (obejmuje jez. Budziszowskie) - „Dolina Wełny i Rynna Gołaniecko-Wągrowiecka". Wyznaczony został na podstawie uchwały Wojewódzkiej Rady Narodowej w Pile, z dnia 31 maja 1989 r. (uchwała Nr IX/54/89).

Natura 2000, Korytarz ekologiczny

W oparciu o koncepcję utworzenia na kontynencie europejskim spójnej przestrzennie sieci ekologicznej zwanej ECONET, opracowanej w ramach europejskiego programu Międzynarodowej Unii Ochrony Przyrody (IUCN), powstała Krajowa Sieć Ekologiczna ECONET PL. Strukturę krajowej sieci tworzą obszary węzłowe, składające się z biocentrów i ich otulin oraz korytarze ekologiczne. Obszary wyróżniające się bogactwem ekosystemów wyodrębnione zostały jako obszary węzłowe.

Teren gminy Skoki nie został ujęty w koncepcji sieci obszarów chronionych Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000.Typowana do włączenia była Puszcza Zielonka, lecz w końcu nie ujęto jej w projekcie wysłanym do komisji europejskiej.

Strefa ochronna ujęcia wody

Decyzją z dnia 09.05.1997r. udzielono pozwolenia na pobór wody podziemnej, ustanawiając równocześnie obszar strefy ochronnej ujęcia w Roszkówku. Ustanowiony został teren ochrony bezpośredniej w obrębie działki wodociągowej o powierzchni 700 m^2 oraz teren ochrony pośredniej – według 25-letniego okresu wymiany wody w warstwie wodonośnej.

W strefie występują następujące zakazane są następujące czynności:

- wprowadzanie ścieków do ziemi i wód powierzchniowych,
- lokalizacja składowisk odpadów i wylewisk odpadów komunalnych,
- lokalizowanie ferm hodowli zwierząt,
- zakładanie cmentarzy i grzebanie zwierząt,
- lokalizowanie stacji paliw, zbiorników i rurociągów do magazynowania i transportu substancji ropopochodnych,
- przechowywanie i składowanie substancji promieniotwórczych i innych substancji chemicznych, budowa hurtowni chemicznych,
- lokalizowanie zakładów przemysłowych,
- budowa nowych zakładów użyteczności publicznej bez uprzedniego wykonania sieci kanalizacyjnej,

- wykonywania odwodnień budowlanych bez zgody właściciela ujęcia i opracowania dokumentacji hydrologicznej dotyczącej wpływu odwodnienia na wody podziemne,
- budowa myjni samochodowych, zakładów napraw i obsługi samochodów,
- urządzanie parkingów, mycie pojazdów mechanicznych,
- wydobycie żwiru, piasku i innych kopalin,
- wykonywanie wierceń, z wyjątkiem służących do uzyskania wody dla potrzeb ujęcia,
- budowa osiedli mieszkaniowych bez uprzedniego wykonania sieci kanalizacyjnej,
- budowa dróg publicznych o dużym natężeniu ruchu oraz torów kolejowych,
- lokalizowanie tuneli foliowych, prowadzenie intensywnych upraw ogrodniczych,
- wykonanie nowego drenowania.

2.4. Antropizacja środowiska przyrodniczego

Zanieczyszczenia powietrza

Stan czystości powietrza na terenie gminy i miasta Skoki zależy m. in. od:

- warunków meteorologicznych i transportu zanieczyszczeń głównie z Poznania,
- wielkości emitowanych zanieczyszczeń przez źródła emisji oraz warunków technicznych emisji,
- warunków topograficznych miasta i gminy,
- przemian fizyko-chemicznych emitowanych zanieczyszczeń w powietrzu.

Na stan czystości powietrza mają wpływ zanieczyszczenia emitowane z następujących źródeł:

- energetycznych: kotłownie w zakładach pracy, w warsztatach rzemieślniczych, zakładach usługowych, budynkach mieszkalnych – źródła te emitują: dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, pył, tlenek węgla, sadzę, benzo(a)piren,

- technologicznych: warsztaty stolarskie – emitują pył i związki węglowodorowe, warsztaty lakiernicze i tapicerskie – emitują związki węglowodorowe, warsztaty ślusarskie – emitują pyły, związki węglowodorowe, dwutlenek azotu, tlenek węgla i dwutlenek siarki, stacje benzynowe – emitują związki węglowodorowe, betoniarnie i zakłady kamieniarskie – emitują pyły, rozlewnie gazów płynnych – emitują związki węglowodorowe,
- mobilnych – emitują dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla, sadza, ołów i związki węglowodorowe,
- zabiegi agrotechniczne – są źródłem emisji aerozoli i pyłu.

Emisja niska

Poważnym problemem występującym na terenach gminy jest tzw. niska emisja, będąca głównie efektem spalania paliw o niskiej jakości w paleniskach domowych oraz związana z działalnością małych zakładów. Niewielka ilość budynków jednorodzinnych (szacunkowo kilka rocznie) uległo termomodernizacji przez właścicieli prywatnych, gdzie zamontowano ogrzewanie olejowe jako dodatkowe źródło ciepła. Jest to na pewno sposób, który może się przyczynić do redukcji emisji zanieczyszczeń powietrza na terenie gminy.

Jak już wspomniano gmina Skoki nie jest zgazyfikowana. Decydujący wpływ na zanieczyszczenie powietrza mają lokalne przestarzałe kotłownie pracujące dla potrzeb centralnego ogrzewania, małe przedsiębiorstwa spalające węgiel w celach grzewczych i technologicznych oraz piece węglowe używane w indywidualnych gospodarstwa domowych. Nie posiadają one praktycznie żadnych urządzeń ochrony powietrza. Głównym paliwem w sektorze gospodarki komunalnej jest węgiel o różnej jakości i różnym stopniu zasiarczenia. Funkcjonujące w tym sektorze głównie stare urządzenia grzewcze posiadają niską sprawność. Spala się w nich także różnego rodzaju materiały odpadowe, w tym odpady komunalne, które mogą być źródłem emisji np. dioksyn. Sektor komunalny charakteryzuje się ponadto dużymi stratami ciepła z uwagi na brak odpowiedniej izolacji ścian i stropów budynków oraz stosowania okien o wysokim współczynniku przenikania ciepła. Stosowanie

odpowiednich materiałów termoizolacyjnych (docieplanie budynków) przyczyni się znacznie do zmniejszenia strat w tym zakresie. Równie istotna jest wymiana ciepłociągów rozprowadzających energię na nowoczesne o większej trwałości i skuteczniejszej izolacji cieplnej.

Emisja komunikacyjna

Zanieczyszczenia komunikacyjne należą do czynników najbardziej obciążających powietrze atmosferyczne. Szczególnie uciążliwe są zanieczyszczenia gazowe powstające w trakcie spalania paliw przez pojazdy mechaniczne. Drugą grupę emisji komunikacyjnych stanowią pyły, powstające w wyniku tarcia i zużywania się elementów pojazdów. Przy ocenie jakości powietrza atmosferycznego na terenie Miasta i Gminy Skoki, należy uwzględnić ilość zanieczyszczeń pochodzących z ruchu samochodowego, odbywającego się na jej obszarze.

Głównym źródłem emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych drogowych, są drogi wojewódzkie, a w dalszej kolejności drogi powiatowe i gminne.

Ponadto, źródło zanieczyszczeń stanowi intensywny transport ciężki związany z bazą paliw w Rejowcu.

Klimat akustyczny

Hałas drogowy

Na obszarze gminy największe potencjalne zagrożenie hałasem komunikacyjnym występuje w wzdłuż największych szlaków drogowych czyli dróg wojewódzkich.

Znaczny ruch pojazdów koncentruje się na drodze wojewódzkiej 196 (natężenie ruchu wynosi ok. 9 500 pojazdów/dobę), miasto Skoki posiada obwodnicę i dlatego główne nasilenie ruchu odbywa się poza jego obszarem, z wyjątkiem ulic: Poznańskiej i Rościńskiej gdzie hałas jest tam miejscami dokuczliwym problemem.

Hałas komunikacyjny występuje również w pewnym natężeniu wzdłuż dróg powiatowych. Stanowi jednak mniejsze zagrożenie.

Ponadto, źródłem hałasu jest intensywny transport ciężki związany z bazą paliw w Rejowcu.

Na terenie gminy zagrożenie hałasem komunikacyjnym jest stosunkowo małe, zasięg oddziaływania akustycznego jest nieduży. Przyjmuje się, że przy natężeniu ruchu około 1 000 samochodów na dobę, strefa uciążliwości mieści się w granicach pasa drogowego.

Hałas kolejowy

Przez teren Miasta i Gminy Skoki przebiega linia kolejowa Nr 356 Poznań Wschód - Bydgoszcz pierwszorzędna (jednotorowa), należąca do linii o państwowym znaczeniu. Oddziaływanie akustyczne linii kolejowej nie stanowi na terenie gminy poważnego zagrożenia.

Hałas przemysłowy

Drugim źródłem hałasu są zakłady przemysłowe i odbywające się w nich procesy technologiczne. Poziom hałasu przemysłowego jest kształtowany indywidualnie dla każdego obiektu i zależny jest od rodzaju maszyn i urządzeń hałasotwórczych, izolacyjności obudowy hal przemysłowych, prowadzonych procesów technologicznych oraz od funkcji urbanistycznej sąsiadujących z nimi terenów.

Specyfiką hałasu przemysłowego jest jego długotrwałość występowania (zmianowy charakter pracy), a także czasowe krótkotrwałe duże natężenia.

Do zakładów przemysłowych będących źródłem hałasu należą przede wszystkim przedsiębiorstwa posiadające decyzje o dopuszczalnym poziomie hałasu. Zgodnie z uzyskanymi informacjami, na terenie Miasta i Gminy Skoki nie występuje zakład przemysłowy posiadający taką decyzję. Lokalne źródło hałasu mogą stanowić np. liczne w gminie tartaki.

Ze względu na brak aktualnych badań emisji hałasu z podmiotów o potencjalnej emisji hałasu, nie jest możliwa faktyczna ocena środowiska akustycznego wokół nich.

Hałas komunalny

Spośród źródeł hałasu komunalnego najistotniejsze znaczenie ma hałas towarzyszący obiektom sportu, rekreacji i rozrywki. Dyskoteki, nocne kluby, obiekty koncertowe na wolnym powietrzu, nawet ogródki przy restauracjach i kawiarniach są źródłem hałasu. Z ich działalnością związany jest dyskomfort akustyczny. Negatywnie odbierany jest również tzw. hałas osiedlowy.

Hałas związany z terenami rekreacyjno-wypoczynkowymi jest zdecydowanie mniejszy niż powstający ze źródeł komunikacyjnych i przemysłowych. Pomimo to, ze względu na specyfikę tych terenów (parki miejskie, tereny leśne) bardzo ważną kwestią jest określenie prawa lokalnego w taki sposób, aby ograniczać hałas w tych rejonach. Pozwoli to na wzrost walorów rekreacyjnych miejsc wypoczynku, a także ochroni przyrodę.

W granicach powiatu wągrowieckiego, więc również w granicach gminy Skoki, na jeziorach i rzekach, wprowadzony został zakaz używania jednostek pływających napędzanych silnikami spalinowymi – *Uchwała Nr XVIII/107/2008 Rady Powiatu Wągrowieckiego z dnia 31 marca 2008r. w sprawie wprowadzenia zakazu używania jednostek pływających napędzanych silnikami spalinowymi na jeziorach i rzekach w granicach powiatu wągrowieckiego (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 76, poz. 1477 z dnia 12 maja 2008r.).*

Zanieczyszczenia wód powierzchniowych

Tabela 6 przedstawia charakterystykę stanu czystości poszczególnych jezior występujących na terenie miasta i gminy Skoki.

Tabela 6. Ocena czystości jezior występujących na terenie Miasta i Gminy Skoki.

JEZIORO	POWIERZCHNIA JEZIORA [HA]	DŁUGOŚĆ LINII BRZEGOWEJ [M]	KLASA CZYSTOŚCI
Budziszewskie	163,0	10 025	Jezioro Budziszewskie zaliczono do trzeciej klasy podatności na degradację, zbiornik jest, zatem bardzo podatny na wpływy z zewnątrz i posiada bardzo niekorzystne warunki naturalne, na co składa się głównie 56% udział gruntów rolnych pokrywający zlewnię bezpośrednią będących potencjalnym źródłem substancji biogennych i skażenia bakteriologicznego wód wywołanego przez nieuregulowaną gospodarkę ściekową w zlewni jeziora. Porównując ogólne wyniki badań jeziora z prowadzonymi przez WIOŚ w 1997 roku należy stwierdzić, że wartości większości analizowanych wskaźników są w 2003 roku porównywalne. Wynik punktacji zmniejszył się z 3,73 na 3,60 nie zmieniając wypadkowej klasy czystości - poza klasą.
Rościńskie (Skockie)	77,1	4 400	Jest to jezioro o bardzo silnej podatności na degradację – III klasa podatności, wpływa na to szczególnie bardzo mała głębokość. Rzeka Mała Wełna niesie ze sobą bardzo duże ilości zawiesin, nieuregulowana gospodarka ściekowa, bliskie położenie miasta Skoki (antropopresja) wpływają na zarastanie i degradację akwenu. Brak jest danych na temat oznaczenia klasy czystości tego jeziora, lecz sądząc z klasy podatności na degradację i wieloletniej obserwacji wód przez autora można przyjąć że woda w tym jeziorze mieści się w III klasie czystości lub jest pozaklasowa.
Włókna	74,4	5 675	Podczas badań przeprowadzonych w 1991 i 1997 roku, wypadkowa podstawowych wskaźników fizyczno-chemicznych wykazała że woda odpowiada II klasie czystości, jednakże stan sanitarny odpowiadał III klasie czystości i wpłynął na obniżenie oceny ogólnej.
Maciejak (Poznańskie)	62,0	4 550	Jezioro Maciejak jest bardzo podatne na degradację, wypadkowa ocena podatności na degradację wynosi 3,57 i klasyfikuje je poza klasą, gdyż jezioro nie posiada naturalnych barier ochronnych, główną tego przyczyną jest mała głębokość średnia, z którą wiążą się brak stratyfikacji wód, niski iloczyn objętości

JEZIORO	POWIERZCHNIA JEZIORA [HA]	DŁUGOŚĆ LINII BRZEGOWEJ [M]	KLASA CZYSTOŚCI
			jeziora do długości linii brzegowej co pociąga za sobą zbyt szybką eutrofizację, również zagospodarowanie zlewni ma niekorzystny wpływ na jakość wód w jeziorze – prawie 68% jej powierzchni stanowią grunty orne. Znaczący dopływ zanieczyszczeń następuje kanałem ulgi Małej Wełny (powyżej kanału rzeka przyjmuje wody z ponad 130ha stawów rybnych. W trakcie badań prowadzonych w 1991 roku jakość wód jeziora oceniona na podstawie badań fizycznych, chemicznych i hydrobiologicznych nie odpowiadała żadnej z trzech klas czystości.
Gackie	29,2	3 600	Brak danych na temat stanu czystości tego jeziora, jednakże na podstawie jego małej głębokości i sposobu zagospodarowania zlewni należy przypuszczać iż jest to jezioro o bardzo dużej podatności na degradację.
Brzeźno	24,3	2 250	Wszystkie wskaźniki związane z morfometrią misy jeziora: mała średnia głębokość, brak stratyfikacji wód, niekorzystny stosunek objętości do długości linii brzegowej oraz duży stosunek powierzchni dna czynnego do objętości zbiornika decyduje o bardzo dużej jego podatności na degradację. Jezioro Brzeźno zostało zaliczone do zbiorników znajdujących się poza kategorią podatności na degradację.
Dzwonowskie	20,1	2 400	Jezioro nie jest obciążone użytkowaniem rekreacyjnym. Las, który porasta brzegi stanowi naturalną ochronę zbiornika przed spływami powierzchniowymi zanieczyszczeń z obszaru zlewni.
Lipka	12,2	1 400	Badania jakości wody w jeziorze wykonane w 1991 roku świadczą o dobrej jakości wód w jeziorze, klasyfikując je do II klasie czystości. Obecnie brak danych na potwierdzenie nadal II klasy czystości wód jeziora.
Czarne (Karolewskie)	11,6	1 400	W badaniach przeprowadzonych w 1991 roku większość wskaźników zanieczyszczeń związanych z ilością substancji organicznych i biogennych, oraz wskaźników hydrobiologicznych w wodach jeziora kształtowała się na poziomie II klasy czystości, również stan sanitarny odpowiadał II klasie czystości.
Liskówka	11,2	1 300	Sposób zagospodarowania zlewni bezpośredniej, mała powierzchnia i głębokość jeziora, a także brak letniej

JEZIORO	POWIERZCHNIA JEZIORA [HA]	DŁUGOŚĆ LINII BRZEGOWEJ [M]	KLASA CZYSTOŚCI
			stagnacji wód wskazuje jednoznacznie, że zbiornik jest bardzo podatny na wpływy z zewnątrz, szczególnie przy tak dużej presji turystycznej. Badania z 1991 roku pokazują, że mimo niekorzystnych warunków zewnętrznych w jeziorze Liskówka utrzymuje się dobra jakość wód, na poziomie II klasy czystości. Podobnie jak w przypadku Jez. Lipka brak danych na potwierdzenie nadal II klasy czystości wód Jez. Lisówka..
Jeziorko	6,0	980	Mała powierzchnia i objętość oraz mała głębokość i brak stagnacji letniej jednoznacznie wskazują, że zbiornik jest poza kategorią przydatności na degradację. W wyniku badań prowadzonych w 1991 roku stwierdzono, że jakość wód jeziora była na poziomie II klasy czystości. Podobnie jak w przypadku dwóch powyższych jezior brak jest danych weryfikujących dobry stan wód tego jeziora.
Książęce	3,3	770	Jest to akwen niewielki o powierzchni 3,3ha i w związku z tym bardzo narażony na antropopresję
Antoniewskie	-	-	Jezioro nie jest użytkowane rekreacyjnie, jest natomiast odbiornikiem ścieków oczyszczonych z pracującej oczyszczalni ścieków w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Antoniewie.

Urząd Miasta i Gminy w Skokach wraz ze Związkiem Międzygminnym Puszcza Zielonka zlecił badanie wód powierzchniowych jezior na terenie gminy, które stanowią najpopularniejsze miejsca kąpieliskowe. Badania dokonano zgodnie z wymogami Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 16.10.2002r w sprawie wymagań, jakimi powinna odpowiadać woda w kąpieliskach (Dz. U. 2002 Nr 183, poz. 1530). Warunki tego Rozporządzenia spełniają jeziora: Karolewskie, Borowe, Włókna, Gackie. Natomiast jeziora, w których nie należy się kąpać to: Maciejak (Poznańskie), Budziszewskie, Kościńskie (Skockie). W jeziorach tych stwierdzono obecność sinic.

Stan czystości rzeki Małej Wełny

W 2005 rzeka była monitorowana w trzech miejscach. Jedynie górny ciek badany powyżej jez. Działyńskiego kwalifikował się do IV klasy czystości

(wody niezadowalającej jakości). W dalszym biegu jakość wód rzeki uległa pogorszeniu, utrzymując się do ujścia na zbliżonym poziomie do klasy V.

Tabela 7. Ocena czystości Małej Wełny w 2005 r.

Punkt pomiarowy	Kilometr biegu rzeki	Klasa czystości
Powyżej jez. Działyńskiego	69,0	IV
Poniżej Kiszkowa	39,0	V
Rogoźno, ujście do Wełny	0,2	V

Zanieczyszczenia wód podziemnych

W ramach monitoringu krajowego badania wód podziemnych prowadzono na terenie Gminy Skoki w latach 1997-1999 /według PIG/.

Tabela 8. Ocena jakości wód podziemnych w Skokach badanych w sieci monitoringu krajowego w latach 1997-1999

Nazwa otworu	Stratygrafia	GZWP	Głębokość stropu warstwy wodonośnej [m ppt]	Wody	Ocena jakości w roku		
					1997	1998	1999
Skoki	czwartorzęd	poza	13,5	gruntowe	Ib wody wysokiej jakości	Ib wody wysokiej jakości	III wody niskiej jakości

W latach 2000 – 2004 gmina Skoki nie była punktem badawczym wód podziemnych w sieci monitoringu lokalnego i krajowego, najbliżej naszej gminy badano wody w sieci regionalnej w miejscowości Białężyn leżącej przy południowo wschodniej granicy naszej gminy w gminie Murowana Goślina.

Tabela 9. Jakość wód podziemnych badanych w sieci regionalnej w latach 2001-2004 w miejscowości Białężyn (gmina Murowana Goślina)

Rok badania	Poziom	Zbiornik	Zagospodarowanie	Klasa wg PIOŚ
2001	czwartorzęd	LZWP	brak zabudowy	II
2002				Ib
2003				II
2004				III
2005				IV
2006				III

Źródło: Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w latach 2000-2005.

Promieniowanie i pole elektromagnetyczne

Ustawa Prawo ochrony środowiska definiuje pola elektromagnetyczne jako pola elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwości od 0 Hz do 300 GHz. Spośród urządzeń i obiektów będących źródłami pól elektromagnetycznych o częstotliwości od 0 Hz do 300 GHz znaczenie z punktu widzenia ochrony środowiska mają:

- linie i stacje elektroenergetyczne o napięciu znamionowym równym 110 kV lub wyższym,
- obiekty radionadawcze, w tym: stacje nadawcze radiowe i telewizyjne,
- urządzenia radiokomunikacyjne, w tym stacje bazowe telefonii komórkowej o częstotliwości 450 – 1800 MHz, których sieć rozwinęła się znacznie w ciągu ostatnich lat,
- urządzenia radiolokacyjne.

Przepisy normujące zagadnienia ochrony środowiska przed polami elektromagnetycznymi – emisją promieniowania elektromagnetycznego zawarte są w Dziale VI Ustawy Prawo Ochrony Środowiska z 27 kwietnia 2001 r. Dz.U. Nr 62. Podstawowa zasada ochrony przed polami elektromagnetycznymi została zapisana w art. 121 Prawa ochrony środowiska. Zgodnie z tą zasadą ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych

poziomach oraz na zmniejszaniu poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

Zgodnie z Rozporządzeniem z dnia 9 listopada 2004 r. Rady Ministrów w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięć do sporządzania raportu o oddziaływaniu na środowisko Dz.U. Nr 257 zakwalifikowano m.in. do:

- przedsięwzięć wymagających sporządzania raportu o oddziaływaniu:
  - stacje elektroenergetyczne lub napowietrzne linie elektroenergetyczne o napięciu znamionowym wynoszącym nie mniej niż 220 kV, o długości nie mniejszej niż 15 km;
  - instalacje radiokomunikacyjne, radionawigacyjne i radiolokacyjne, emitujące pola elektromagnetyczne, których równoważna moc promieniowana izotropowo wynosi nie mniej niż 100 W, emitujące pola elektromagnetyczne o częstotliwościach od 30 kHz do 300 GHz.
- przedsięwzięć które mogą wymagać sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko:
  - stacje elektroenergetyczne lub napowietrzne linie elektroenergetyczne o napięciu znamionowym nie niższym niż 110 kV,
  - instalacje radiokomunikacyjne, radionawigacyjne, emitujące pola elektroenergetyczne, których równoważna moc promieniowana izotropowo wynosi nie mniej niż 15 W, emitujące pola elekromagnetyczne o częstotliwościach od 30 kHz do 300 GHz.

Stacje bazowe telefonii komórkowej

Anteny nadawcze stacji bazowych lokalizowane są najczęściej na wolnostojących wieżach antenowych lub na masztach antenowych instalowanych na dachach budynków, a także na istniejących wieżach lub kominach. Na terenie gminy znajdują się stacje bazowe telefonii cyfrowej. Warunki pracy stacji zostały określone w odpowiednich decyzjach lokalizacyjnych.

Tabela 10. Wykaz stacji bazowych i anten na terenie miasta i gminy Skoki

Rodzaj inwestycji	Lokalizacja	Inwestor
Stacja bazowa telefonii komórkowej sieci Era GSM 900 „Sławica" F-6016-PN 1 na wieży antenowej stalowo-kratowej o wysokości 50m npt.	Działka nr 12 we wsi Rejowiec położonej przy szosie ze Sławicy do Rejowca	Polska Telefonia Cyfrowa Sp. z o.o.
Stacja bazowa telefonii komórkowej sieci Plus GSM 900	Rejowiec, Baza Paliw	Polkomtel S.A.
Stacja bazowa telefonii komórkowej sieci Plus GSM 900, na wieży stalowej na wysokości 50m npt.	Skoki, ul. Zamkowa 3B	Polkomtel S.A.
Stacja bazowa telefonii komórkowej sieci Era GSM 900 na wieży stalowej na wysokości 46m npt.	Skoki, ul. Zamkowa 3B	Polska Telefonia Cyfrowa Sp. z o.o.
Stacja bazowa telefonii komórkowej sieci Idea GSM 900 na wieży stalowej na wysokości 41,5m npt.	Skoki, ul. Kościuszki	Polska Telefonia Komórkowa „CENTERTEL" Sp. z o.o.

Źródło: UMiG Skoki.

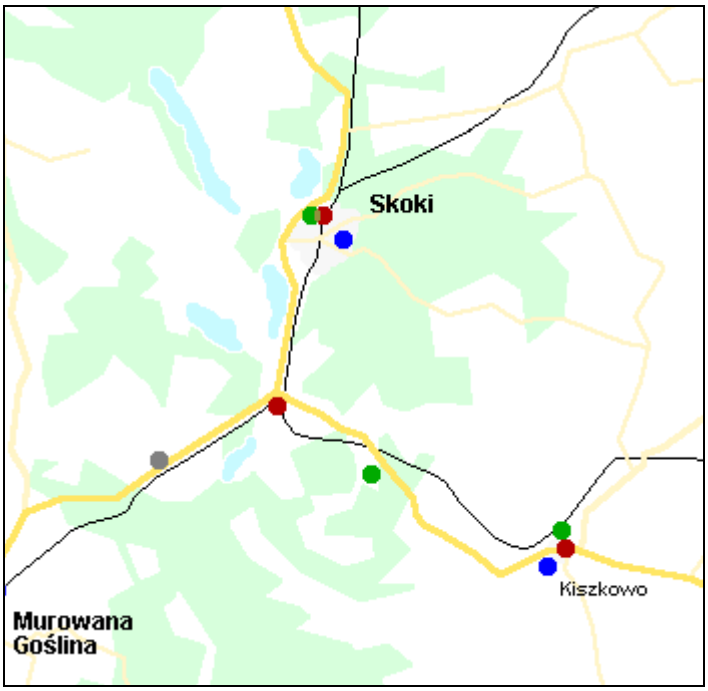

***Rysunek 7**. Stacje bazowe telefonii komórkowej na terenie Miasta i Gminy Skoki.*

Źródło: www.pozan.gsm.xg.pl

Postępowanie administracyjne związane z lokalizacją stacji odbywa się zgodnie z obowiązującymi przepisami Prawa ochrony środowiska i poprzedzone jest procedurą ocen oddziaływania na środowisko. Przepisy ochrony środowiska nakładają na inwestora obowiązek wykonania pomiarów pól elektromagnetycznych bezpośrednio po uruchomieniu obiektu. Lokalizacja

anten na znacznych wysokościach (30-40 m npt.) oraz kierunkowa charakterystyka ich promieniowania powodują, że w miejscach dostępnych dla ludności pole elektromagnetyczne emitowane przez anteny nadawcze stacji bazowych jest wielokrotnie niższe niż dopuszczalne. Potwierdzają to badania WSSE. Stacje bazowe nie stanowią więc zagrożenia dla zdrowia mieszkańców.

Negatywną konsekwencją lokalizacji anten na dużych wysokościach, jest konieczność wznoszenia wysokich konstrukcji wsporczych, najczęściej w postaci wież kratowych, które są widocznym akcentem w krajobrazie. Dlatego istotne jest lokalizowanie tych obiektów poza miejscami objętymi szczególną ochroną, z uwzględnieniem zakazów wynikających z aktów prawa miejscowego powołujących określone formy ochrony przyrody i w taki sposób aby ich wpływ na krajobraz był jak najmniejszy.

3. Stan prawny i struktura użytkowania gruntów

Struktura użytkowania gruntów na terenie miasta i gminy Skoki przedstawia się następująco:

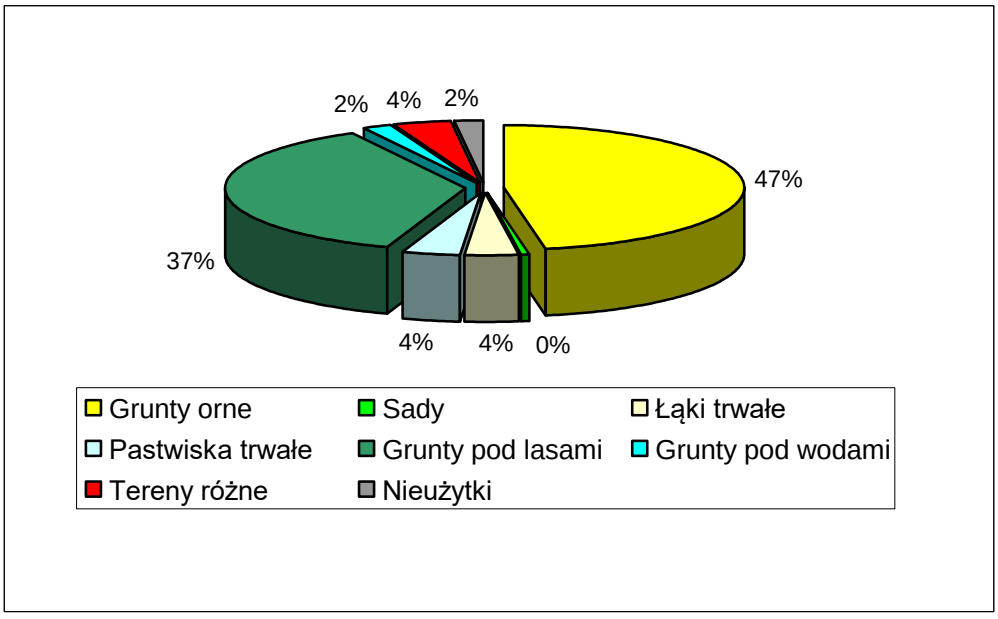

***Wykres 2**. Struktura użytkowania gruntów - Skoki.*

Z powyższego wykresu wynika, że największy udział procentowy w powierzchni miasta i gminy Skoki mają zarówno użytki rolne które zajmują

około 55% powierzchni, jak i lasy które zajmują prawie 37%. Jest to cecha charakterystyczna gminy na tle innych gmin i Powiatu Wągrowieckiego. Gminę charakteryzuje średni procent udziału wód w ogólnej powierzchni – 2% - są to wyłącznie wody płynące i zbiorniki wodne.

Tabela 11. Porównanie struktury użytkowania gruntów w gminie Skoki w latach 1997 i 2005.

Rodzaj gruntu	1998 rok		2005 rok	
	Powierzchnia [ha]	Udział w powierzchni ogólnej [%]	Powierzchnia [ha]	Udział w powierzchni ogólnej [%]
Użytki rolne, w tym:	10 726	54,03	10 640	53,60
- grunty orne	9 136	46,02	9 125	45,97
- sady	85	0,43	78	0,39
- łąki trwałe	755	3,80	727	3,66
- pastwiska trwałe	750	3,78	710	3,58
Lasy i grunty leśne	7 025	35,39	7 153	36,03
Pozostałe grunty i nieużytki	2 101	10,58	2 059	10,37
RAZEM:	**19 852**	**100,00**	**19 852**	**100,00**

Źródło: GUS

Tabela prezentuje strukturę użytkowania gruntów w gminie Skoki. Porównano dwa okresy: rok 1998 oraz 2005. Analizując powyższe dane, można zauważyć nieznaczne zmniejszenie się powierzchni użytków rolnych (o 0,43%), kosztem zwiększenia się powierzchni lasów i gruntów leśnych (o 0,64%). Jednak udziały procentowe poszczególnych użytków w powierzchni ogólnej nie uległy znacznym zmianom.

Tabela 12. Studium władania

Wyszczególnienie	Powierzchnia miasto i gmina Skoki [ha]	Udział [%]
Grunty SP z wyłączeniem przekazanych w użytkowanie wieczyste	*11 353*	*57*
Grunty SP przekazane w użytkowanie wieczyste	*132*	*1*
Grunty spółek SP, przedsiębiorstw państwowych, i innych państwowych osób prawnych	*0*	*0*
Grunty gmin i związków międzygminnych z wyłączeniem oddanych w użytkowanie wieczyste	*650*	*3*
Grunty gmin i związków międzygminnych przekazanych w użytkowanie wieczyste	*41*	*0,21*
Grunty, które są własnością samorządowych osób prawnych, oraz grunty, których właściciele są nieznani	*0*	*0*
Grunty osób fizycznych	*6 922*	*35*
Grunty spółdzielni	*404*	*2*
Grunty kościołów związków wyznaniowych	*141*	*1*
Wspólnoty gruntowe	*0*	*0*
Grunty powiatów z wyłączeniem gruntów oddanych w użytkowanie	*40*	*0,20*
Grunty powiatów przekazane w użytkowanie wieczyste	*0*	*0*
Grunty województw z wyłączeniem oddanych w użytkowanie	*1*	*0,01*
Grunty województw przekazane w użytkowanie wieczyste	*0*	*0*
Grunty będące przedmiotem własności i władania osób innych niż wymienione wyżej	*148*	*1*
RAZEM:	***19 832***	*100*

Źródło: Informacje z Urzędu Miasta i Gminy Skoki.

Powyższe zestawienie pokazuje, że największy obszar (ponad połowę terenów gminnych) zajmują grunty Skarbu Państwa z wyłączeniem przekazanych w użytkowanie wieczyste – 57%. Drugi co do wielkości obszar zajmują grunty należące do osób fizycznych – 35% powierzchni gminy.

Najmniejszą część obszaru gminy, tj. poniżej 1%, stanowią grunty gmin i związków międzygminnych przekazanych w użytkowanie wieczyste,

powiatów z wyłączeniem gruntów oddanych w użytkowanie oraz grunty województw z wyłączeniem oddanych w użytkowanie.

Na terenie gminy nie występują grunty spółek SP, przedsiębiorstw państwowych ani innych państwowych osób prawnych. Nie występują również: grunty, które są własnością samorządowych osób prawnych, oraz grunty, których właściciele są nieznani, wspólnoty gruntowe, grunty powiatów i województw przekazane w użytkowanie wieczyste.

Struktura użytkowania gruntów na terenie gminy Skoki pokazuje przewagę gruntów rolnych oraz leśnych, z których większość stanowi własność Skarbu Państwa.

Grunty komunalne stanowią niewielki odsetek w strukturze własnościowej. Taka sytuacja jest niekorzystna, gdyż grunty komunalne są ważnym elementem prowadzenia polityki przestrzennej gminy, ułatwiając realizację inwestycji celów publicznych.

4. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

4.1. Rys historyczny miasta Skoki

Osadnictwo na terenach, gdzie obecnie zlokalizowane jest miasto Skoki, powstało na skrzyżowaniu głównych szlaków handlowych łączących Gniezno z Poznaniem oraz Poznań z miejscowościami Pomorza Zachodniego i Gdańskiego. Skrzyżowanie tych dróg sprzyjało osadnictwu, a przekazy historyczne wskazują na zaistnienie już w XII – XIII wieku osady, której znaczenie targowe związane było z tymi traktami.

Liczne kompleksy leśne wokół miasta, wskazują na znaczenie tego rejonu jako terenu granicznego. W okresie przedpaństwowym był to skraj osadnictwa plemiennej krainy poznańskiej graniczącej z krainą gnieźnieńską. Później była tu granica dwóch diecezji poznańskiej i gnieźnieńskiej, które powstały na starych podziałach plemiennych.

Początki powstania miasta datowane są na II połowę XIV wieku. Pierwsze wzmianki w dokumentach historycznych pojawiają się w 1367 roku, kiedy król Kazimierz Wielki wydał przywilej zezwalający Januszowi z Podlesia i biskupowi poznańskiemu Doliwie na założenie osady na prawie średzkim, co było równoznaczne z nadaniem praw miejskich. Ponieważ Skoki były miastem prywatnym, a nie królewskim, często zmieniały właścicieli.

Miasto w połowie XV wieku zaliczane było do mniejszych miast Wielkopolski, o czym świadczą dane o obowiązku wystawiania na wyprawy wojenne jedynie trzech zbrojnych.

Znaczny rozwój gospodarczy miasta nastąpił w XVI wieku. W latach 1630-1680 jego właścicielami stali się Rejowie. Ze względu na korzystne warunki osadnictwa, nastąpił znaczny napływ ludności. Ówcześni właściciele zwalniali nowoprzybyłych z podatków na pierwsze cztery lata, zezwalali na korzystanie z lasów dworskich, a także gwarantowali swobodę sumienia i wolność handlu. Dzięki temu Skoki zostały wówczas jednym z większych ośrodków ruchu husyckiego i luterańskiego w Wielkopolsce. Znaczącą rolę

w historii miasta odegrali bracia czescy, którzy osiedlili się tutaj pod koniec XVI stulecia.

Z początkiem XVII wieku do miasta przybyli uchodźcy z terenów objętych wojną trzynastoletnią. To głównie dla nich w 1632 roku założono tzw. „Nowe Miasto", na które składał się niewielki rynek oraz drewniany kościół. Skoki stały się miastem wielowyznaniowym i wielonarodowościowym, zamieszkiwanym przez Polaków, Niemców, Czechów, Żydów i Szkotów. Był to czas rozwoju gospodarczego miasta, a zwłaszcza rzemiosła ze szczególnym uwzględnieniem tkactwa, sukiennictwa i szewstwa. Powstały również pierwsze szkoły rzemiosła.

Lata „potopu szwedzkiego" przyczyniły się do znacznego wzrostu zasobności mieszkańców miasta, którzy handlowali z wojskiem na szeroką skalę. Liczba mieszkańców wynosiła wówczas ok. 6 000. Pod koniec XVII wieku w Skokach znajdowały się następujące obiekty: ratusz, synagoga oraz kościoły: katolicki, luterański i czeski. Po „potopie szwedzkim" następuje stopniowy upadek miasta spotęgowany przemarszami wojsk, zamieszkami na tle religijnym, wielkimi pożarami (1749 r. i 1793 r.), a także zarazą, która w 1710 roku zdziesiątkowała mieszkańców.

Kolejne ożywienie gospodarcze miasta nastąpiło u schyłku XVIII wieku. W tym czasie Skoki zamieszkiwało 1050 osób utrzymujących się różnego rodzaju rzemiosła. W 1788 akta odnotowują: 27 warsztatów sukienniczych, 30 szewców, 6 stolarzy, 3 krawców, 3 garncarzy, 2 kuśnierzy, 2 bednarzy, 2 murarzy, 2 siodlarzy, 2 powroźników, 2 winiarzy, a także po jednym: tokarzu, farbiarzu, ślusarzu i muzykancie.

W wieku XIX miasto jest było już niewielkim ośrodkiem rzemiosła, a większość mieszkańców utrzymywało się z rolnictwa. Część mieszkańców zajmowała się również handlem detalicznym oraz prowadzeniem gościńców i restauracji. Liczba mieszkańców odnotowana w 1880 roku według „Słownika Królestwa Polskiego" wynosiła 1318, a w miasto miało urząd pocztowy, aptekarza, lekarza, 2 kościoły (katolicki i protestancki), synagogę oraz 133 domy mieszkalne.

Początek XX wieku zaznaczył się rozwojem ruchu kolejowego: pasażerskiego i towarowego. W 1905 roku powstało połączenie Skoków

z Poznaniem i Janowcem, w 1908 roku – z Wągrowcem, a w 1914 r. z Gnieznem przez Sławę Wielkopolską. Wybudowanie w mieście stacji kolejowej wraz z zapleczem spowodowało rozwój przestrzenny miasta w tym kierunku.

Okres międzywojenny mieszkańcy Skoków wykorzystali do wszechstronnego rozwoju. Istniały wówczas między innymi Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół" oraz „Młode Polki".

Obecnie miasto, jako siedziba władz samorządowych gminnych oraz szeregu podmiotów gospodarczych, posiada funkcję administracyjną i obsługi rolnictwa o dużym potencjale funkcji usługowej i rekreacyjnej rejonu strefy aglomeracji poznańskiej.

4.2. Obiekty wpisane do rejestru zabytków województwa wielkopolskiego znajdujące się w granicach gminy Skoki

SKOKI

1. KOSCIÓŁ PAR. P. W. ŚW. MIKOŁAJA, ul. Kościelna, szach., 1737, nr rej.: 1162/A z 16. 07. 1970;
2. KOSCIÓŁ EWANGELICKI, OB. RZYM. – KAT. FIL. PW. APOSTOŁÓW PIOTRA I PAWŁA, ul. Parkowa, 1855 – 56, nr rej.: 2627/A z 31. 08. 1997;
3. ZESPÓŁ PAŁACOWY, nr rej.: 1728/A z 29. 04. 1975:
   a) pałac, 1870;
   b) park, 2 poł. XIX;

ANTONIEWO

4. ZESPÓŁ ZAKŁADU WYCHOWAWCZEGO, 1914, nr rej.: 292/Wlkp/A z 11.04.2006:
   a) szkoła, ob. Budynek administracyjny;
   b) 3 budynki internatowe;
   c) dom nauczycieli;
   d) budynek mieszkalny;
   e) budynek gospodarczy;

f) główna brama wjazdowa, 1936;

BRZEŹNO

5. GRODZISKO, nr rej. 2055/A z 1986r.

CHOCISZEWO

6. PARK, 2 poł. XIX, nr rej.: 1981/A z 7.12.1984;

GLINNO

7. ZESPÓŁ DWORSKI, 1 poł. XIX:
   a) dwór, nr rej.: 253/A z 29.10.1968;
   b) park, nr rej.: 2167/A z 26.10.1988;
   c) grodzisko, nr rej. 1745/A

JABŁKOWO

8. KOŚCIÓŁ PAR. P. W. ŚW. MICHAŁA ARCH.,drew.,1754, nr rej.: 2537/A z 31.12.1958;
9. ZESPÓŁ DWORSKI, 1 poł. XIX – XX, rej.: 2106/A z 28.10.1986:
   a) dwór, pocz. XIX, Br rej.:1011/A z 11.03.1970;
   b) park;
   c) oficyna;
   d) kapliczka;
   e) ruiny lodowni;
   f) brama wjazdowa;

10. CMENTARZYSKO KULTURY ŁUŻYCKIEJ, nr rej.: 1656/A;

JAGNIEWICE

11. ZESPÓŁ DWORSKI, nr rej.: A – 32/Wlkp z 15.06.2000:
    a) dwór, 1800;
    b) park, XIX – XX;

LECHLIN

12. KOSCIÓŁ PAR. P. W. ŚW. STANISŁAWA, 1839 – 40, nr rej.: 1015/A z 11. 03. 1970;
13. ZESPÓŁ DWORSKI , 1 poł. XIX:
    a) dwór, nr rej.: 1013/A z 11. 03. 1970;
    b) park, nr rej.: 2005/A z 27. 06. 1985;

PAWŁOWO SKOCKIE

14. ZESPÓŁ DWORSKI, nr rej.: 2105/A z 3. 11. 1986:
    a) dwór, 1870;
    b) park, poł. XIX ;

POMARZANKI

15. PARK, XIX/XX, nr rej.: 2023/A z 11.09. 1985;

RACZKOWO

16. KOSCIÓŁ PAR. P. W.WSZYSTKICH ŚWIĘTYCH, drew., 1780, nr rej.: 2461/A z 14. 10. 1933;

REJOWIEC

17. ZBÓR KALWIŃSKI, OB. KOŚCIÓŁ RZYM. KAT. PW. SERCA JEZUSA, drewn., 1820, nr rej.:1161/A z 16. 07. 1970;
18. DZWONNICA, drewn., 1820, nr rej.: j. w. ;

ROSZKOWO

19. PAŁAC, 1 poł. XIX, nr rej.: 1094/A z 29. 04. 1970;

ROŚCINNO

20. ZESPÓŁ PAŁACOWY, k. XIX, nr rej.: 2234/A z 22.05.1992:
    a) pałac;
    b) park;

SŁAWICA

21. CMENTARZYSKO CIAŁOPALNE, nr rej.: 2334/A

STAWIANY

22. ZESPÓŁ PAŁACOWY:
    a) pałac, 1854, nr rej.: 1512/A z 11. 04. 1974;
    b) park, 2 poł. XIX, nr rej.: 2012/A z 12.08.1985;
23. SPICHRZ FOLWARCZNY, 1860, nr rej.: 1544/A z 4.07.1974;

4.3. Obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków

SKOKI

UKŁAD URBANISTYCZNY

1. ZESPÓŁ KOŚCIOŁA PAR. P.W. ŚW. MIKOŁAJA BPA:
    a) kościół, szch. - drewn., 1737, restaur. 1787, 1846, 1911, konserw. 1953;
    b) plebania, mur., l. 80 XIX;
2. KOŚCIÓŁ EWANGELICKI, mur., 1855 – 1856;
3. SZKOŁA, ul. Poznańska 2, mur., ok. 1900.
4. POCZTA, ul Kościelna 7, mur., przebud. 1914.
5. ZESPÓŁ DWORCA KOLEJOWEGO:
    a) dworzec kolejowy, ul. Dworcowa, mur. - drewn., ok. 1900.;
    b) dom, ul. Ciastowicza 2, mur. - drewn., ok. 1900;
    c) dom, ul. Ciastowicza 4, mur. - drewn., ok. 1900;
    d) dom, ul. Ciastowicza 6, mur. - drewn., ok. 1900;
    e) budynek gospodarczy, ul. Dworcowa, mur. - drewn., ok. 1900;
6. ZESPÓŁ PAŁACOWY, wł. Ministerstwo Kultury i Sztuki:
    a) pałac, mur., ok. 1870;
    b) park krajobrazowy, XIX; ul. Ciastowicza;
7. DOM NR 9, mur. - szach., ok. 1900. ul. Jana Pawła II;
8. DOM NR 1, mur., ok. 1900;
9. DOM NR 2, mur., 2 poł. XIX;
10. DOM NR 3, mur., ok. 1905;

11. DOM NR 7, mur., l. 80 XIX;
12. DOM NR 11, mur., ok. 1914;
13. DOM NR 13, mur., 2 poł. XIX;
14. DOM NR 17, mur., 2 poł. XIX;
15. DOM NR 21, mur., ok. 1914;
16. DOM NR 23, mur., ok. 1900;
17. DOM NR 35, mur., ok. 1850;
18. DOM NR 37, mur., przed 1914;
19. DOM NR 41, mur., ok. 1900;
20. DOM NR 43, mur., przed 1914;
21. DOM NR 45, mur., przed 1914, ul. Kazimierza Wielkiego;
22. DOM NR 3, mur., ok. 1880;
23. DOM NR 5, mur. - szach., ok. poł. XIX;
24. DOM NR 8, mur., 1903;
25. DOM NR 9, mur., 1910;
26. DOM NR 18, mur., ok. 1900, ul. Kościelna;
27. DOM NR 15, mur., ok. 1900,ul. Kręta;
28. DOM NR 2, mur., ok. 1900, ul. Parkowa;
29. DOM NR 5, mur., pocz. XX;
30. DOM NR 6, mur., poł. XIX Plac Kościelny;
31. DOM NR 1, mur., ok. 1880, Plac Powstańców Wielkopolskich;
32. DOM NR 3, mur., l. 80 XIX;
33. DOM I SPICHLERZ, mur., ok. 1900;
34. DOM NR 5, mur., 1913;
35. DOM NR 8, mur., ok. poł. XIX;
36. DOM NR 9, mur. - szach., k. XVIII;
37. DOM NR 11, mur., 2 poł. XIX;
38. DOM NR 13, mur., ok. 1900;
39. DOM NR 14, szach., 2 poł. XIX;
40. DOM NR 18, mur., przed 1900, ul. Poznańska;
41. DOM NR 12, mur., ok. 1900;
42. DOM NR 4, mur. - szach., k. XIX;

43. BUDYNEK GOSPODARCZY przy domu nr 6, mur. - szach., ok. 1900, ul. Rakojedzka;
44. DOM NR 2, mur., 1933, ul. Rogozińska;
45. DOM NR 11, mur., l. 80 XIX. ul. Rościńska;
46. DOM NR 5, mur., ok. poł. XIX;
47. DOM NR 19, mur., przed 1910; ul. Rynkowa;
48. DOM NR 4, mur., k. XIX, Plac Strażacki;
49. DOM NR 4, mur., k. XVIII, ul. Strumykowa;
50. DOM NR 4, mur., ok. 1900, ul. Wągrowiecka;
51. DOM NR 4, mur. - drewn., 1905;
52. DOM NR 6, mur. - drewn., 1910;
53. DOM NR 8, mur., 1905;
54. MŁYN, ul. Parkowa 7, mur., 1907;
55. SPICHLERZ, ob. dom ul. Zamkowa 5, mur., poł. XIX;
56. RZEŹNIA, ul. Rogozińska 10, mur., l. 80 XIX;
57. WIEŻA CIŚNIEŃ, mur., ok. 1900;

ANTONIEWO

58. ZESPÓŁ ZAKŁADU POPRAWCZEGO DLA CHŁOPCÓW, ob. Państwowy Ośrodek Wychowawczy im J. Korczaka, wł. Kuratorium Oświaty i Wychowania Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu:
    a) szkoła, ob. dom nr 11, mur., 1914;
    b) dom nr 1, mur., 1914;
    c) dom nr 2, mur., 1914;
    d) dom nr 3, mur., 1914;
    e) dom nr 4, mur., 1914;
    f) dom nr 5, mur., 1914;
    g) dom nr 6, mur., 1914;
    h) dom nr 9, mur., pocz. XX;
    i) piekarnia, mur., l. 20 XX;
    j) warsztat, mur. - drewn., l. 20 XX;
    k) brama główna, mur., 1936;

ANTONIEWO GÓRNE

59. ZESPÓŁ FOLWARCZNY, wł. Agencja Wł. Rolnej Skarbu Państwa, Zakład Rolny Glinno:
    a) dwór, mur., 4 ćw. XIX, rozbud. l. 40 XX;
    b) stajnia, mur., 4 ćw. XIX;
    c) obora i świniarnia, mur., 4 ćw. XIX;
    d) jałownik, mur., 4 ćw. XIX;
    e) spichlerz, mur., 4 ćw. XIX;

BLIŻYCE

60. DOM NR 13, wł. GS Skoki, mur., 1910 – 1920;
61. SPICHLERZ PODWORSKI, ob. budynek gospodarczy przy domu nr 23, wł. Karol Pikuła, mur., 1874;

BRZEŹNO

62. SZKOŁA, ob. dom nr 19, wł. UMiG, mur., pocz. XX;
63. POZOSTAŁOŚCI ZESPOŁU FOLWARCZNEGO, wł. Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa, Zakład Rolny Brzeźno:
    a) dwór, mur., XIX/XX;
    b) oficyna, mur., XIX/XX;
    c) czworak nr 2, mur., XIX/XX;
    d) dwojak nr 7, wł. M. Zdanowski, mur., 1910 – 1920;
    e) obora, mur., XIX/XX;

BUDZISZEWICE

64. DOM NR 3, wł. Teresa Holewicka, mur., pocz. XX, przebud.;
65. DOM NR 6, wł. Bartoszewicz, mur., pocz. XX;
66. DOM NR 8, wł. UMiG, glin. - drewn., pocz. XX;
67. ZAGRODA NR 5, wł. Zdzisław Lichota:
    a) dom, mur., k. XIX;
    b) obora, mur., k. XIX;
    c) chlew, mur., k. XIX;

d) stodoła, mur., 1900

68. ZAGRODA NR 9, wł. Stanisława Kwiatkowska:
    a) dom, mur., l. 20 XX;
    b) obora i stodoła, glin., k. XIX;
69. ZAGRODA NR 18, wł. Popkowski;
    a) dom, mur., pocz. XX;
    b) chlew, mur., pocz. XX;
    c) stodoła I, drewn., pocz. XX;
    d) stodoła II, mur. - drewn., pocz. XX;

CHOCISZEWO

70. POZOSTAŁOŚCI ZESPOŁU FOLWARCZNEGO, wł. RSP Popowo Kościelne:
    a) dwór, mur. - glin., pocz. XX;
    b) oficyna, mur., 1910 – 1920;
    c) gołębnik, mur. - szach., 1910 – 1920;

GLINNO

71. ZESPÓŁ DWORSKI, wł. Agencja Wł. Rolnej Skarbu Państwa:
    a) dwór, mur., 1 poł. XIX, przebud. 1920, 1933;
    b) oficyna, mur., 2 poł. XIX;
    c) czworaki, mur., poł. XIX;
    d) obora, mur., 1928;
    e) stodoła, mur., l. 20 XX;
    f) spichlerz, mur., l. 20 XX;
    g) kuźnia, stelmacharnia, wozownia, ob. stolarnia i garaże, mur., 1927;
    h) park krajobrazowy, 1 poł. XIX;

GRZYBOWICE

72. ZAGRODA NR 2, wł. Ł. Kruś:
    a) dom, drewn., l. 30 XX;
    b) obora, mur., pocz. XX;
    c) chlew, mur., pocz. XX;

73. DOM NR 6, wł. W. Lorkowski, mur., pocz. XX;

JABŁKOWO

74. ZESPÓŁ KOŚCIOŁA PAR. OB. FILIALNEGO P.W. ŚW. MICHAŁA ARCHANIOŁA:
    a) kościół, drewn., 1754;
    b) konstrukcja słupowa podtrzymująca dzwon, drewn., 1754;
    c) grobowiec - mauzoleum Brzeskich, mur., XIX;

75. SZKOŁA, mur., pocz. XX;
76. ZESPÓŁ PAŁACOWY, wł. Agencja Wł. Rolnej Skarbu Państwa:
    a) pałac, ob. biura i mieszkania, mur., 1 poł. XIX, rozbud. XIX;
    b) oficyna, mur., pocz. XX, przebud. l. 70 XX;
    c) dwojak, mur., l. 20 XX;
    d) czworak I, mur., l. 20 XX;
    e) czworak II, mur., 1922;
    f) czworak III, mur., pocz. XX;
    g) chlew, mur., l. 20 XX;
    h) spichlerz, mur. - drewn., poł. XIX;
    i) gorzelnia, mur., 1905;
    j) kuźnia, mur., 4 ćw. XIX;
    k) suszarnia pasz, ob. biura, mur., pocz. XX;
    l) park krajobrazowy, 1 poł. XIX;

JAGNIEWICE

77. . POZOSTAŁOŚCI ZESPOŁU DWORSKIEGO, wł. Agencja Wł. Rolnej Skarbu Państwa:
    a) dwór, mur., 1880;
    b) rządcówka, ob. dom nr 11, mur., pocz. XX, przebudź.;
    c) czworak, ob. dom nr 8, mur., k. XIX;
    d) kuźnia, mur., pocz. XX;

KAKULIN

78. SZKOŁA, (nr 12), mur., pocz. XX;
79. DOM NR 8, wł. Z. Świder, mur., pocz. XX;
80. DOM NR 13, wł. Nadleśnictwo Łopuchowo, mur., pocz. XX;
81. DOM NR 16, ob. Klub Rolnika, wł. UMiG, mur., 1898, przebud. l. 70 XX;
82. DOM NR 17, wł. M. Siąkowiak, drewn., poł. XIX;
83. DOM NR 18, wł. Mieczysław Szawuła, mur., 4 ćw. XIX;

KUSZEWO

84. SZKOŁA, ob. dom nr 7, wł. W. Koczorowska, mur., pocz. XX, przebud. 2 poł. XX;
85. DOM NR 6, wł. Janusz Tylczyński, mur., 1910 – 1920;
86. DOM NR 12, wł. Jan Kapka, mur. - szach., l. 20 XX;
87. DOM NR 13, wł. Z. Jarmenz, mur., pocz. XX;
88. DOM NR 19, wł. B. Maciejewski, mur., k. XIX;

LECHLIN

89. ZESPÓŁ KOŚCIOŁA PAR. P.W. ŚW. STANISŁAWA BPA:
    a) kościół, mur., 1839 - 1840, rozbud. 1850, 1930;
    b) plebania, mur., pocz. XX;
    c) stodoła, mur. - szach., pocz. XX;
    d) brama, mur., ok. 1850;
90. SZKOŁA, mur., pocz. XX, rozbud. l. 80/90 XX;
91. ZESPÓŁ DWORSKI, uż. RSP Lechlin:
    a) dwór, ob. przedszkole, mur., pocz. XIX, rozbud. 1840;
    b) czworak, wł. UMiG Skoki, mur., ok. 1850;
    c) stajnia, mur., l. 20 XX;
    d) stodoła i spichlerz, mur., 1921;
    e) obora, mur., l. 20 XX, przebud.;

LECHLINEK

92.. SZKOŁA, ob. dom, mur., 1883;

ŁOSINIEC

93. SZKOŁA, mur., k. XIX, przebud. po poł. XX;

94. DOM NR 29, wł. B. Berent, mur., k. XIX, przebud. poł. XX;

MIĄCZYNEK

95. SZKOŁA, ob. dom nr 7, mur., 1 poł. XX;

96. DWÓR, wł. Nadleśnictwo Łopuchowo, mur., l. 20 XX;

NIEDŹWIEDZINY

97. ZAGRODA NR 8, wł. Z. Owocki:
    a) dom, mur., pocz. XX;
    b) chlew, mur., pocz. XX;

98. DOM NR 9, wł. W. Janas, mur., 1910 – 1915;

99. DOM NR 14, wł. S. Słabolepszy, mur., 1 ćw. XX;

PAWŁOWO SKOCKIE

100. SZKOŁA I, mur., pocz. XX;

101. SZKOŁA II, mur., pocz. XX;

102. ZESPÓŁ PAŁACOWY, wł. Agencja Wł. Rolnej Skarbu Państwa:
    a) pałac, mur., k. XIX;
    b) rządcówka, mur., pocz. XX;
    c) obora I, mur., pocz. XX;
    d) obora II, mur., pocz. XX;
    e) spichlerz, mur., k. XIX;
    f) gorzelnia, mur., k. XIX;
    g) park krajobrazowy, poł. XIX;

POMARZANKI

103. ZESPÓŁ FOLWARCZNY, wł. Agencja Wł. Rolnej Skarbu Państwa:
    a) dwór, ob. nieużytkowany, mur., 4 ćw. XIX;
    b) park krajobrazowy XIX/XX;

POTRZANOWO

104. SZKOŁA I, ob. dom nr 69, mur., pocz. XX;
105. SZKOŁA II, mur., pocz. XX;
106. PAŁAC, ob. dom nr 88, wł. UMiG, mur., l. 20 XX, rozbud.;
107. DOM NR 3, wł. M. Konturski, drewn., pocz. XX;
108. DOM NR 5, ob. nieużytkowany, mur., 1 ćw. XX;
109. DOM NR 29, wł. W. Węglarz, mur., 1 ćw. XX;
110. ZAGRODA NR 37, wł. S. Łęczyński:
    a) dom, mur., pocz. XX;
    b) obora, mur., pocz. XX;

POTRZANOWO KOLONIA

111. SZKOŁA, ob. dom nr 40, mur., pocz. XX;

RACZKOWO

112. ZESPÓŁ KOŚCIOŁA PAR. P.W. WSZYSTKICH ŚWIĘTYCH:
    a) kościół, drewn., 1780 - 1782, restaur. 1870;
    b) kaplica, mur., XIX/XX;
    c) dzwonnica, drewn., 1780;
    d) plebania, mur., k. XIX;
113. POZOSTAŁOŚCI ZESPOŁU FOLWARCZNEGO, wł. Agencja Wł. Rolnej Skarbu Państwa:
    a) obora, mur., XIX/XX;
    b) stodoła, ob. magazyn zbożowy, mur., XIX/XX;

RAKOJADY

114. POZOSTAŁOŚCI ZESPÓŁU FOLWARCZNEGO wł. RSP Lechlin:
    a) dwór, mur., pocz. XX, przebud;
    b) spichlerz, wozownia, ob. spichlerz, magazyn, mur., pocz. XX;

REJOWIEC

115. ZESPÓŁ KOŚCIOŁA FIL. OB. PAR. P.W. SERCA PANA JEZUSA:
    a) kościół, drewn., 1820;
    b) dzwonnica, drewn., 1820;
116. SZKOŁA, mur., pocz. XX;
117. DOM NR 11, wł. UMiG, mur., l. 20/30 XX;
118. DOM NR 21, wł. Jan Bajsdarowicz, mur., 1939;
119. DOM NR 26, wł. Stanisław Brzękała, mur., pocz. XX;
120. DOM NR 27, wł. S. Skorupa, mur., 1 ćw. XX;
121. DOM NR 29, wł. Kazimierz Zaleśkiewicz, mur., pocz. XX;

ROSZKOWO

122. ZESPÓŁ DWORCA KOLEJOWEGO;
    a) dworzec, mur., pocz. XX;
    b) szalety, mur., pocz. XX;
123. ZESPÓŁ PAŁACOWY, wł. Agencja Wł. Rolnej Skarbu Państwa:
    a) pałac, ob. biura i mieszkania, mur., 1844, rozbud. 2 poł. XIX remont. l. 40 i 80 XX;
    b) rządcówka, mur., XIX/XX;
    c) obora I, mur., k. XIX;
    d) obora II, mur., pocz. XX;
    e) stajnia, mur., k. XIX;
    f) chlewnia, mur., k. XIX;
    g) stodoła, mur., k. XIX;
    h) spichlerz, mur., k. XIX;
    i) gorzelnia, mur., k. XIX;
    j) park krajobrazowy, 1 poł. XIX;

ROŚCINNO

124. SZKOŁA, ob. dom nr 26, wł. B. Jakosowski, mur., pocz. XX;
125. ZESPÓŁ PAŁACOWY, wł. Kuria Metropolitalna w Poznaniu:
    a) pałac, mur., 2 poł. XIX, rozbud. 1981;
    b) park krajobrazowy, 2 poł. XIX;
126. DOM NR 2, wł. Z. Michol, mur., pocz. XX;
127. DOM NR 22. wł. A. Szymaś, mur., pocz. XX;

STAWIANY

128. ZESPÓŁ PAŁACOWY, wł. Agencja Wł. Rolnej Skarbu Państwa:
    a) pałac, mur., 1854, proj. K. Wurtenberg;
    b) czworaki, mur., 2 poł. XIX;
    c) obora, mur., pocz. XX, przebud. l. 60 XX;
    d) stodoła, mur., k. XIX;
    e) kuźnia, ob. garaż, mur., 1840;
    f) spichlerz, m7ur., ok. 1800;
    g) park krajobrazowy, poł. XIX;
129. LEŚNICZÓWKA, wł. Nadleśnictwo Stawiany, mur., pocz. XX;

SŁAWA WIELKOPOLSKA

130. ZESPÓŁ DWORCA KOLEJOWEGO:
    a) dworzec, mur., 1 ćw. XX;
    b) dom nr 7, mur., 1 ćw. XX;
    c) nastawnia, mur., 1 ćw. XX;

SZCZODROCHOWO

131. DOM NR 1, wł. A. Twardowski, mur. - kam., 1 ćw. XX;
132. DOM NR 2, wł. Zygmunt Czapla, mur., 1913;
133. DOM NR 4, wł. Edmund Kafka, mur., 1910 – 1920;
134. DOM NR 9, wł. J. Jowsa, mur., 1 ćw. XX, przebud. l. 50 XX;

WYSOKA

135. SZKOŁA, ob. dom nr 9, mur., 1895;
136. ZESPÓŁ DWORSKI:
    a) dwór, ob. dom nr 17, wł. Czesław Wrześniewski, mur., 1 ćw. XX;
    b) rządcówka, ob. dom nr 17, wł. Czesław Wrześniewski, mur., 1 ćw. XX;
    c) trojak nr 11, wł. UMiG, mur., 4 ćw. XIX;
    d) obora nr 17, wł. Czesław Wrześniewski, mur., 4 ćw. XIX;
    e) stodoła nr 17, wł. Czesław Wrześniewski, mur. - drewn., pocz. XX;
137. DOM NR 8, wł. M. Błachowiak, mur., pocz. XX;
138. DOM NR 14, wł. F. Warzak, mur., pocz. XX;

4.4. Ochrona konserwatorska

Ochroną konserwatorską objęty został układ urbanistyczny. Strefa ochrony układu urbanistycznego obejmuje obszar wyznaczony od zachodu i częściowo od północy korytarzem Małej Wełny, włącznie ze wzgórzem, na którym usytuowano kościół ewangelicki. Od południa granicą strefy jest rów u podnóża wyniesienia, a od wschodu zabudowa ul. Ciastowicza wraz z założeniem pałacowo – parkowym.

Ochroną konserwatorską zostały objęte również następujące obszary i obiekty:

- teren cmentarza, użytkowanego przez parafię rzymsko-katolicką, usytuowanego na północny-zachód od zwartej zabudowy miasta,
- miejsce po cmentarzu żydowskim przy ul. Antoniewskiej,
- pojedyncze budynki powstałe przed 1945 rokiem, usytuowane przy ulicach: Poznańskiej, Rogozińskiej, Rościńskiej i Rakojedzkiej.

Ponadto ochroną konserwatorską zostały objęte cmentarze i miejsca pocmentarne, które przestawiono w tabeli poniżej.

Tabela 13. Wykaz zabytkowych cmentarzy i miejsc pocmentarnych

L.p.	Miejscowość	Czas powstania	Użytkowanie
1	Bliżyce	XIX w	zamknięty
2	Brzeźno	XIX w	zamknięty
3	Budziszewice	XIX w	zamknięty
4	Budziszewice II	XIX w	zamknięty
5	Chociszewko	XIX w	zamknięty
6	Dzwonowo	XIX w	zamknięty
7	Grzybowice	XIX w	zamknięty
8	Grzybowice	XIX w	zamknięty
9	Grzybowo	XIX w	zamknięty
10	Jabłkowo	ok. XIV w	zamknięty
11	Kakulin	XIX w	zamknięty
12	Kuszewo	XIX/XX w	zamknięty
13	Lechlin	XIX/XX w	czynny
14	Lechlinek	XIX/XX w	zamknięty
15	Niedarzyn	XIX w	zamknięty
16	Niedźwiedziny	XIX w	zamknięty
17	Potrzanowo	XIX w	zamknięty
18	Potrzanowo II	XIX w	zamknięty
19	Raczkowo	XIX w	czynny
20	Rejowiec	XIX/XX w	zamknięty
21	Rejowiec	XIX w	zamknięty
22	Rościnno	XIX/XX w	zamknięty
23	Skoki	XIX w	zamknięty
24	Skoki	XIX w	zamknięty
25	Skoki	XIX w	zamknięty
26	Szczodrochowo	XIX w	zamknięty
27	Wysoka	XIX w	zamknięty

Źródło: WUOZ.

5. Uwarunkowania wynikające z jakości i warunków życia mieszkańców

Gmina Skoki zajmuje obszar 19 852 ha (198,5 km^2). Sieć osadniczą tworzy miasto Skoki oraz 27 sołectw, w tym 44 miejscowości. Siedziba Urzędu Miasta i Gminy znajduje się w mieście Skoki.

Tabela 14. Wykaz miejscowości i liczba ich mieszkańców

Lp.	Miejscowość	Liczba osób na dzień 28.08.2007 r.	Mężczyźni	Kobiety
1	Antoniewo Górne	19	12	7
2	Antoniewo Leśniczówka	4	2	2
3	Antoniewo	82	41	41
4	Bliżyce	121	54	67
5	Brzeskowo	0	0	0
6	Brzeźno	133	72	61
7	Budziszewice	73	38	35
8	Chociszewo	28	12	16
9	Chociszewko	88	42	46
10	Dzwonowo	18	11	7
11	Dzwonowo Leśne	9	5	4
12	Glinno	153	65	88
13	Grzybowice	38	19	19
14	Grzybowo	84	45	39
15	Ignacewo	20	9	11
16	Jabłkowo	302	157	145
17	Jabłkowo Wieś	0	0	0
18	Jagniewice	128	62	66
19	Kakulin	179	98	81
20	Kuszewo	120	63	57
21	Lechlin	253	120	133
22	Lechlinek	78	39	39
23	Lechlin Huby	38	21	17
24	Łosiniec	360	187	173
25	Miączynek	20	9	11
26	Młynki	0	0	0
27	Nadmłyn	7	6	1
28	Niedarzyn	10	5	5
29	Niedźwiedziny	102	54	48
30	Pawłowo Skockie	253	130	123

31	Pomarzanki	17	9	8
32	Potrzanowo	649	338	311
33	Raczkowo	121	65	56
34	Rakojady	93	48	45
35	Rejowiec	283	131	152
36	Roszkowo	208	102	106
37	Roszkówko	80	44	36
38	Rościnno	215	106	109
39	Skoki	3905	1913	1992
40	Sława Wlkp.	99	49	50
41	Sławica	144	69	75
42	Stawiany	167	91	76
43	Szczodrochowo	62	34	28
44	Wysoka	58	25	33
	RAZEM	**8821**	**4402**	**4419**

Źródło: http://www.gmina-skoki.pl/miejscowosci.html

Gminę zamieszkuje 8821 osób. Według danych z połowy 2007 roku najwięcej mieszkańców osiedliło się w mieście Skoki, najmniej w Antoniewie Leśniczówka. Na terenie gminy znajdują się również miejscowości całkowicie wyludnione, takie jak: Brzeskowo, Jabłkowo Wieś i Młynki.

5.1. Demografia

Liczba mieszkańców gminy Skoki na dzień 28.08.2007 roku wynosiła 8821, w tym 3905 osób zamieszkuje miasto (44% ogólnej liczby mieszkańców gminy) i 4916 mieszańców wsi (56% mieszkańców gminy).

Ponadto szacuje się, że na obszarze gminy zamieszkiwanych jest sezonowo około 3000 działek ewidencyjnych (według informacji uzyskanych w UMiG Skoki). Są to przede wszystkim działki zlokalizowane w miejscowościach: Skoki, Potrzanowo, Szczodrochowo, Sławica, Grzybowo. Trudno jest precyzyjnie określić liczbę osób, które sezonowo zamieszkują powyższe obszary, co wynika z braku specjalistycznych badań dotyczących ilości mieszkańców sezonowych występujących na terenie gminy Skoki oraz z faktu, iż osoby przebywające tymczasowo na terenie gminy nie mają na ogół stałego zameldowania. Zakładając jednak, że w sezonie letnim jedną działkę zamieszkują przeciętnie 3 osoby, szacować można, że sezonowo na terenie gminy Skoki występuje około 9000 osób. Liczba ta jest zbliżona (lekko

przewyższa) ilość mieszkańców, posiadających stały meldunek w gminie Skoki. Wnioskować należy więc, że występowanie tzw. „mieszkańców sezonowych" może mieć istotny wpływ na realne procesy gospodarcze zachodzące w gminie.

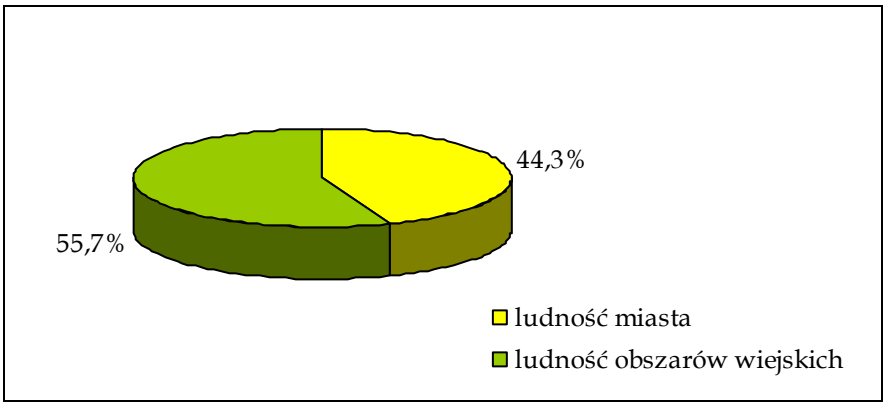

***Wykres 3**. Procentowy rozkład liczby ludności zamieszkującej miasto Skoki i obszar wiejski w gminie Skoki.*

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS (stan na dzień 31. XII 2006r.).

Liczba ludności na stałe zamieszkująca gminę Skoki stanowi około 13% mieszkańców powiatu wągrowieckiego (68206 osób) i 0,26% osób zamieszkujących województwo wielkopolskie (3374038 osób). Gęstość zaludnienia gminy wynosi 44,5 os/km^2, w tym dla miasta Skoki gęstość zaludnienia na koniec 2006 roku wynosiła 352,4 os/km^2, a dla obszaru wiejskiego gęstość zaludnienia wynosiła 26,4 os/km^2.

Tabela 15. Sytuacja demograficzna gminy Skoki, powiatu Wągrowieckiego i województwa wielkopolskiego w latach 2000 i 2006.

Wyszczególnienie	Lata	Liczba ludności				Współ-czynnik feminizacji
		Liczba ludności	Mężczyźni	Kobiety	Ludność na 1 km^2	
województwo wielkopolskie	2000	3 339 935	1 621 342	1 718 593	112	106,0
	2006	3 374 038	1 636 739	1 737 299	113	106,1
powiat wągrowiecki	2000	67 320	33 305	34 015	64,7	102,1
	2006	68 206	33 691	34 515	65,6	102,4
miasto Skoki	2000	3 636	1 743	1 893	330,5	108,6
	2006	3 876	1 887	1 989	352,4	105,4
gmina Skoki	2000	4 847	2 490	2 357	25,9	94,6
	2006	4 934	2 503	2 431	26,4	97,1
miasto i gmina Skoki	2000	8 483	4 233	4 250	42,8	100,4
	2006	8 810	4 390	4 420	44,5	100,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS (stan na dzień 31. XII 2006 r.).

W latach 2000 – 2006 odnotowano nieznaczny wzrost liczby ludności gminy Skoki (3,8%). Przyrost liczby ludności w mieście wynosi 7%, a na terenach wiejskich jedynie 2%. Niski przyrost ludności terenów wiejskich kompensowany był wyższym przyrostem mieszkańców miasta. Oznacza to, że liczba ludności gminy w analizowanym okresie (2000-2006) wzrosła, co korzystnie wpływa na rozwój społeczno – gospodarczy.

Współczynnik feminizacji

Współczynnik feminizacji (czyli liczba kobiet przypadająca na 100 mężczyzn) w gminie Skoki jest znacznie niższy w porównaniu do danych powiatowych oraz wojewódzkich i wynosi 100,7 (tabela 12). Dla obszaru miasta omawiany współczynnik wynosi 105,4, co oznacza znaczną przewagę kobiet nad liczbą mężczyzn, natomiast dla obszaru wiejskiego wynosi on 97,1. Współczynnik feminizacji rośnie na obszarach wiejskich, gdzie jeszcze w 2000 roku był niebywale niski. Dla obszaru miasta Skoki sytuacja jest zupełnie odwrotna i współczynnik feminizacji spada w porównaniu z 2000 rokiem, oznacza to, że liczba kobiet w mieście nieznacznie spadła w porównaniu do liczby mężczyzn.

Przyrost naturalny

Tabela 16. Przyrost naturalny dla obszaru gminy Skoki.

Przyrost naturalny							
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
ogółem	0	21	29	19	4	33	35
mężczyźni	8	7	-1	13	-1	22	20
kobiety	-8	14	30	6	5	11	15

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS (stan na dzień 31. XII 2006 r.).

Gmina Skoki od początku XXI wieku charakteryzuje się dodatnim przyrostem naturalnym, który pozytywnie wpływa na rozwój demograficzny miasta. Liczba urodzeń po 2000 roku wzrosła i utrzymuje się na podobnym poziomie. W perspektywie najbliższych lat prognozuje się wzrost liczby narodzin, gdyż obecnie zakładane są rodziny przez wyż demograficzny z początku lat 80 – tych oraz poprawia się sytuacja społeczno – gospodarcza kraju.

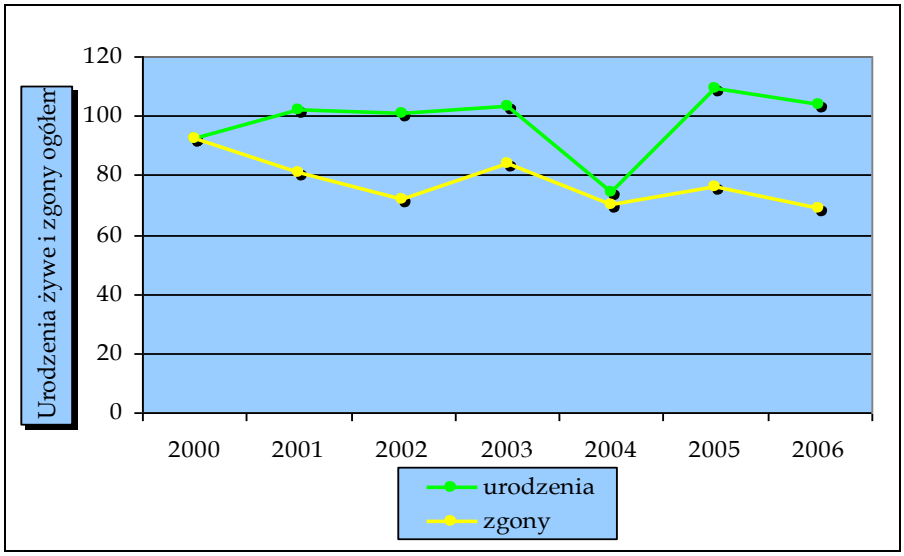

***Wykres 4**. Porównanie ilości urodzeń żywych i zgonów.*

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS (stan na dzień 31. XII 2006 r.).

Z powyższego wykresu wynika, że w 2006 roku urodziło się 104 dzieci, co znacznie przewyższa liczbę zgonów. Taka sytuacja dobrze prognozuje na przyszłość gminy i świadczy o dodatnim przyroście naturalnym.

Saldo migracji

Tabela 17. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych dla obszaru gminy Skoki.

Wyszczególnienie		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
zameldowania	wewnętrzne	115	131	93	136	159	124	149
	zagraniczne	0	0	0	1	2	1	0
wymeldowania	wewnętrzne	105	106	100	102	83	87	124
	zagraniczne	0	0	0	0	0	0	8
saldo migracji	wewnętrzne	10	25	-7	34	76	37	25
	zagraniczne	0	0	0	1	2	1	-8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS (stan na dzień 31. XII 2006 r.).

Kolejnym czynnikiem warunkującym rozwój demograficzny gminy Skoki jest saldo migracji. W badanym okresie czasu saldo migracji wewnętrznych jest na stałym poziomie, z wyjątkiem 2002 roku gdzie pojawia się ujemny współczynnik oraz w 2004 roku, gdzie wystąpił nagły duży napływ ludności. Rozpatrując dane dla zagranicy należy zauważyć, że do 2002 roku nie było migracji ludności, a od 2003 pojawiają się pojedyncze przypadki zameldowania osób spoza kraju. Tylko w 2006 roku pojawia się odpływ ludności poza granice kraju. Sytuacja ta spowodowana jest wstąpieniem Polski do Unii Europejskiej i wiążącym się z tym otwarciem granic i rynków pracy dla Polaków. Problem emigracji dotyczy całego kraju, jest on jednak niemożliwy do zbadania przy pomocy tradycyjnych metod statystycznych. Niestety nie ma możliwości zbadania zjawiska emigracji nawet w przybliżonych liczbach, gdyż jego wartość szacuje się w skali kraju na 2 – 4 mln ludzi, którzy wyemigrowali z Polski. W dużej części emigranci z Polski nadal mają meldunek w swoich rodzinnych miejscowościach.

Wszystkie powyżej wymienione elementy ruchu naturalnego tworzą strukturę płci i wieku społeczeństwa. Wykonana na podstawie danych GUS piramida płci i wieku dla gminy Skoki ukazuje formę przejściową struktury wiekowej.

Struktura płci i wieku

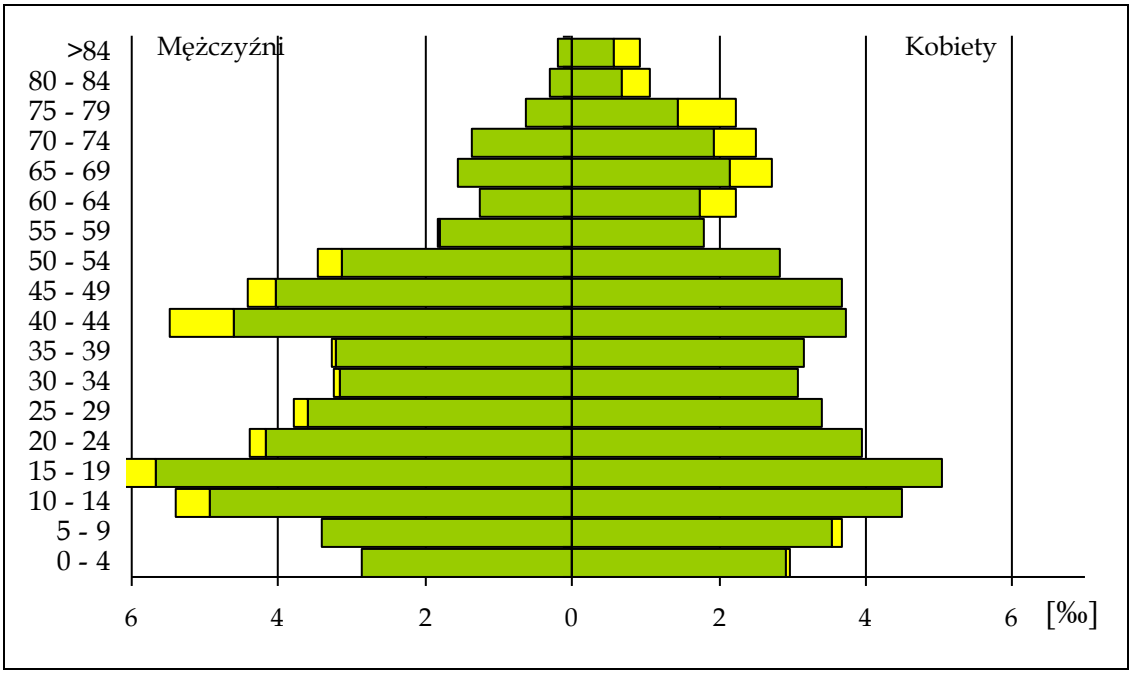

***Wykres 5**. Struktura płci i wieku gminy Skoki.*

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Narodowego Spisu Powszechnego GUS 2002r.

Analizując dane opracowane na podstawie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności 2002 r. wykonano piramidę płci i wieku dla całej gminy Skoki. Wnioski są następujące:

- ✓ W najmłodszych grupach wiekowych (0-4, 5-9 lat) występuje nieznaczna przewaga kobiet. Sytuacja ta jest nietypowa, gdyż średnio w Polsce rodzi się więcej chłopców niż dziewczynek;
- ✓ Najliczniejsze są grupy wiekowe: 10 – 14 lat, 15 – 19 lat (wyż demograficzny lat 80-tych XX w.) oraz 40 – 44 lat (wyż demograficzny przełomu lat 50 tych i 60-tych XX w.) W grupach tych występują znaczne dysproporcje. Liczba mężczyzn znacznie przewyższa liczbę kobiet. W przypadku wyżu demograficznego lat 80-tych jest to sytuacja typowa, aczkolwiek znacznie przewyższająca średnią krajową. W przypadku wyżu demograficznego przełomu lat 50-tych i 60-tych XX w. duża przewaga mężczyzn jest sytuacją nietypową;

- ✓ Gmina Skoki jest gminą silnie zmaskulinizowaną. Dopiero od przedziału wiekowego pomiędzy 60 a 64 rokiem życia zauważalna jest przewaga kobiet. Przeciętnie w Polsce nadwyżka liczby kobiet nad liczbą mężczyzn rozpoczyna się od 40-tego roku życia;
- ✓ Pomimo upływu czasu zauważa się dwa „przewężenia" w piramidzie. Tworzą je grupy wiekowe niżu demograficznego dwóch Wojen Światowych. Pierwsze (obecnie słabo zauważalne) z okresu I Wojny Światowej: ludność powyżej 84-go roku życia, drugie z okresu II Wojny Światowej: ludność w wieku od 55 do 64 lat.

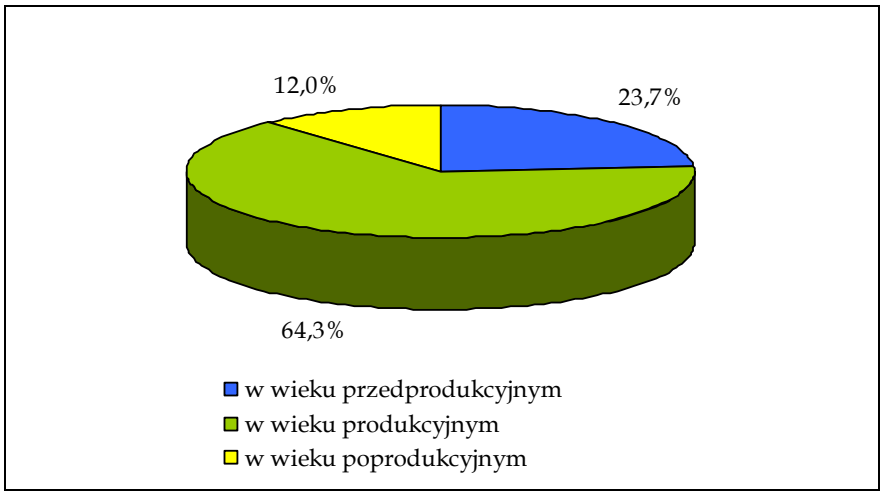

***Wykres 6**. Struktura wieku ekonomicznego w gminie Skoki.*

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS (stan na dzień 31. XII 2006 r.)

Struktura wieku ludności gminy Skoki ma również wpływ na strukturę wieku ekonomicznego ludności. Analiza przeprowadzona na podstawie danych GUS z końca 2006 roku ukazuje, że gminę zamieszkują 5642 osoby w wieku produkcyjnym, co stanowi 64,3% ogólnej liczby mieszkańców. Ponad 23% stanowią osoby w wieku przedprodukcyjnym - 2077 mieszkańców. Osoby starsze w gminie Skoki są zdecydowanie najmniej liczną grupą i stanowią zaledwie 12% (1055 osób) ogólnej liczby mieszkańców.

Analizując dane z podziałem na miasto i gminę zauważamy podobny trend, jak dla miasta i gminy rozpatrywanych łącznie (tabela 18).

Tabela 18. Struktura wieku ekonomicznego w mieście na obszarze wiejskim Skoki w 2006r.

Skoki - obszar wiejski	osoby	%
w wieku przedprodukcyjnym	1221	24,97
w wieku produkcyjnym	3040	62,15
w wieku poprodukcyjnym	630	12,88
suma	4891	100

Skoki - miasto	osoby	%
w wieku przedprodukcyjnym	856	22,04
w wieku produkcyjnym	2602	67,01
w wieku poprodukcyjnym	425	10,95
suma	3883	100

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS (stan na dzień 31. XII 2006 r.).

Analizując strukturę wieku ekonomicznego mieszkańców gminy Skoki możemy zauważyć, że dominującą grupą jest ludność w wieku produkcyjnym, co jest typowe dla kraju. Możemy również zauważyć, że w przypadku liczby osób w wieku poprodukcyjnym pojawia się nietypowe zjawisko. W gminie Skoki do 2004 roku występował widoczny spadek liczby ludności w wieku poprodukcyjnym (Wykres 7), ale w 2005 roku następuje nieznaczny wzrost i nadal rośnie ilość osób w wieku poprodukcyjnym. Ogólny trend dla kraju od wielu lat jest rosnący, co oznacza, że nasze społeczeństwo systematycznie się starzeje. Można stwierdzić, że w gminie Skoki społeczeństwo dopiero zaczyna się starzeć.

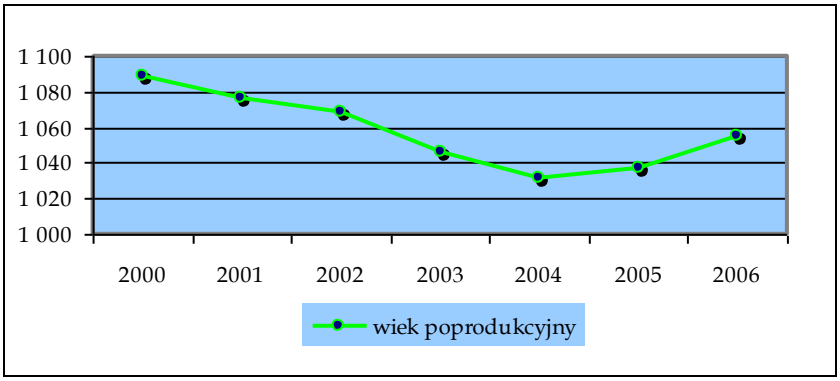

***Wykres 7**. Ludność w wieku poprodukcyjnym w gminie Skoki w latach 2000 - 2006.*

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W gminie Skoki w ciągu ostatnich czterech lat (2002 - 2006) wskaźnik obciążenia demograficznego ludności w wieku poprodukcyjnym przypadających na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym wzrósł z poziomu

45,0 do poziomu 50,8. Świadczy to o systematycznym starzeniu się mieszkańców.

5.2. Prognoza demograficzna – podsumowanie i wnioski

W założeniach metodycznych prognozy przyjęto:

- ✓ Systematyczny spadek dzietności kobiet. W najbliższych latach należy liczyć się z dalszym spadkiem współczynnika dzietności, z obecnej średniej 1,25 dziecka na kobietę do około 1,1 w 2010 r., po czym w latach 2010-2020 można oczekiwać niewielkiego wzrostu dzietności do wartości około 1,2;
- ✓ Niski poziom migracji wewnętrznych ma stopniowo ulegać podniesieniu, czemu sprzyjać powinien wzrost rozwoju gospodarczego związany z wejściem do Unii Europejskiej. W Polsce w najbliższych latach wzrośnie także nieco skala migracji zagranicznych, stąd zwiększy się nieznacznie ujemne saldo migracji;
- ✓ Utrzymanie się dotychczasowego trendu spadku umieralności oraz stopniowy wzrost długości życia. Przeciętna długość życia ma wzrosnąć z obecnych 74,5 lat (70,4 mężczyźni, 78,8 kobiety) do 78,8 w 2015 roku oraz do 80 lat w 2030 r. (77,6 mężczyźni, 83,3 kobiety).

Wynikiem powyższych założeń będzie prognozowane stopniowe zmniejszanie się liczby ludności Polski, w tym także ludności gminy Skoki.

Rozsądna i skuteczna polityka gminy, mająca na celu powstrzymanie migracji ludności, może zahamować zjawisko depopulacji. Dalsze starania, szczególnie w zakresie promocji gminy, zapewnienia dobrych warunków życia i pracy może w perspektywie czasu spowodować wzrost liczby mieszkańców. Dlatego prognozowana liczba mieszkańców miasta, ze względu na wiele czynników niezależnych od siebie może zawierać duży margines błędu.

5.3. Rynek pracy

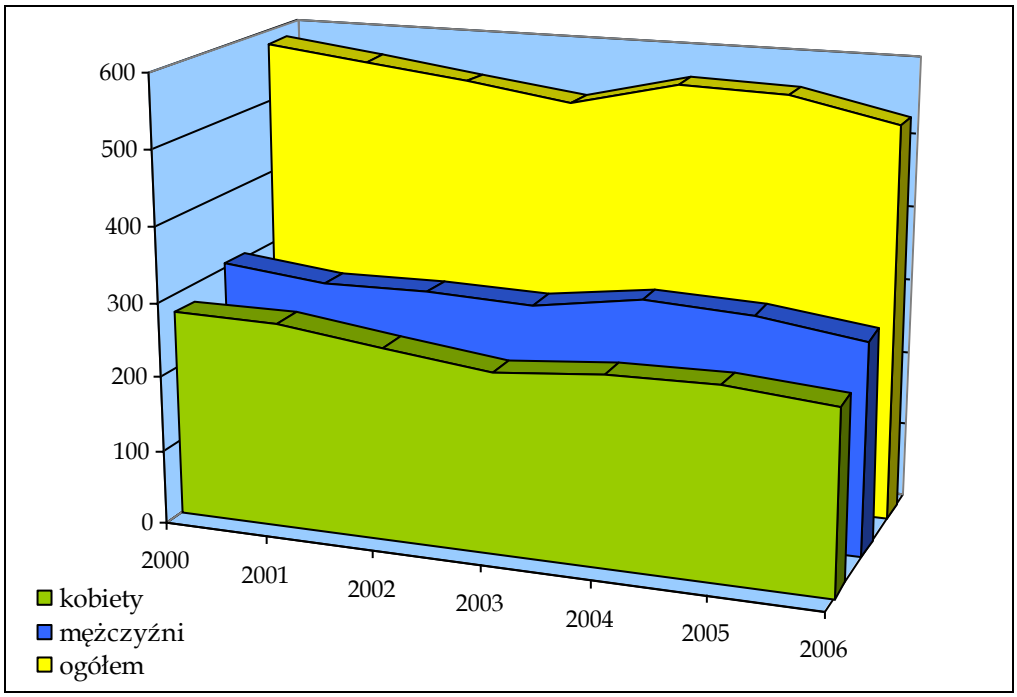

***Wykres 8**. Pracujący w gminie Skoki w latach 2000 - 2006.*

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W gminie Skoki w latach 2000 – 2003 zauważalny był wyraźny spadek liczby osób pracujących. W latach 2004 – 2005 nastąpiła poprawa na rynku pracy i widoczny był wzrost zatrudnienia. W 2006 roku odnotowano kolejny spadek liczby zatrudnionych zarówno kobiet jak i mężczyzn. Pomimo ogólnej poprawy na rynku pracy po 2004 roku w Polsce na małych rynkach lokalnych, takich jak Skoki, nie jest zauważalny wzrost liczby zatrudnionych, a nawet spadek liczby zatrudnionych w ciągu roku o około 3%. Zjawisko to nie odzwierciedla rzeczywistej sytuacji dotyczącej bezrobocia, ponieważ młodzi ludzie emigrują za pracą do dużych ośrodków miejskich w Polsce (np. Poznań) lub za granicą, a nie zmieniają miejsca zameldowania. Z drugiej strony następuje napływ

Ponadto, znaczny wpływ na sytuację na lokalnym rynku pracy mają mieszkańcy sezonowi. Oszacowano ich ilość na około 9000 osób. Niestety trudne do oszacowania są wpływy tej grupy na poszczególne sektory rynku pracy.

Analizując dane GUS dla lat 2000 – 2003 spada zatrudnienie w rolnictwie o około 10% rocznie. Sytuacja jest odmienna w sektorze przemysłowym, gdzie odnotowuje się duży wzrost zatrudnionych osób nawet o 35% (2003 rok). W sektorze usług odnotowuje się spadek zatrudnienia na przestrzeni analizowanych czterech lat.

W ogólnej liczbie mieszkańców w wieku produkcyjnym, pracujący stanowili 9,4% (2006 rok). Jest to wynik bardzo niski, znacznie niższy niż w województwie wielkopolskim, w którym współczynnik pracujących w stosunku do grupy osób w wieku produkcyjnym wynosi 36%.

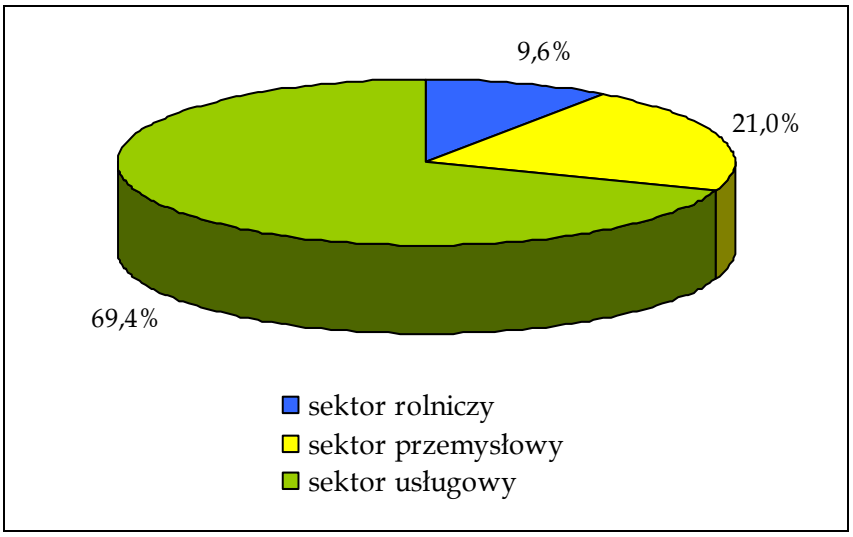

***Wykres 9**. Pracujący wg sektora ekonomicznego w gminie Skoki w 2003 r.*

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Ogólna liczba osób zatrudnionych wynosi 529 (dane GUS-u 2003 r.). Zauważamy, że ludność gminy Skoki w 69,4% zatrudniona była w sektorze usług (w tym sektor usług rynkowych zatrudnia 126 i sektor usług nierynkowych 241 osób). Sektor przemysłowy zatrudnia 21% osób, a jedynie 9,6% Skoczan czerpie dochody z rolnictwa.

Analizując strukturę zatrudnienia w gminie Skoki według sektora własności widzimy, że w sektorze prywatnym w 2003 roku zatrudnionych było 175 osób, czyli zaledwie 33,1% wszystkich pracujących. Oznacza to, że w sektorze publicznym pracuje zdecydowana większość (354 osoby) stanowiąca 66,9% ogólnej liczby zatrudnionych.

Id: A53F3B15-0A3E-415A-A0BB-359B2470A7DC. Podpisany Strona 105

Tabela 19. Pracujący wg sektora ekonomicznego i sektorów własności w 2003 r.

Skoki - miasto	osoby	%
sektor rolniczy	3	1,19
sektor przemysłowy	63	24,9
sektor usługowy	187	73,91
suma	253	100

Skoki - obszar wiejski	osoby	%
sektor rolniczy	48	17,4
sektor przemysłowy	48	17,4
sektor usługowy	180	65,2
suma	276	100

usługi rynkowe	24
usługi nierynkowe	163

usługi rynkowe	102
usługi nierynkowe	78

sektor publiczny	184
sektor prywatny	69

sektor publiczny	170
sektor prywatny	106

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Struktura zatrudnienia według sektora ekonomicznego przedstawia się odmiennie dla miasta i obszaru wiejskiego. Oczywiste jest, że na obszarze wiejskim zdecydowanie większy jest odsetek osób zatrudnionych w rolnictwie. Najwięcej aktywnych zawodowo skupia sektor usług, bez względu na miejsce zamieszkania pracowników. Jednak usługi rynkowe skupiają więcej osób z terenów wiejskich, natomiast wśród ludności miejskiej przeważa zatrudnienie w sektorze usług nierynkowych. Analizując strukturę własności obu obszarów (wiejskiego i miejskiego) widoczna jest dominacja sektora publicznego nad sektorem prywatnym.

5.4. Bezrobocie

Stopa bezrobocia w powiecie wągrowieckim z końcem 2006 roku wynosiła 20,2%, co oznacza jej spadek od roku 2004 (26,0%). W województwie wielkopolskim natomiast na koniec 2006 roku stopa bezrobocia wynosiła 11,7%. W roku 2006 w gminie Skoki na 529 pracujących przypadało 560 bezrobotnych. Dla porównania, w roku 2003 była taka sama ilość pracujących, ale znacznie większa ilość osób bezrobotnych, bo aż 790.

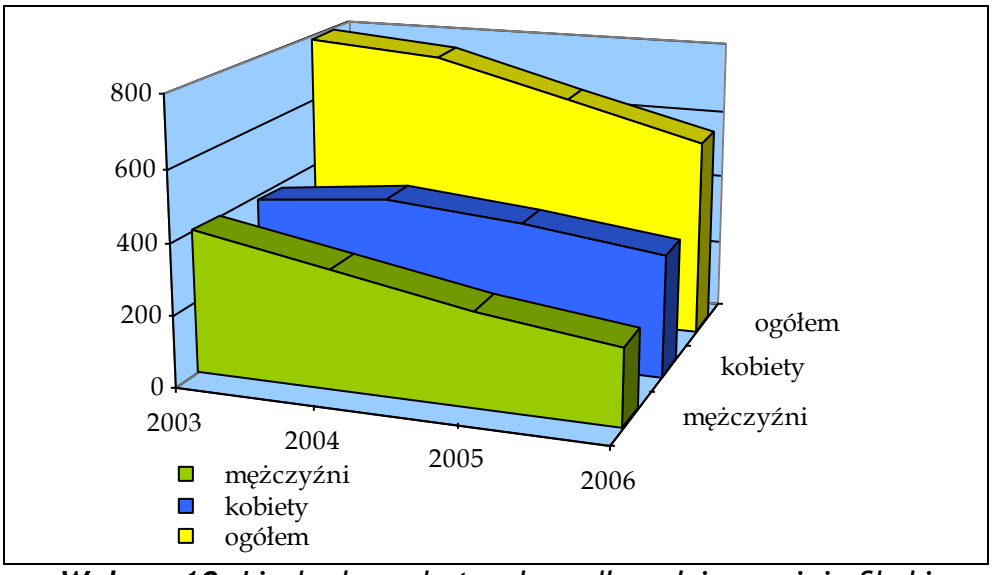

***Wykres 10**. Liczba bezrobotnych według płci w gminie Skoki w latach 2003 - 2006.*

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Podsumowując lata 2003 – 2006 widoczna jest tendencja spadkowa bezrobocia. W ciągu zaledwie czterech lat bezrobocie spadło o 29,1%. Widoczny jest też duży spadek bezrobocia wśród mężczyzn z 403 do 215 osób. Sytuacja bezrobocia wśród kobiet w gminie Skoki wygląda odmiennie. W latach 2004 – 2005 odnotowano wzrost bezrobocia, a natomiast w 2006 roku spadek do 345 zarejestrowanych bezrobotnych kobiet.

Spadek bezrobocia w gminie Skoki jest zgodny z obserwowaną w całym kraju tendencją spadkową.

5.5. Źródła utrzymania ludności oraz wykształcenie mieszkańców

Na podstawie danych z Narodowego Spisu Powszechnego 2002 Ludności można wywnioskować, że duża część mieszkańców gminy Skoki utrzymuje się z pracy najemnej poza rolnictwem (37,4%). Większość osób posiada niezarobkowe źródła utrzymania, takie jak: renta czy emerytura (35,3%) oraz inne (10,9%). W gminie Skoki tylko 10,3% mieszkańców czynnych zawodowo pracowało w rolnictwie. Bardzo mało osób pracowało na własny rachunek lub utrzymywało się z najmu (6,1%). Spośród wszystkich posiadających własne źródło utrzymania 54,3% stanowili mężczyźni, a 45,7% kobiety.

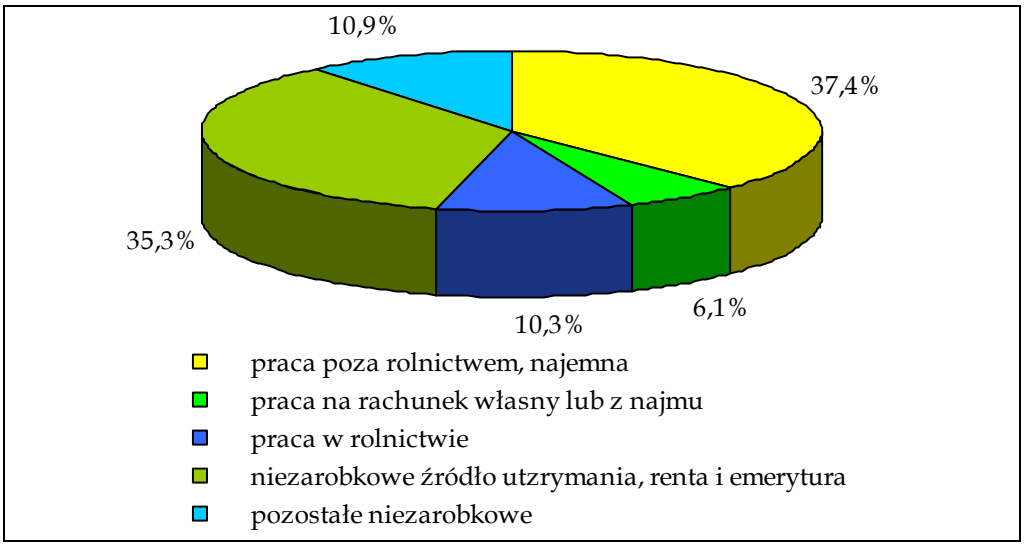

Wykres 11. *Główne źródła utrzymania w gminie Skoki w 2002 r.*

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Analizując źródła utrzymania mieszkańców Skoków musimy wziąć pod uwagę ich wykształcenie. Poziom wykształcenia ludności jest powiązany z możliwościami utrzymania się mieszkańców. W gminie Skoki 4,7% osób zdobyło wykształcenie wyższe. Średnie wykształcenie, w tym ogólnokształcące i zawodowe posiada 17,7%, a zasadnicze zawodowe – 32,4%. Największą grupę stanowią osoby z wykształceniem podstawowym. Bez wykształcenia podstawowego pozostawało w badanym okresie 3,3%.

Tabela 20. Struktura wykształcenie ludności gminy Skoki w 2002 r.

Wykształcenie	Liczba osób	Odsetek w %
wyższe	324	4,7
średnie razem	1 235	17,7
zasadnicze zawodowe	2 257	32,4
podstawowe ukończone	2 913	41,8
bez wykształcenia	232	3,3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

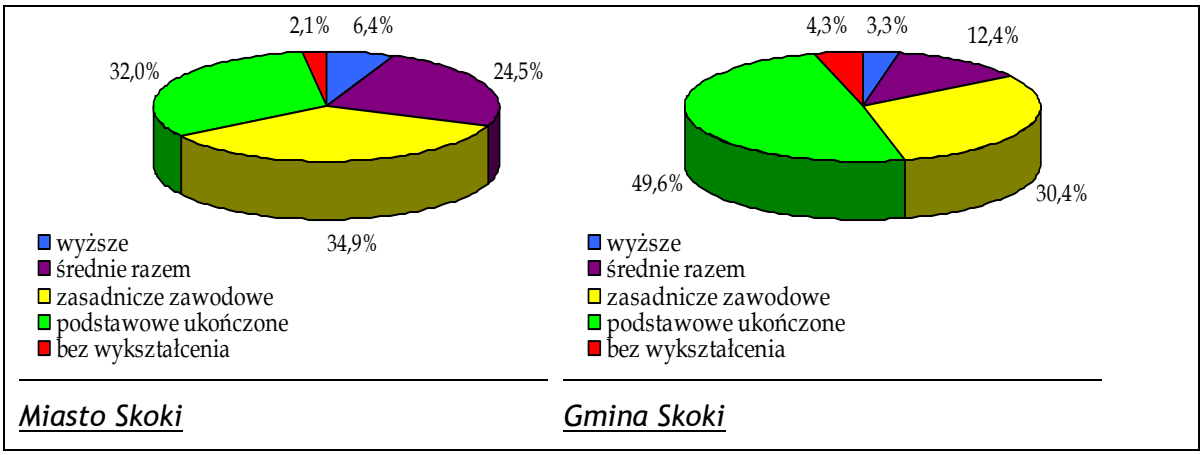

***Wykres 12**. Struktura wykształcenie ludności w mieście Skoki i na obszarze wiejskim gminy Skoki w 2002 r.*

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Porównując dane z terenu miasta Skoki i obszarów wiejskich gminy, możemy dostrzec wyraźne różnice w wykształceniu ludności. Z wykształceniem wyższym w mieście jest dwukrotnie więcej osób (6,4%), niż na obszarach wiejskich (3,3%). Podobnie sytuacja wygląda z wykształceniem średnim (w mieście 24,5%, a na wsi 12,4%). W całej gminie Skoki około 30% osób ma wykształcenie zasadnicze zawodowe. Na obszarach wiejskich prawie 50% osób ma wykształcenie podstawowe, a 4,3% pozostaje bez wykształcenia lub z nieukończoną szkołą podstawową. W mieście 32% ma wykształcenie podstawowe, a 2,1% to osoby bez wykształcenia.

6. Infrastruktura społeczna

6.1. Mieszkalnictwo

Sytuację mieszkaniową gminy Skoki przedstawiono w poniższej tabeli wyszczególniając miasto Skoki i obszar wiejski.

Tabela 21. Sytuacja mieszkaniowa gminy Skoki.

Wyszczególnienie	Rok	Mieszkania	Izby	Średnia powierzchnia mieszkań [m^2]	Powierzchnia mieszkania przypadająca na 1 mieszkańca
Miasto i Gmina Skoki	2000	2227	8059	-	-
	2006	2517	9719	79,0	22,7
Miasto Skoki	2000	958	3685	-	-
	2006	1139	4639	83,6	24,5
Gmina Skoki	2000	1269	4374	-	-
	2006	1378	5080	75,2	21,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Zasoby mieszkaniowe gminy Skoki w roku 2006 wynosiły 2517 mieszkań. W porównaniu z rokiem 2000 liczba mieszkań wzrosła o 290 (czyli wzrost o 13%), co daje budowę około 40 mieszkań rocznie w gminie.

Rozpatrując osobno miasto Skoki i obszar wiejski gminy Skoki, widzimy wzrost ilości mieszkań w mieście o 18,89 % (czyli o 181 mieszkań) oraz wzrost na wsiach o 8,59% (czyli o 109 mieszkań). Średnia powierzchnia mieszkań jest większa w mieście i wynosi 83,6 m^2, a tym samym, średnia powierzchnia mieszkania przypadająca na jednego mieszkańca jest większa w mieście i wynosi 24,5 m^2.

Tabela 22. Zasoby mieszkaniowe według form własności w gminie Skoki.

	miasto i gmina Skoki	miasto Skoki	gmina Skoki
Ogólnie ilość mieszkań	2517	1139	1378
zasoby gminne	115	50	65
zasoby zakładów pracy	191	20	171
zasoby osób fizycznych	2199	1065	1134
zasoby pozostałych pomiotów	12	4	8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS (stan na dzień 31. XII 2006 r.)

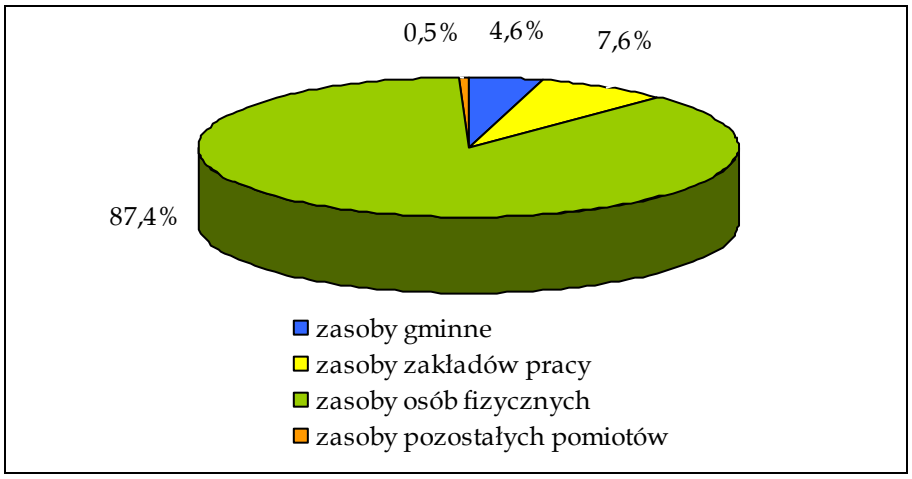

***Wykres 13**. Zasoby mieszkaniowe według form własności w gminie Skoki.*

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

(stan na dzień 31. XII 2006 r.)

Biorąc pod uwagę dane dotyczące miasta i gminy Skoki, najwięcej mieszkań w 2006 roku stanowiło własność osób fizycznych – 87,4%. Drugą pod względem wielkości grupę stanowi mieszkaniowy zasób zakładów pracy – 7,6%. W zasobach gminy nadal pozostaje 4,6% mieszań. Pozostałymi 12 mieszkaniami (0,5%) władały inne podmioty.

W gminie Skoki nie występują zasoby spółdzielni mieszkaniowych oraz zasoby Towarzystwa Budownictwa Społecznego. Na 1000 mieszkańców przypada około 314 mieszkań.

Wyposażenie mieszkań w mieście Skoki w infrastrukturę techniczną jest na dość wysokim poziomie, gdyż 98,8% mieszkań podłączonych jest do wodociągu, 86,3% posiada łazienkę, a 91,64% ustęp spłukiwany, natomiast 66,3% ma centralne ogrzewanie. Na obszarze wiejskim sytuacja jest odmienna: 92,8% ludności podłączonych jest do wodociągów, 74,5% mieszkań posiada łazienki, a ustęp spłukiwany - 81,63%. Centralne ogrzewanie na obszarze wiejskim ma nieco ponad połowa mieszkań (50,4%). W gminie Skoki nie ma gazu sieciowego.

6.2. Ochrona zdrowia

Na terenie miasta Skoki działają 2 zakłady opieki zdrowotnej, z czego oba są niepubliczne i obsługują całą gminę. Ponadto, na terenie miasta znajdują się 2 prywatne praktyki lekarskie.

W Skokach zlokalizowano 2 apteki. Na jedną aptekę ogólnodostępną przypada 4387 osób. Na obszarach wiejskich gminy Skoki nie występują zakłady opieki medycznej.

Zarówno na obszarze miasta, jak i gminy Skoki nie ma żłobków, placówek stacjonarnych ośrodków pomocy społecznej, ani zakładów pielęgnacyjno – opiekuńczych, ani hospicjów.

6.3. Oświata

PRZEDSZKOLA

Na terenie gminy Skoki zlokalizowane są 2 przedszkola, z czego jedno, podporządkowane samorządowi gminnemu, znajduje się na terenie miasta Skoki.

Ponadto w mieście znajduje się 6 oddziałów przedszkolnych, a 9 oddziałów przedszkolnych zlokalizowanych jest na obszarze wiejskim.

Przedszkola dysponują 350 miejscami, z czego zajętych jest 341 miejsc, w tym:

- miasto Skoki posiada 150 miejsc (wykorzystywane jest 151 miejsc),
- obszar wiejski posiada 200 miejsc (wykorzystywane jest 190).

SZKOŁY PODSTAWOWE

W gminie Skoki znajduje się 6 szkół podstawowych. Jedna szkoła podporządkowana jest samorządowi gminnemu, a 5 organizacjom społecznym i stowarzyszeniom – Fundacja „Pomoc Dzieciom Wiejskim" w Bliżycach. W mieście Skoki znajduje się jedna szkoła podstawowa, do której uczęszcza 431 uczniów. Na obszarze wiejskim gminy Skoki jest 5 szkół podstawowych w miejscowościach: Jabłkowo, Lechlin, Łosiniec, Pawłowo Skockie, Rejowiec, w których uczy się łącznie 229 uczniów.

Tabela 23. Szkoły podstawowe w gminie Skoki.

Rok	Liczba placówek	Liczba uczniów	Liczba uczniów na 1 pomieszczenie
2000	8	831	17,3
2006	6	660	14,3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W 2006 roku w szkołach podstawowych w gminie Skoki uczyło się 660 uczniów. Tendencja spadkowa związana jest nie tylko z malejącą liczbą dzieci poszczególnych rocznikach (niż demograficzny), ale również z reformą szkolnictwa przeprowadzoną w 1999 roku, kiedy to wprowadzono szkoły gimnazjalne. Dzieci po ukończeniu VI klasy poszły do gimnazjum, a nie do klasy VII jak dawniej, co spowodowało widoczny spadek w liczbie uczniów. 83,3% szkół jest wyposażonych w komputery, z czego 70% jest podłączonych do Internetu.

SZKOŁY GIMNAZJALNE

W gminie Skoki jest jedna szkoła gimnazjalna podporządkowana samorządowi gminnemu. Gimnazjum znajduje się w ośrodku centralnym gminy - mieście Skoki. W gimnazjum nr 1 im. Polskich Olimpijczyków w Skokach obecnie uczy się 410 uczniów (2006r.), w porównaniu do roku 2000 zauważalny jest wzrost (320 uczniów). Na obszarze wiejskim gminy Skoki mieści się jedno gimnazjum specjalne, w którym uczy się 86 dzieci. Szkoły gimnazjalne w 100% są wyposażone w komputery, ale tylko 15% z nich podłączonych jest do Internetu.

SZKOLNICTWO ZASADNICZE ZAWODOWE

W gminie Skoki znajduje się jedna szkoła ponadgimnazjalna. Szkoła podporządkowana jest samorządowi powiatowemu. Uczęszcza do niej 24 uczniów.

SZKOLNICTWO ŚREDNIE ZAWODOWE I ARTYSTYCZNE

Na obszarach wiejskich Skoków znajduje się jedna szkoła ponadgimnazjalna - technikum uzupełniające dla dorosłych. Do szkoły uczęszcza 61 uczniów.

SZKOLNICTWO OGÓLNOKSZTAŁCĄCE I POLICEALNE

W gminie Skoki nie ma szkół ogólnokształcących. Na obszarze wiejskim Skoki znajduje się szkoła policealna dla dorosłych, w której uczy się 22 uczniów. Nie ma szkół pomaturalnych.

UCZELNIE WYŻSZE

W gminie Skoki nie ma uczelni wyższych, ani ich fili. Położenie gminy w pobliżu Poznania daje możliwość mieszkańcom Skoków korzystania z uczelni wyższych tam zlokalizowanych.

6.4. Kultura i sport

W gminie Skoki podstawowym ośrodkiem kultury jest Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy im. Eugeniusza Paukszty w Skokach. Biblioteka działa od 1949 roku. Do roku 1990 pełniła funkcję typowej książnicy, ale od 1991 roku pełni funkcję placówki o działalności kulturalno - oświatowej. W wyniku rozszerzenia działalności biblioteki w 2001 roku Rada Miejska Gminy Skoki podjęła uchwałę o rozszerzeniu działalności biblioteki. W konsekwencji powstały dwa działy: biblioteczny i kulturalny. Dział biblioteczny obsługuje: wypożyczalnię dla dorosłych, czytelnię, oddział dla dzieci i młodzieży. Dział kulturalny to: regionalna izba pamięci, sala komputerowa, sala wystawowo – konferencyjna. Biblioteka jest jedynym działającym w Skokach ośrodkiem kultury. Organizuje różnego rodzaju imprezy masowe jak: Dni Gminy i Miasta Skoki, Mikołajki, festyny rekreacyjno - sportowe, dożynki, wycieczki, biesiady śpiewacze, festiwale. W bibliotece organizowane są również imprezy i spotkań wewnętrznych: pogadanki, spotkania autorskie, konkursy, wystawy, lekcje biblioteczne i wieczorki taneczne.

Przy bibliotece działają :

- ✓ Emerycki Zespół Śpiewaczy „Harfa”
- ✓ Chór Kameralny
- ✓ Grupa Artystyczna „Skoczki’
- ✓ Zespół wokalno- instrumentalny „Da Nutki”
- ✓ Kapela skocka „Kowole”

Biblioteka prowadzi także kursy komputerowe dla młodzieży i dorosłych oraz umożliwia bezpłatny dostęp do Internetu.

W gminie Skoki od 1925 roku działa Klub Sportowy „Wełna” Skoki. W klubie obecnie prowadzone są 4 drużyny piłkarskie w różnych grupach wiekowych. Dla potrzeb klubu jego zawodnicy użytkują dwa boiska. Jedno z nich to reprezentacyjny stadion, a drugie to boisko pomocnicze, służące do treningów. Mieszkańcy Skoków mają do dyspozycji nowoczesną halę widowiskowo - sportową przy Gimnazjum nr 1 o powierzchni 1600 m^2. Na terenie przyległy do hali znajduje się kompleks boisk. W pobliżu zlokalizowane jest Jezioro Maciejak, a w budynku hali w sezonie letnim można zakwaterować ok. 100 osób, co stwarza bardzo dobre warunki do organizacji letnich obozów sportowych.

6.5. Turystyka i rekreacja

Gmina posiada duży potencjał do rozwoju turystyki. Zarówno lesistość obszaru (37%), jak również położenie wśród jezior sprzyjają funkcji turystycznej oraz rekreacyjnej. Największe skupiska zabudowy letniskowej występują w pobliżu jezior w miejscowościach: Potrzanowo, Grzybowo, Rościnno, Sławica oraz na terenie miasta Skoki.

Rozwój zabudowy letniskowej następuje w szybkim tempie i jest to głównie zabudowa indywidualna. Niestety znaczna jej część powstaje niezgodnie z przepisami. W celu ochrony wód powierzchniowych przed zanieczyszczeniami, wokół jezior wyznaczona została 100-metrowa strefa ochronna wolna od zabudowy. Obecnie w strefie tej znajdują się budynki letniskowe (tzw. „dzika” zabudowa). Lokalnie wysoki poziom wód gruntowych utrudnia budowę szczelnych zbiorników bezodpływowych dla tych terenów, co

stwarza zagrożenie dla wód powierzchniowych. Dodatkowo, zagospodarowanie terenów w otoczeniu niektórych jezior zaczyna przekraczać chłonność rekreacyjną środowiska przyrodniczego. Przy wyznaczaniu terenów zabudowy rekreacyjnej, wskazane jest więc uwzględnienie w/w chłonności, a także zachowanie stumetrowych stref ochronnych jezior.

Jedną z form turystyki na terenie gminy Skoki jest agroturystyka. Funkcję agroturystyczną zlokalizowano w miejscowościach: Potrzanowo, Pawłowo Skockie, Jabłkowo, Łosiniec, Bliżyce, Antoniewo, Rościnno oraz Skoki.

Na terenie gminy występuje sieć tras rowerowych, które zostały wytyczone na terenie Parku Krajobrazowego Puszczy Zielonka. Szlaki poprowadzone najczęściej drogami nie przewidzianymi do ruchu samochodowego lub o małym natężeniu ruchu. Są to przeważnie drogi gruntowe lub o nawierzchni bitumicznej.

Trasy rowerowe są zintegrowane z linią kolejową Poznań - Wągrowiec, z parkingami samochodowymi i z drogami rowerowymi dalekiego zasięgu: Pierścieniem Rowerowym wokół Poznania i z europejskimi trasami rowerowymi EuroVelo nr 2 i 9, co umożliwia dojazd na trasy rowerowe Puszczy Zielonka.

Podstawowy układ tras rowerowych stanowią dwa pierścienie:

- Duży Pierścień Rowerowy (DPR) – o długości 51,7km, mający swój początek w Czerwonaku, przechodzący przez Dąbrówkę Kościelną, Niedźwiady, Skawicę, Brzeźno, Pacholewo, Uchorowo i w Starczanowie łączący się z Małym Pierścieniem Rowerowym.
- Mały Pierścień Rowerowy (MPR) – o długości 35,4km, mający swój początek i koniec w Murowanej Goślinie, przechodzący miedzy innymi przez: Kamińsko, Zielonkę, Głęboczek, Wojnowo, Długą Goślinę, Kąty i w Straczanowie łączący się z Dużym Pierścieniem Rowerowym.

Pierścienie rowerowe uzupełnione są dziewięcioma trasami łącznikowymi:

- R-1 – trasa z Owińsk przez Mielno, Wierzonkę, Wierzenicę, Kobylincę do połączenia w Gruszczynie z trasą Poznań – Gniezno (EuroVelo nr 2 i 9), Długość trasy: 15,5 km;
- R-2 – trasa z Murowanej Gośliny przez Rakownię, Okoniec, Kamińsko, Tuczno, Kowalskie, jerzykowi, do połączenia w Biskupicach z trasą Poznań – Gniezno (EuroVelo nr 2 i 9). Długość trasy: 21,8 km;
- R-3 – trasa z Murowanej Gośliny przez Zielonkę, Bednary, Krześlice, Węglewo, Skrzetuszewo, do Ryby – Bramy III Tysiąclecia, nad jez. Lednickim gdzie trasa łączy się z R-8. Długość trasy: 25,5 km;
- R-4 – trasa z Murowanej Gośliny przez Buduszewo, Głęboczek do Dąbrówki Kościelnej, gdzie łączy się z DPR . Bezpośrednią kontynuacją tej trasy jest R-8. Długość trasy: 11,6 km;
- R-5 – trasa z Murowanej Gośliny przez Głębocko, Łopuchówko, Łopuchowi do Brzeźna, gdzie łączy się z DPR. Długość trasy: 10,9 km;
- R-6 - trasa z Murowanej Gośliny przez Trojanowo, Kąty, do leśniczówki Loskoń, gdzie łączy się DPR. Długość trasy: 10,2 km;
- R-7 – trasa z Murowanej Gośliny przez osadę leśniczówką Siarczanowo, Białężyn, Nieszawę, do połączenia się na północ od Nieszawy z DPR. Długość trasy: 11,4 km;
- R-8 – stanowi bezpośrednią kontynuację trasy R-4. Rozpoczyna się w Dąbrówce Kościelnej i prowadzi przez Pawłowo Skockie, Rybno Wielkie, Kiszkowo, Węgorzewo do Skrzetuszewa i dalej Dorydy – Bramy III Tysiąclecia nad jez. Lednickim, gdzie łączy się z trasą R-3. Długość trasy: 29,7 km;
- R-9 – trasa z Niedźwiedzin przez Rejowiec, Stawiany, Raczkowo do Skoków i dalej przez Budziszewice, Słomowo do Pacholewa. Długość trasy: 45,5 km.

Dodatkowo teren gminy pokrywa sieć tras pieszych oraz pieszo-rowerowych poprowadzonych przez atrakcyjne przyrodniczo tereny.

7. Budżet oraz działalność gospodarcza miasta i gminy

7.1. Budżet miasta i gminy

Budżet gminy należy do bardzo ważnych instrumentów kreowania jej polityki rozwoju, ponieważ jest głównym źródłem finansowania usług publicznych oraz inwestycji infrastrukturalnych, należących do ustawowych zadań własnych gminy miejskiej. Są to, bowiem działania tworzące warunki do inwestowania dla podmiotów gospodarczych i funkcji wytwórczych w mieście oraz poprawiające standardy obsługi ludności. Dlatego analiza strukturalna budżetu gminy w istotny sposób dopełnia analitykę struktury gospodarczej gminy Skoki.

W zakresie dochodów budżetowych gminy analizie poddano dwa najistotniejsze czynniki, czyli tempo wzrostu dochodów w latach 2000 – 2006 oraz strukturę dochodów i wydatków w roku 2000 i 2006.

Tabela 24. Tempo zmian dochodów budżetowych gminy Skoki na tle gmin miejsko – wiejskich województwa wielkopolskiego.

Rok	Dochody gminy Skoki w PLN	Zmiana w %	Dochód na 1 mieszk. w PLN	Dochody gmin miejsko - wiejskich województwa wielkopolskiego	Zmiana w %	Dochód na 1 mieszk. w gminach miejsko - wiejskich województwa wielkopolskiego (PLN)
2000	9210995,00	-	1085,82	1472013379,00	-	1136,80
2001	11313835,00	22,83	1326,51	1599461029,00	8,66	1235,22
2002	13845399,00	22,38	1619,16	1702703076,00	6,45	1314,96
2003	14739013,00	6,45	1712,84	1758887633,00	3,30	1358,34
2004	14987157,00	1,68	1725,24	1982607247,00	12,72	1531,12
2005	17580418,00	17,30	2007,36	2279853958,00	14,99	1755,64
2006	19901931,17	13,21	2259,01	2527235791,82	10,85	1940,33

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Analiza powyższych danych prowadzi do następujących wniosków:

- ✓ W analizowanym okresie dochody budżetowe gminy Skoki wzrosły o 116,1%, (w przeliczeniu na 1 mieszkańca o 108,0%), podczas gdy w gminach miejskich województwa wielkopolskiego wzrost dochodów budżetowych był wyraźnie mniejszy i wyniósł 71,7% (w przeliczeniu na 1 mieszkańca (70,7%).

- ✓ Dynamika przyrost dochodów budżetowych w latach 2000 – 2003 w gminie Skoki był ponad dwukrotnie wyższa niż w gminach miejsko – wiejskich województwa wielkopolskiego,. W całym analizowanym okresie tempo wzrostu dochodów budżetowych gminy Skoki było wyraźnie wyższe niż w gminach miejsko – wiejskich województwa wielkopolskiego

- ✓ Średni dochód na 1 mieszkańca w gminie Skoki w latach 2001 – 2006 był wyraźnie wyższy niż przeciętnie w gminach miejsko – wiejskich województwa wielkopolskiego.

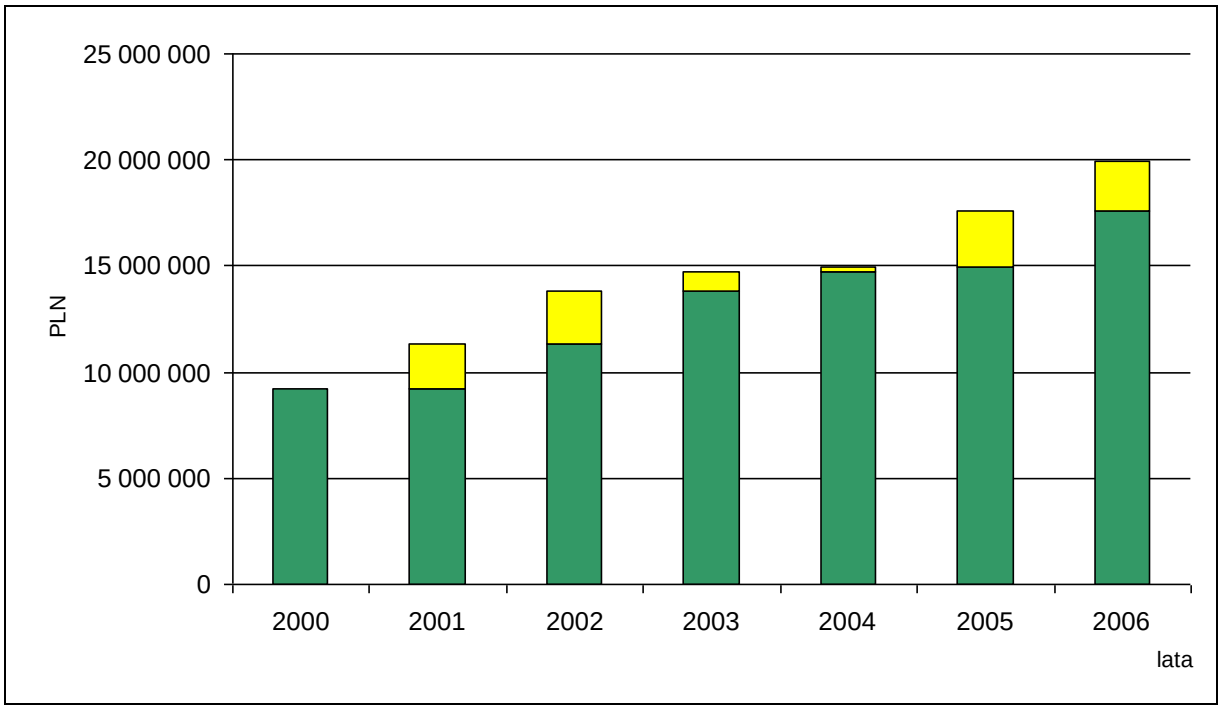

***Wykres 14**. Wielkość budżetu gminy Skoki oraz jego przyrost w latach 2000 – 2006.*

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

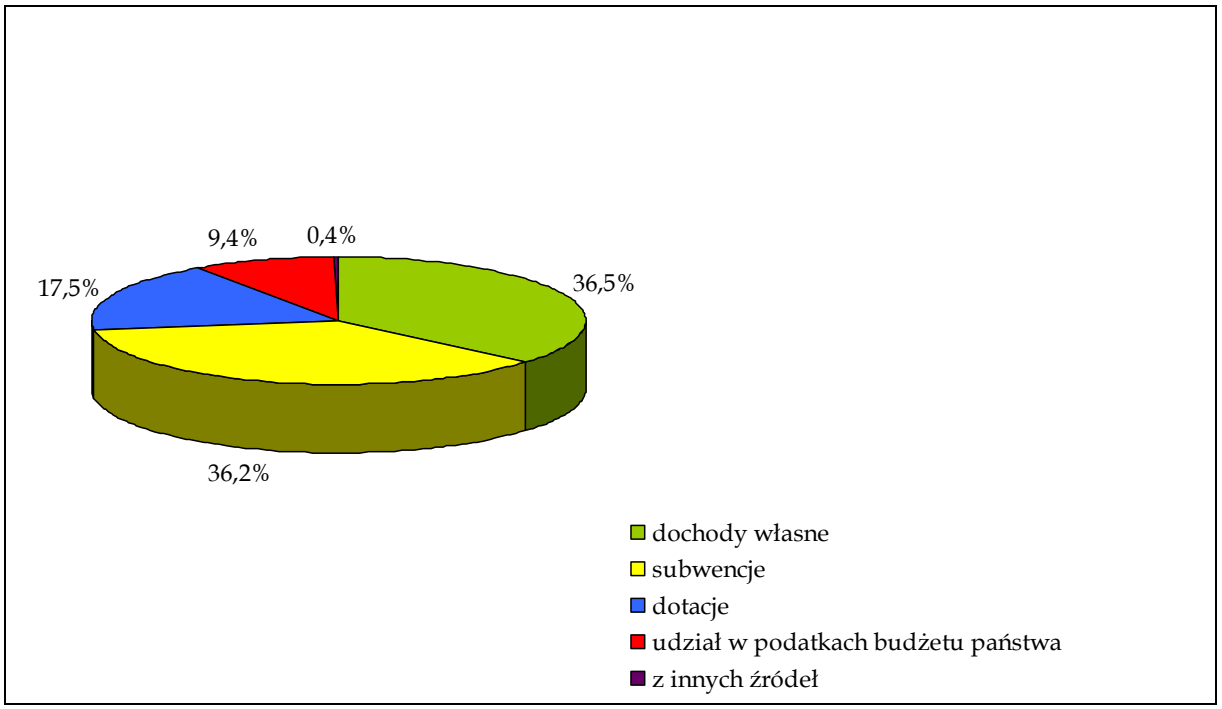

***Wykres 15**. Procentowa struktura dochodów gminy Skoki w 2006 roku.*

Źródło: GUS

Największym źródłem dochodów gminy Skoki są dochody własne, na które składają się:

- ✓ podatek rolny
- ✓ podatek od nieruchomości
- ✓ podatek od środków transportowych
- ✓ opłaty lokalne
- ✓ wpływy z opłaty skarbowej
- ✓ podatek od czynności cywilnoprawnych
- ✓ dochody z majątku gminy
- ✓ dochody z majątku gminy wpływy z usług
- ✓ wpływy z usług

Dochody własne były głównym źródłem utrzymania gminy. W roku 2006 ogółem wyniosły one 7 204 166,41 zł, co stanowiło 36,5% wszystkich dochodów gminy. Zbliżoną kwotę gmina uzyskała z dzięki subwencjom. Z tytułu subwencji w 2006 r. gmina uzyskała 7 148 974,00 zł (36,2% ogółu dochodów). Dzięki dotacjom gmina uzyskała kwotę w wysokości 3 455 348,18 zł, stanowiących 17,5% ogólnej kwoty dochodów. Innym ważnym źródłem przychodów gminy, były udziały w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa. Z tego tytułu gmina uzyskała 1 861 795,26 zł, co stanowiło niecałe 10,0% ogólnych dochodów. Z pozostałych źródeł w 2006 roku gmina Skoki uzyskała 79 130,00 zł (0,4% ogólnych dochodów).

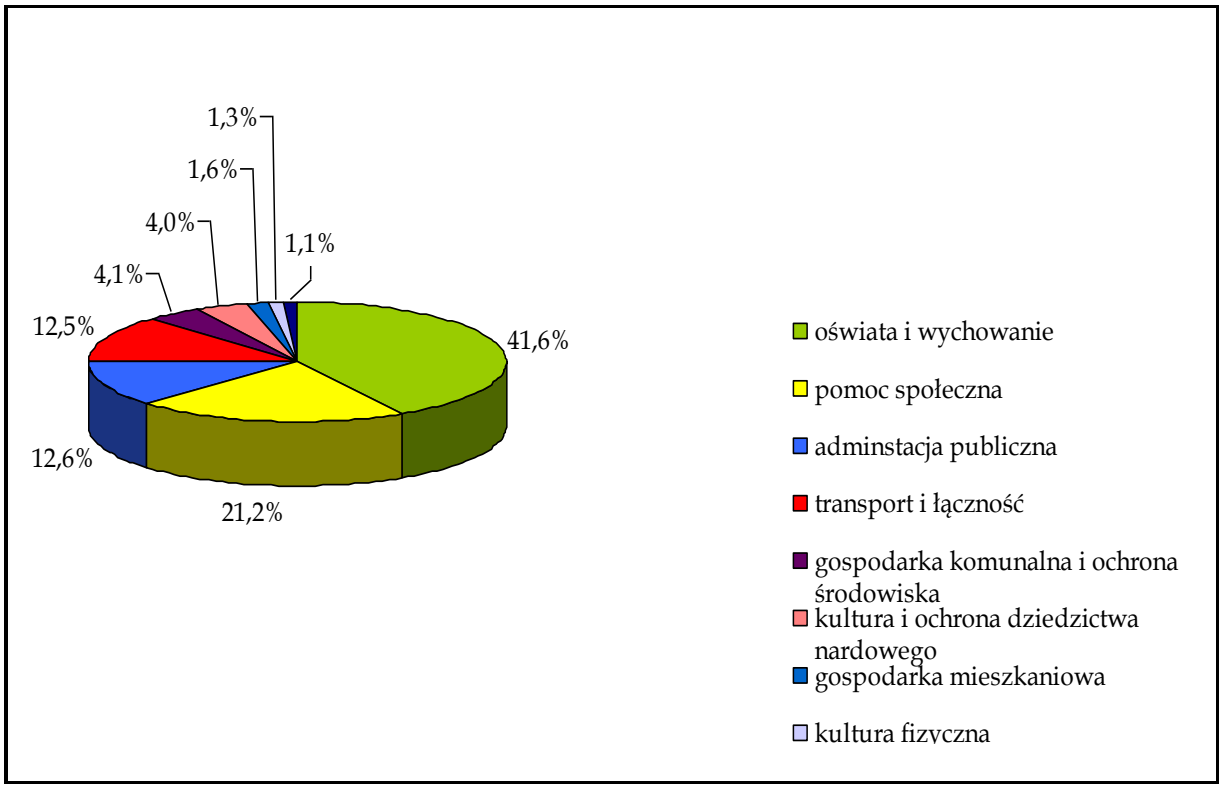

***Wykres 16**. Procentowa struktura wydatków gminy Skoki w 2006 roku.*

Źródło: GUS.

Analizując strukturę wydatków gminy Skoki zauważa się dwa główne źródła wydatków. Pierwszym z nich jest oświata i wychowanie, która w 2006 roku pochłonęła 7 653 518,86 zł (41,6% ogółu wydatków budżetowych gminy). Na tę kwotę złożyło się między innymi: utrzymanie szkół podstawowych (3 749 291,85zł), utrzymanie gimnazjów (2 608 350,14 zł) oraz utrzymanie przedszkoli przy szkołach podstawowych (986 143,68 zł).

Kolejnym poważnym źródłem wydatków gminy była pomoc społeczna. Na pomoc społeczną przeznaczono 3 901 120,54 zł, co stanowiło 21,2% ogółu wydatków budżetowych gminy Skoki. Na administrację publiczną gmina w 2006 roku wydała 2 310 556,41 zł. Kwota ta stanowiła 12,6% wydatków miejskich. Porównywalną kwotę wydano na transport i łączność (2 304 475,81 zł, 12,4% ogólnej kwoty wydatków budżetowych gminy). Około 97% wydatków w tej kategorii przeznaczone było na utrzymanie i rozbudowę dróg gminnych. Pozostałe ważne źródła wydatków to gospodarka komunalna i ochrona środowiska (757 521,26 zł), kultura i ochrona dziedzictwa narodowego

(736363,82 zł), gospodarka mieszkaniowa (298 600,83 zł), kultura fizyczna i sport (236 025,82 zł) oraz ochrona zdrowia (195 223,20 zł).

7.2. Działalność gospodarcza

Tabela 25. Jednostki zarejestrowane w rejestrze REGON w woj. wielkopolskim oraz w mieście i gminie Skoki 2006 r.

Wyszczególnienie	rok	ogółem		sektor publiczny		sektor prywatny		Liczba podmiotów na 1000 mieszk.
		ilość	zmiana w %	ilość	zmiana w %	ilość	zmiana w %	
woj. wielkopolskie	2000	294362	-	7 966	-	286396	-	87,2
	2006	345669	17,4	10138	27,3	236522	17,4	102,4
Miasto i Gmina Skoki	2000	701	-	16	-	685	-	79,5
	2006	747	6,6	13	-18,8	734	7,2	84,7

Źródło: GUS

W latach 2000 – 2006 na terenie gminy Skoki wzrosła liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON, co pokrywało się z tendencją rosnącą w województwie wielkopolskim. Przyrost jednostek gospodarczych w województwie wielkopolskim wyniósł 17,4%, natomiast na terenie gminy Skoki – 6,6%. W gminie Skoki zmniejszyła się liczba jednostek zarejestrowanych w sektorze publicznym (z 16 do 13), natomiast znaczny wzrost nastąpił w sektorze prywatnym (7,2 %). Liczba podmiotów gospodarczych na terenie gminy Skoki wykazuje tendencję wzrostową spowodowaną przez wzrost liczby jednostek w sektorze prywatnym.

Rozwój przedsiębiorczości określany jest również poprzez liczbę podmiotów na 1000 mieszkańców. Dane dla gminy Skoki pokazują, że na 1000 mieszkańców przypada statystycznie 84,7 jednostki gospodarczej, podczas gdy w województwie jest to 102,4 jednostki na 1000 mieszkańców.

Tabela 26. Działalność gospodarcza w gminie Skoki wg sekcji

Wyszczególnienie wg sekcji	2000		2006		
	liczba	udział w %	liczba	udział w %	zmiana liczby podmiotów w %
A – (rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo)	131	18,7	43	5,8	-67,2
B – (rybactwo)	2	0,3	2	0,3	0
C – (górnictwo i kopalnictwo)	-	-	-	-	-
D – (przetwórstwo przemysłowe)	91	13,0	94	12,6	3,3
E – (zaopatrywanie w źródła energii, gaz i wodę)	0	0,0	1	0,1	-
F – (budownictwo)	116	16,5	144	19,3	24,1
G – (handel)	185	26,4	226	30,3	22,2
H – (hotele, restauracje)	14	2,0	17	2,3	21,4
I – (transport, łączność)	45	6,4	50	6,7	11,1
J – (pośrednictwo finansowe)	15	2,1	16	2,1	6,7
K – (obsługa nieruchomości)	37	5,3	63	8,4	70,3
L – (administracja publiczna)	1	0,1	9	1,2	800,0
M – (edukacja)	10	1,4	10	1,3	0
N – (ochrona zdrowia, opieka społeczna)	16	2,3	13	1,7	-18,8
O – (pozostała dział. usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna)	38	5,4	59	7,9	55,3

Źródło: GUS

Najbardziej rozwiniętą gałęzią działalności gospodarczej w gminie Skoki jest handel (30,3%) oraz budownictwo (19,3%). W ciągu sześciu lat (2000 – 2006) nastąpiło kilka zmian w udziale poszczególnych sekcji w ogólnej liczbie działalności gospodarczej.

W badanym okresie najsilniejszy procentowy wzrost wystąpił w sekcji L (administracja publiczna) – 800%, w sekcji K (obsługa nieruchomości) – 70,3 % oraz w sekcji O (pozostała dział. usługowa, komunalna, społeczna

i indywidualna) – 55,3%. Największy spadek nastąpił w sekcji A (rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo) – 67,2%.

Z powyższego wynika, że działalność gospodarcza na terenie gminy rozwija się w kierunku różnego rodzaju usług, tj.: administracji publicznej, obrotu nieruchomościami, hotelarstwa, handlu, budownictwa. Z drugiej strony następuje odejście od działalności gospodarczej w sekcji rolniczej.

8. Uwarunkowania wynikające z zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia

Na terenie miasta i gminy nie występują zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia wynikające z uwarunkowań środowiska przyrodniczego.

Wśród pozostałych zagrożeń istnieje ryzyko wystąpienia poważnych awarii, które dotyczy następujących obiektów i terenów:

- zagrożenie wybuchem: stacje i bazy paliw z etyliną, olejem napędowym i gazem propan-butan, ropociąg;
- wzdłuż dróg wojewódzkich: transport cysternami samochodowymi etyliny, oleju napędowego i gazu propan-butan (do stacji paliw), oleju opałowego (do kotłowni), gazu propan-butan w butlach, amoniaku i innych związków toksycznych;
- transport kolejowy – m.in. kwasu siarkowego, dwutlenku siarki, chloru;
- gazociągi wysokiego ciśnienia – potencjalne zagrożenie wybuchem.

9. Uwarunkowania wynikające ze stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej

9.1. Sieć drogowa

Sieć drogową na terenie gminy Skoki wyznaczają drogi wojewódzkie, powiatowe oraz gminne. Droga wojewódzka nr 196 łączy miasto i gminę Skoki z Poznaniem. Natomiast droga wojewódzka nr 197 stanowi bezpośrednie połączenie z Gnieznem, a dalej z drogami krajowymi nr 5 relacji: Świecie - Gniezno - Poznań - Lubawka - granica państwa oraz nr 15 relacji: Trzebnica – Gniezno - Toruń - Ostróda.

Istniejący układ komunikacyjny wymaga wprowadzenia obejść miejscowości gminnych. Analizując stan istniejący, przebiegająca przez centrum miasta Skoki droga wojewódzka nr 196, stanowi zagrożenie dla ruchu pieszego oraz uciążliwość dla jego mieszkańców (w szczególności dla mieszkańców ulic: Rościńskiej i Poznańskiej).

Obecnie układ drogowy wyznaczają:

<u>DROGI WOJEWÓDZKIE:</u>

- nr 196, relacji: Poznań – Wągrowiec, klasa GP,
- nr 197, relacji: Sława Wielkopolska – Gniezno, klasa G

DROGI POWIATOWE:

Tabela 27. Drogi powiatowe na obszarze miasta i gminy Skoki

Nr drogi	Nazwa drogi	Klasa techniczna	Długość [km]
1651P	Roszkowo – Łosiniec -gr. gminy Mieścisko (Sarbia)	L	4,952
1652P	(dr. woj. 196) Roszkowo – Popowo Kościelne – Ruda Koźlanka	Z	11,818
1653P	Skoki (ul. Parkowa) – Rościnno – Lechlin – Roszkowo	L	6,668
1654P	Skoki (ul. Rakojedzka) – Rakojady – Kakulin – Kuszewo – Jaroszewo – Kłodzin – gr. pow. gnieźnieńskiego (Łopienno)	L	20,426
1655P	Skoki (ul. Bez Nazwy) – Raczkowo – Jabłkowo	L	7,731
1656P	Skoki (ul. Antoniewska) – Glinno – Jagniewice – dr. pow. 1698P	Z	10,559
1657P	Glinno – Bliżyce – Wysoka – Pawłowo Skockie	L	7,482
1658P	(dr. pow. 1657P) Wysoka – gr. pow. gnieźnieńskiego (Kiszkowo)	L	1,076
1659P	Rejowiec – Stawiany – Pawłowo Skockie	L	4,772
1660P	Sławica – Niedźwiedziny – Dzwonowo – gr. pow. poznańskiego (Zielonka)	Z	6,979
1671P	ul. Ciastowicza (Skoki)	Z	0,231
1672P	ul. Dworcowa (Skoki)	Z	0,665
1673P	ul. Kazimierza Wielkiego (Skoki)	Z	0,279
1674P	ul. Parkowa (Skoki)	L	0,209
1675P	ul. Rościńska (Skoki)	Z	0,245
1676P	ul. Topolowa (Skoki)	L	0,857
1677P	ul. Zamkowa (Skoki)	Z	0,471
1698P	Popowo Kościelne – Kuszewo – Jabłkowo – gr. pow. gnieźnieńskiego (Rybno Wielkie)	Z	9,413
1700P	(Pląskowo) gr. gminy Skoki – gr. pow. gnieźnieńskiego (Michalcza)	L	1,089
2034P	(Budziszewko) gr. pow. wągrowieckiego – Skoki (ul. Rogozińska)	Z	1,644
2397P	(Długa Goślina) gr. pow. wągrowieckiego – Skoki (ul. Bez Nazwy)	L	6,709
		RAZEM:	104,275

Pozostałe drogi to sieć dróg gminnych uzupełniających istniejącą sieć drogową.

9.2. Transport kolejowy

Gmina Skoki zlokalizowana jest w otoczeniu węzła komunikacyjnego aglomeracji poznańskiej, który jest największym węzłem komunikacyjnym w województwie i jednocześnie jednym z większych w kraju. W zasięgu oddziaływania pośredniego Poznańskiego Obszaru Metropolitalnego mieszka ok. 1,5 miliona osób. Poznań jest ważnym węzłem kolejowym w Polsce zarówno dla przewozów pasażerskich jak i towarowych.

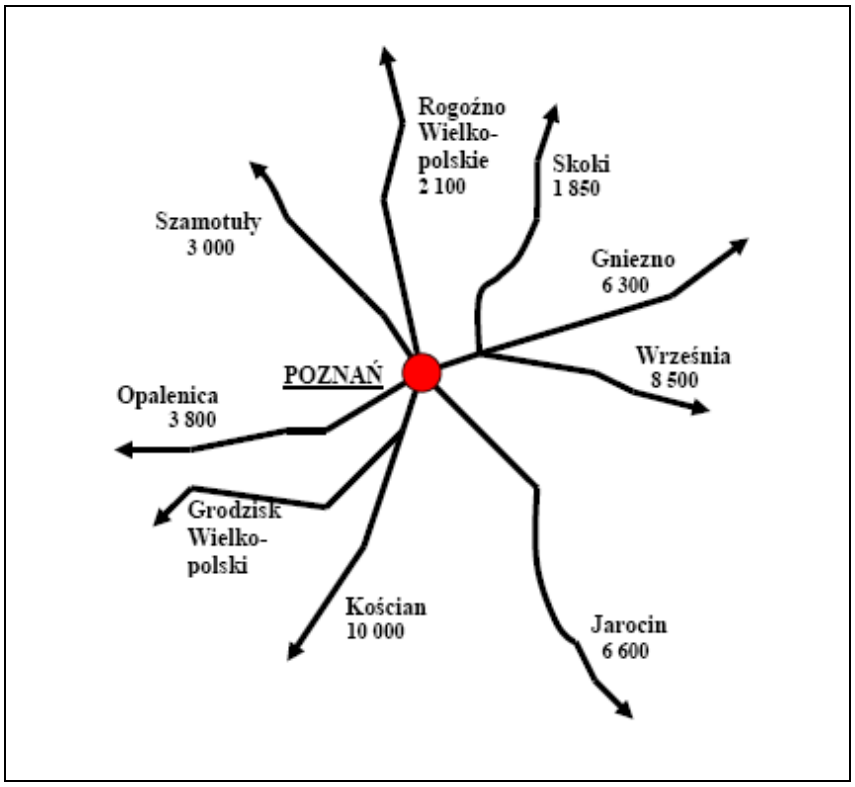

***Rysunek 8**. Dobowe przewozy pasażerski w obrębie aglomeracji poznańskiej w 2006 r.*

Źródło: Plan Transportowy Funkcjonowania Publicznego Transportu Pasażerskiego na obszarze Województwa Wielkopolskiego na lata 2007 – 2011

Na terenie gminy funkcjonuje niezelektryfikowana linia kolejowa nr 356 relacji Poznań – Bydgoszcz. Na odcinku Poznań Główny – Gołańcz jest to linia obsługująca ruch pasażerski, natomiast odcinek Panigródz – Bydgoszcz Główna jest otwarty wyłącznie dla ruchu towarowego. Występujące w przebiegu linii stacje pasażerskie na terenie gminy Skoki to: Sława Wielkopolska, Skoki oraz Roszkowo Wągrowieckie.

Ponadto, na terenie gminy znajduje się nieczynna linia nr 385, relacji Skoki – Janowiec Wielkopolski, a także częściowo czynna linia towarowa nr 377, relacji: Sława Wielkopolska – Gniezno, czynna na odcinku: Rejowiec (baza paliw) - Gniezno.

9.3. System zaopatrzenia w wodę

Łączna długość rozdzielczej sieci wodociągowej na terenie gminy Skoki wynosi ok. 160 km. Mieszkańcy gminy zaopatrywani są w wodę poprzez wodociągi grupowe oraz wodociągi zakładowe. Wodociągi grupowe eksploatowane są przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Skokach.

Grupowa sieć wodociągowa zaopatruje większość miejscowości gminnych. Stacje uzdatniania wody znajdują się w miejscowościach:

- Roszkówko – dwa ujęcia wody (obejmuje zasięgiem: m. Skoki, Stawiany, Rejowiec, Szczodrochowo, Sławicę, Niedźwiedziny, Bliżyce, Wysoką, Jagniewice, Glinno, Potrzanowo, Budziszewice, Brzeźno, Rościnno, Grzybowo, Grzybowice, Rakojady, a także ogrody działkowe w Karolewie i Potrzanowie);
- Roszkowo (obejmuje zasięgiem: Roszkowo, Łosiniec, Lechlinek);
- Pawłowo Skockie (obejmuje zasięgiem: Pawłowo Skockie, Stawiany);
- Jabłkowo (obejmuje zasięgiem: Jabłkowo, Glinno, Jagniewice, Pomarzanki oraz częściowo Rejowiec).

Istnieje również wodociąg grupowy obejmujący miejscowości Kuszewo i Kakulin, który zaopatrywany jest z SUW w Popowie Kościelnym, gm. Mieścisko.

Zakładowe stacje uzdatniania wody znajdują się w miejscowościach:

- Antoniewo (zaopatruje Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy Resocjalizacyjno-Diagnostyczny w Antoniewie);
- Lechlin (zaopatruje mieszkańców Lechlina – potrzeby socjalne oraz hodowlane);

- Rejowiec (zaopatruje Bazę Paliw nr 4 w Rejowcu);
- Potrzanowo (zaopatruje Ośrodek Wypoczynkowy Naftobazy oraz przyległe działki rekreacyjne).

Na terenie gminy Skoki występują także miejscowości nie objęte siecią wodociągową, są to: Nadmłyn i Niedarzyn. Zaopatrzenie tych miejscowości w wodę odbywa się z ujęć indywidualnych.

9.4. Sieć kanalizacji sanitarnej

Łączna długość czynnej sieci kanalizacyjnej w mieście i gminie Skoki wynosiła w roku 2006 ok. 35 km. Stopień skanalizowania gminy Skoki ocenia się na 27,6 %.

Stan kanalizacji sanitarnej oceniany jest jako dobry. Tereny skanalizowane zajmują 85 % obszaru miasta Skoki, gdzie kanalizacja pracuje w sposób prawidłowy. Starsze odcinki sieci kanalizacyjnej wymagają remontu, szczególnie niektóre z odcinków kolektorów grawitacyjnych oraz studzienek betonowych. Wskazane jest również wyposażenie kanalizacji podciśnieniowej w monitoring rozszczelniania zaworów, co pozwoli na łatwiejszą eksploatację.

Na terenie obszaru wiejskiego gminy do skanalizowanych miejscowości należą: Lechlin, Rakojady, Pawłowo Skockie oraz Stawiany. Miejscowości posiadające kanalizację połączone są również w układ tłoczny odprowadzania ścieków do oczyszczalni. Ścieki tłoczone są przez układ: Pawłowo Skockie, Stawiany przez Rejowiec do oczyszczalni w Naftobazie, oraz Lechlin przez Roszkówko do oczyszczalni w Skokach. Co prawda miejscowości Rejowiec i Roszkówko nie zostały jeszcze skanalizowane, ale powstałe w tych miejscowościach pompownie dają korzystne warunki, by w najbliższym czasie było to wykonane.

Ponadto, sieć kanalizacji sanitarnej występuje na terenie miejscowości: Antoniewo Zakład (kanalizacja obejmuje obszar Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego) oraz Rejowiec (kanalizacja obejmuje obszar zakład Naftobazy).

W sieć kanalizacyjną wyposażona jest także część wsi Jabłkowo, która

obejmuje budynki po byłych PGR-ach i prowadzi do oczyszczalni ścieków znajdującej się na terenie gorzelni. Jednak po zamknięciu gorzelni i oczyszczalni, ścieki z kanalizacji przestały być odprowadzane.

Pozostałe miejscowości w gminie nie są skanalizowane. Ścieki są zbierane w bezodpływowych zbiornikach i zagospodarowywane we własnym zakresie bądź wywożone do oczyszczalni ścieków w Skokach.

Oczyszczanie ścieków zlokalizowano również w:

- Rejowcu – oczyszczalnie ścieków należące do przedsiębiorstwa NAFTOBAZY sp. z o.o. w Rejowcu, mechaniczno-chemiczna oraz mechaniczno-biologiczna;
- Antoniewie Zakład – oczyszczalnia stanowiąca własność Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego;

Ponadto na terenie gminy znajdują się nieczynne oczyszczalnie w Jabłkowie i Rakojadach.

<u>Oczyszczalnia ścieków w Skokach</u>

Do oczyszczalni dopływają ścieki bytowo – gospodarcze z miasta Skoki. Ścieki zbierane od mieszkańców, zakładów użyteczności publicznej, a także z niewielkich zakładów przemysłowych. Ścieki prowadzone są siecią kanalizacji grawitacyjnej, ciśnieniowej i podciśnieniowej, jak również wozami asenizacyjnymi. Do punktu zlewnego dowożone są także ścieki z miejscowości: Potrzanowo, Grzybowo, Grzybowice, Sławica, Szczodrochowo.

Średnia przepustowość oczyszczalni to: 400 m^3/d, 146 tyś m^3/rok. Maksymalna przepustowość oczyszczalni wynosi: 520 m^3/d. W 2003 roku oczyszczalnia przyjęła 350 m^3/d w okresie poza sezonem letnim oraz 450 m^3/d w sezonie letnim.

Odbiornikiem ścieków oczyszczonych, odprowadzanych kolektorem z oczyszczalni, jest rzeka Mała Wełna.

Główne problemy oczyszczalni ścieków w Skokach, to:

- brak hermetyzacji procesu usuwania skratek,
- uproszczone procesy mechaniczno – biologiczne, bez sedymentacji wstępnej,
- brak urządzenia do mechanicznego odwadniania osadu,
- przestarzałe technologicznie i technicznie poletka osadowe,
- brak automatyki i możliwości centralnego sterowania procesami technologicznym oraz poszczególnymi urządzeniami,
- ponadto wszystkie obiekty i urządzenia oczyszczalni, z wyjątkiem dmuchaw, które umieszczone są w tzw. „hali dmuchaw", zlokalizowane są w terenie otwartym.

Oczyszczalnia pracuje przy prawie 85 % dociążeniu hydraulicznym – poza sezonem letnim, natomiast w okresie letnim jest przeciążona hydraulicznie. Pomimo obciążenia utrzymuje się ona w zakresie wartości dopuszczalnych określonych przez pozwolenie wodno-prawne.

Oczyszczalnia ścieków w Rejowcu

Właścicielem i użytkownikiem oczyszczalni ścieków w Rejowcu jest firma NAFTOBAZY Sp. z o.o., Zakład Magazynowania Paliw nr 4 w Rejowcu. Oprócz terenu zakładu obejmuje ona zasięgiem Pawłowo Skockie, Stawiany oraz wieś Rejowiec. Obsługuje ona dwa ciągi technologiczne: ścieki przemysłowo – deszczowe oraz ścieki bytowo – gospodarcze.

Średnia ilość odprowadzanych do odbiornika ścieków wynosi 1547 m^3/d, a maksymalna – 2000 m^3/d.

Ścieki oczyszczone z oczyszczalni odprowadzane są do stawu retencyjnego ścieków oczyszczonych, stanowiącego końcowe urządzenie oczyszczające centralnej zakładowej oczyszczalni ścieków i dalej łącznie z pozostałymi oczyszczonymi ściekami z zakładu (przemysłowo-deszczowymi), kierowane są do odbiornika rzeki Mała Wełna.

Oczyszczalnia ścieków w Antoniewie

Oczyszczalnia ścieków w Antoniewie obsługuje około 110 mieszkańców Młodzieżowego Ośrodka Resocjalizacyjno-Diagnostycznego. Do oczyszczalni dopływają ścieki: bytowo – gospodarcze, ścieki deszczowe.

Oczyszczone ścieki odprowadzane są rowem melioracyjnym do jeziora Antoniewskiego, a dalej dopływem rzeki Mała Wełna.

9.5. Sieć kanalizacji deszczowej

Gospodarka wodami opadowymi oparta jest w gminie Skoki na istniejącej sieci kanalizacyjnej w mieście, sieci rowów melioracyjnych i zbiornikach małe retencji w gminie. Szczątkową, „starą" kanalizację deszczową posiada jedynie miasto Skoki oraz teren przedsiębiorstwa NAFTOBAZY w Rejowcu. Na terenie miasta znajduje się 9 wylotów kanalizacji deszczowej. Z istniejących wylotów jedynie dwa są wyposażone w urządzenia podczyszczające – piaskowniki. Pozostałe wyloty odprowadzają ścieki deszczowe bezpośrednio do odbiornika. Właścicielem i operatorem kanalizacji deszczowej jest gmina.

9.6. Gospodarka odpadami

Na rozpatrywanym terenie nie występuje składowisko odpadów. Gmina korzysta z Międzygminnego Składowiska Odpadów Komunalnych, które znajduje się na terenie gminy Wągrowiec w miejscowości Nowe Kopaszyn Toniszewo. Ze składowiska obecnie korzysta również miasto i gmina Wągrowiec oraz gmina Mieleszyn. Na przedmiotowym składowisku przewidziano rezerwę pod budowę Zakładu Zagospodarowania Odpadów w skład którego będą wchodzić:

- sortownia na odpady zmieszane (suche) z możliwością doczyszczania surowców wtórnych pochodzących z selektywnej zbiórki „u źródła";
- kompostownia na zbierane selektywnie odpady zielone.

Charakterystyka funkcjonującego składowiska:

- łączna powierzchnia składowiska: 25 ha,
- pojemność docelowa: 160 000 m^3,
- nagromadzenie odpadów w 2002r.: 10013,5 Mg,
- rodzaj uszczelnienia: folia,
- planowany rok zamknięcia I kw. 2015.

Z terenu gminy odpady odbierane są na zasadzie umów podpisywanych przez właścicieli posesji z firmą wywozową. Ilość odpadów komunalnych według ankietyzacji wynosi 1 250 Mg/a.

Zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego przewiduje się w latach 2008-2014 budowę Zakładu Zagospodarowania Odpadów Nowe Kopaszyn Toniszewo, który obsługiwałby łącznie 16 gmin o łącznej liczbie mieszkańców 151 tys.

Ponadto, na terenie gminy Skoki znajduje się nieczynne składowisko odpadów komunalnych w Rejowcu, które zamknięte było w 2002 roku. Teren byłego składowiska leży na południowych krańcach gminy Skoki, na gruntach wsi Rejowiec. Są to tereny rolnicze położone przy prowadzącej do Rejowca drodze wojewódzkiej nr 197 Sława Wlkp. – Gniezno. W skład składowiska wchodzi: droga dojazdowa, budynek socjalny. Rodzaj składowanych odpadów: odpady bytowo- gospodarcze, przetwórstwa rolno-spożywczego, przemysłowe pochodzenia biologicznego, osady ściekowe z oczyszczalni, gruz, szkło, opakowania. Ponadto na terenie gminy Skoki zlokalizowano tzw. “dzikie” wysypiska.

9.7. Gazownictwo

Na terenie gminy nie ma systemu gazowej zaopatrującej mieszkańców w gaz ziemny. Przez teren gminy przebiega trasa tranzytowego gazociągu wysokiego ciśnienia DN 1400 o ciśnieniu roboczym 8,4 Mpa wraz z kablem światłowodowym relacji: Jamał – Europa Zachodnia. Gazociąg ułożony jest na głębokości 1.1-1,5 m, na terenie gminy ma długość 9,2 km.

Obecnie istnieje dokumentacja techniczna gazyfikacji terenu miasta Skoki. Linia gazociągu poprowadzona będzie ze stacji redukcyjnej I^0 w Wągrowcu.

9.8. Elektroenergetyka

Wszystkie jednostki osadnicze zaopatrzone są w energię elektryczną. Zasilanie energetyczne gminy odbywa się poprzez sieć rozdzielczą średniego napięcia liniami napowietrznymi o napięciu 15KV o znaczeniu lokalnym. Linie lokalne sieci 15 KV w wielu przypadkach wymagają modernizacji. W Skokach znajduje się Pogotowie Energetyczne Energetyki Poznańskiej S.A., które jest dobrze zorganizowaną i prawidłowo wyposażoną placówką pogotowia energetycznego.

Projektowany jest również przebieg dwóch linii przesyłowych wysokiego napięcia 400 kV i 110kV. Wzdłuż projektowanych linii elektroenergetycznych należy uwzględniać pasy technologiczne, dla których obowiązują ograniczenia użytkowania terenu.

Ponadto, w Raczkowie przewiduje się rozwój infrastruktury technicznej służącej do pozyskiwania i produkcji energii odnawialnej. Działka nr 34 w Raczkowie o powierzchni 11,96 ha przeznaczona została na cele lokalizacji wież elektrowni wiatrowych i urządzeń elektroenergetycznych w obszarze terenu rolnego.

9.9. System ciepłowniczy

Teren gminy Skoki nie jest zaopatrzony w system sieci ciepłowniczej. Występują tu miejscowo lokalne kotłownie, pracujące dla potrzeb centralnego ogrzewania, małe przedsiębiorstwa spalające węgiel w celach grzewczych i technologicznych oraz piece węglowe używane w indywidualnych gospodarstwa domowych.

Sektor komunalny charakteryzuje się ponadto dużymi stratami ciepła z uwagi na brak odpowiedniej izolacji ścian i stropów budynków oraz stosowania okien o wysokim współczynniku przenikania ciepła. Stosowanie odpowiednich materiałów termoizolacyjnych (docieplanie budynków) przyczyni się znacznie do zmniejszenia strat w tym zakresie.

W ostatnich latach struktura zużycia paliw ulega stopniowo korzystnym zmianom. Zmniejsza się wykorzystanie węgla na rzecz innych, bardziej przyjaznych środowisku paliw, np.: oleju opałowego, biomasy, gazu ziemnego.

9.10. Bazy i rurociągi paliwowe

Na terenie gminy Skoki w miejscowości Rejowiec zlokalizowano bazę paliw nr 4, skąd wyprowadzony jest rurociąg paliwowy relacji: Płock - Nowa Wieś Wielka – Rejowiec (kierunek: Bydgoszcz – Poznań) należący do Przedsiębiorstwa Eksploatacji Rurociągów Naftowych „Przyjaźń”. Wokół rurociągu obowiązuje maksymalnie 100 m strefa bezpieczeństwa, w tym 20 m dla budownictwa mieszkaniowego. Lokalizacja jakiegokolwiek obiektu w odległości do 500 m od ropociągu wymaga uzgodnienia z PERN.

Na rurociągach produktowych działa komputerowy system nadzoru i wykrywania nieszczelności. Pozwala on na szybkie i bardzo precyzyjne wykrycie oraz zlokalizowanie rozszczelnień. System ten funkcjonuje w oparciu o ułożone wzdłuż rurociągów światłowody.

PERN "Przyjaźń" S.A. posiada najnowocześniejsze systemy telemetryczne, jakie obecnie stosowane są na świecie przy obiektach liniowych. Warunkują one poprawną pracę systemów wspomagających prowadzenie ruchu oraz monitoringu rurociągów.

Id: A53F3B15-0A3E-415A-A0BB-359B2470A7DC. Podpisany Strona 137

***Rysunek 9**. Przebieg rurociągów należących do PERN „Przyjaźń”.*

Źródło: www.geoland.pl

10. Uwarunkowania wynikające z potrzeb i możliwości rozwoju gminy

W celu określenia uwarunkowań wynikających z potrzeb u możliwości rozwoju miasta i gminy Skoki sporządzono analizę SWOT.

Mocne strony:

- Przeświadczenie władz miasta o konieczności planowego rozwoju gospodarczego i przestrzennego miasta u gminy;
- Przeświadczenie władz samorządowych o konieczności promowania miasta i gminy;
- Bliskość miasta Poznania i aglomeracji poznańskiej;
- Korzystne położenie geograficzne i ekologiczne;
- Niski stopień skażenia środowiska;
- Korzystne warunki do lokalizacji usług turystyczno-wypoczynkowych;
- Duża atrakcyjność turystyczno-wypoczynkowa gminy;
- Dostępność wolnych terenów pod inwestycje usługowe (w tym turystyczno-rekreacyjne);
- Duży spadek bezrobocia w latach 2003-2006;
- Występowanie na terenie gminy obiektów rekreacyjnych.

Słabe strony:

- Odpływ młodej i wykształconej ludności do większych miast;
- Częściowy brak kanalizacji sanitarnej na terenie miasta oraz niski stopień skanalizowania gminy;
- Brak gazyfikacji gminy;
- Zły stan techniczny dróg – część dróg jest nieutwardzona;
- Brak chodników na terenie obszarów wiejskich;
- Słabo rozwinięta komunikacja publiczna;
- Duże rozproszenie obszarów wiejskich;
- Niewystarczająco rozwinięta infrastruktura turystyczna tj. plaże, parkingi leśne, pola biwakowe.

Szanse:

- Rozwój turystyki, w tym agroturystyki;
- Promocja gminy jako miejsca rozwoju turystyki;
- Przypływ ludności związany z funkcją turystyczną gminy;
- Rozwój drobnej i średniej przedsiębiorczości;
- Rozwój rolnictwa ekologicznego;
- Rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego.

Zagrożenia:

- Niewystarczająca promocja gminy;
- Starzejące się społeczeństwo;
- Zanieczyszczenie środowiska naturalnego spowodowane rozwojem turystyki;
- Wyludnienie kolejnych miejscowości;
- Niewystarczające środki finansowe na budowę i modernizację infrastruktury technicznej na terenie gminy.

11. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego stanowią instrument kształtowania ładu przestrzennego, dlatego celowym byłoby pokrycie miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego całego obszaru gminy.

Do dnia 31 grudnia 2003r. teren miasta i gminy Skoki objęty był:

- Miejscowym Planem Ogólnym Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Skoki zatwierdzony uchwałą rady Miasta i Gminy Skoki Nr XI/48/94 z dnia 05.12.1994r. (Dz.U. Woj. Pozn. Nr 22 poz. 242),
- Miejscowym Planem Ogólnym Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Skoki zatwierdzony uchwałą Rady Miasta i Gminy Skoki Nr XI/49/94 z dnia 05.12.1994r. (Dz. U. Woj. Pozn. Nr 22 poz. 243)

Obecnie gmina Skoki objęta jest następującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego:

A) Obowiązujące plany miejscowe sporządzone i uchwalone w oparciu o przepisy ustawy z dnia 7 lipca 1994r. o zagospodarowaniu przestrzennym:

1. Uchwała Nr L/307/98 z dnia 16.06.1998r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów letniskowych i mieszkaniowych we wsi Sławica o pow. 13,68 ha (Dz. Urz. Woj. Pozn. Nr 17 z dnia 03.08.1998r. poz. 231),
2. Uchwała Nr L/306/98 z dnia 16.06.1998r. w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Skoki we wsi Pawłowo Skockie dla cz. działki nr ewid. 12 o pow. 1,00 ha (Dz. Urz. Woj. Pozn. Nr 21 a dnia 25.08.1998r. poz. 274),
3. Uchwała Nr VI/36/99 z dnia 10.02.1999r. w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Skoki we wsi Potrzanowo – działki nr ewid. 454/4, 454/5, 454/10,

454/11, 454/14 oraz 454/16 o pow. 1,72 ha (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 14 z dnia 31.03.1999r. poz. 239),

4. Uchwała Nr VII/43/99 z dnia 15.03.1999r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania terenu działek Nr 71/2 i 73/2 w Niedźwiedzinach z jednoczesną zmianą planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Skoki w części objętej opracowaniem miejscowego planu o pow. 20,53 ha (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 20 z dnia 23.04.1999r. poz. 419),
5. Uchwała Nr XX/151/2000 z dnia 28.02.2002r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Skoki w obrębie wsi Potrzanowo o pow. 1,6 ha (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 26 z dnia 25.04.2000r. poz. 281),
6. Uchwała Nr XXIV/202/2002 z dnia 27.09.2002r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Skoki we wsi Potrzanowo dla działki Nr 695/2 o pow. 2,40 ha (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 134 z dnia 31.10.2001r. poz. 2617),
7. Uchwała Nr XXI/165/2000 z dnia 12.04.2000r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej w Rościnnie - działka nr 161/1 o pow. 4,64 ha (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 33 z dnia 23.05.2000r. poz. 393),
8. Uchwała Nr XXXVI/339/2002 z dnia 26.06.2002r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Skoki obejmującego część działki o numerze ewidencyjnym 72/4 o pow. 3,00 ha (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 100 z dnia 24.12.2002r. poz. 2499),
9. Uchwała Nr XXXVI/340/2002 z dnia 26.06.2002r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Skoki na obszarze części wsi Niedźwiedziny i części wsi Rejowiec o pow. 95 ha (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 96 z dnia 12.07.2002r. poz. 2397),
10. Uchwała Nr XXXII/300/2001 z dnia 22.11.2001r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Skoki we wsi Rościnno o pow. 14,09 ha (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 30 z dnia 28.02.2003r. poz. 551),

11. Uchwała Nr V/32/2003 z dnia 29.01.2003r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Skoki we wsi Potrzanowo o pow. 3,2 ha (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 337 z dnia 11.03.2003r. poz. 720),
12. Uchwała Nr V/33/2003 z dnia 29.01.2003r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Skoki we wsi Grzybowo o pow. 8,39 ha (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 37 z dnia 11.03.2003r. poz. 721),
13. Uchwała Nr XXXI/278/2001 z dnia 28.09.2001r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Skoki. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 137 z dnia 09.11.2001r. poz.2117).

B) Obowiązujące plany miejscowe sporządzone i uchwalone w oparciu o przepisy ustawy z dnia 27 marca 2003r. o zagospodarowaniu przestrzennym:

14. Uchwała Nr XXXVII/237/2005 z dnia 14.09.2005r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Skoki na obszarze części wsi Rejowiec i Szczodrochowo o pow. 12,63 ha (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 151 z dnia 26.10.2005r. poz. 4139),
15. Uchwała Nr XXXVI/218/2005 z dnia 16.06.2005r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów rekreacji indywidualnej we wsi Grzybowo o pow. 2,71 ha (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 123 z dnia 16.08.2005r. poz. 3349),
16. Uchwała Nr XI/89/2007 z dnia 27.09.2007r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Skoki w części wsi Rościnno na obszarze działek o nr ewid.: 144/2, 144/3 i 144/4 (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 172 z dnia 29.11.2007r. poz. 3770),
17. Uchwała Nr XI/85/2007 z dnia 27.09.2007r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Skoki w części wsi Rejowiec na obszarze części działki o nr ewid. 119 (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 172 z dnia 29.11.2007. poz. 3766),

18. Uchwała Nr XI/86/2007 z dnia 27.09.2007r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Skoki w części wsi Rejowiec na obszarze działek o nr ewid.: 5, 6, 7/2 i 118 (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 172 z dnia 29.11.2007. poz. 3767),
19. Uchwała Nr XI/87/2007 z dnia 27.09.2007r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Skoki w części wsi Rejowiec na obszarze działek o nr ewid.: 163/1, 165/1, 157/1, 158 i 159 (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 172 z dnia 29.11.2007. poz. 3768),
20. Uchwała Nr XI/88/2007 z dnia 27.09.2007r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Skoki w części wsi Niedźwiedziny na obszarze działki o nr ewid. 70/1 (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 172 z dnia 29.11.2007. poz. 3769),
21. Uchwała Nr XXIII/153/2008 z dnia 25.09.2008r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Skoki w części wsi Potrzanowo obejmujący działki nr 335/2 na tereny rekreacji indywidualnej (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 195 z dnia 18.11.2008r. poz. 3234),
22. Uchwała Nr XVI/114/2008 z dnia 21.02.2008r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w części Miasta Skoki – działki nr 33/3, 163/2 i 163/3 (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 77 z dnia 13.05.2008r. poz. 1483).

12. Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych

Uwarunkowania dotyczące zagospodarowania terenu wynikające z realizacji ponadlokalnych celów publicznych na poziomie województwa i kraju określa Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego, który zakłada:

- budowę gazociągu odbocznego 150 mm Skoki – Kłecko - Gniezno z przedłużeniem do Trzemeszna;
- stworzenie „Programu ochrony wód rzeki Wełny i małej Wełny", obejmującego 10 gmin z woj. wielkopolskiego: Gołańcz, Wapno, Damasławek, Wągrowiec, Rogoźno, Mieleszyn, Kłecko, Mieścisko, Oborniki, Skoki oraz gminy: Janowiec Wlkp. i Rogowo w woj. kujawsko-pomorskim,
- stworzenie „Programu ochrony wód na terenie Parku Krajobrazowego Puszcza Zielonka"; 6 gmin: Murowana Goślina, Pobiedziska, Czerwonak, Skoki, Swarzędz, Kiszkowo oraz 3 powiaty, na obszarze których leży Puszcza

Spis rysunków

Rysunek 1. Województwo wielkopolskie, powiat wągrowiecki. 9
Rysunek 2. Poznański obszar metropolitalny. Natężenie cech metropolitalnych. 14
Rysunek 3. Poznański obszar metropolitalny. Delimitacja. Dostępność komunikacyjna. 15
Rysunek 4. Poznański obszar metropolitalny. Delimitacja. Poznańskie dorzecze Warty – obszar bilansów RZGW. 16
Rysunek 5. Poznański obszar metropolitalny. Delimitacja końcowa. 17
Rysunek 6. Regionalizacja fizyczno-geograficzna gminy Skoki wg Kondrackiego. 24
Rysunek 7. Stacje bazowe telefonii komórkowej na terenie Miasta i Gminy Skoki. 71
Rysunek 8. Dobowe przewozy pasażerski w obrębie aglomeracji poznańskiej w 2006 r. 129
Rysunek 9. Przebieg rurociągów należących do PERN „Przyjaźń". 138

Spis wykresów

Wykres 1. Klasy bonitacyjne gruntów ornych gminy Skoki. 47
Wykres 2. Struktura użytkowania gruntów - Skoki. 72
Wykres 3. Procentowy rozkład liczby ludności zamieszkującej miasto Skoki i obszar wiejski w gminie Skoki. 96
Wykres 4. Porównanie ilości urodzeń żywych i zgonów. 98
Wykres 5. Struktura płci i wieku gminy Skoki. 100
Wykres 6. Struktura wieku ekonomicznego w gminie Skoki w 2006 r. 101
Wykres 7. Ludność w wieku poprodukcyjnym w gminie Skoki w latach 2000 - 2006. 102
Wykres 8. Pracujący w gminie Skoki w latach 2000 - 2006..... 104
Wykres 9. Pracujący wg sektora ekonomicznego w gminie Skoki w 2003 r. 105
Wykres 10. Liczba bezrobotnych według płci w gminie Skoki w latach 2003 - 2006. 107
Wykres 11. Główne źródła utrzymania w gminie Skoki w 2002 r. 108
Wykres 12. Struktura wykształcenie ludności w mieście Skoki i na obszarze wiejskim gminy Skoki w 2002 r. 109
Wykres 13. Zasoby mieszkaniowe według form własności w gminie Skoki..... 111
Wykres 14. Wielkość budżetu gminy Skoki oraz jego przyrost w latach 2000 – 2006..... 120
Wykres 15. Procentowa struktura dochodów gminy Skoki w 2006 roku. 120
Wykres 16. Procentowa struktura wydatków gminy Skoki w 2006 roku. 122

Spis tabel

Tabela 1. Kopalnie kruszywa naturalnego na terenie gminy Skoki.....26
Tabela 2 Długość cieków wodnych na terenie gminy Skoki. 31
Tabela 3. Ogólny wskaźnik waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej wg IUNG-u. 51
Tabela 4. Pomniki przyrody występujące na terenie Miasta i Gminy Skoki....52
Tabela 5. Ocena czystości jezior występujących na terenie Miasta i Gminy Skoki. 65
Tabela 6. Ocena czystości Małej Wełny w 2005 r.....68
Tabela 7. Ocena jakości wód podziemnych w Skokach badanych w sieci monitoringu krajowego w latach 1997-1999 68
Tabela 8. Jakość wód podziemnych badanych w sieci regionalnej w latach 2001-2004 w miejscowości Białężyn (gmina Murowana Goślina) 69
Tabela 9. Wykaz stacji bazowych i anten na terenie miasta i gminy Skoki....71
Tabela 10. Studium władania 72
Tabela 11. Wykaz miejscowości i liczba ich mieszkańców.....94
Tabela 12. Sytuacja demograficzna gminy Skoki, powiatu Wągrowieckiego i województwa wielkopolskiego w latach 2000 i 2006. 97
Tabela 13. Przyrost naturalny dla obszaru gminy Skoki. 98
Tabela 14. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych dla obszaru gminy Skoki. 99
Tabela 15. Struktura wieku ekonomicznego wmieście na obszarze wiejskim Skoki w 2006r..... 102
Tabela 16. Pracujący wg sektora ekonomicznego i sektorów własności w 2003 r. 106
Tabela 17. Struktura wykształcenie ludności gminy Skoki w 2002 r. 108
Tabela 18. Sytuacja mieszkaniowa gminy Skoki. 110
Tabela 19. Zasoby mieszkaniowe według form własności w gminie Skoki. 110
Tabela 20. Szkoły podstawowe w gminie Skoki. 113
Tabela 21. Tempo zmian dochodów budżetowych gminy Skoki na tle gmin miejsko – wiejskich województwa wielkopolskiego. 118
Tabela 22. Jednostki zarejestrowane w rejestrze REGON w woj. wielkopolskim oraz w mieście i gminie Skoki 2006 r. 123
Tabela 23. Działalność gospodarcza w gminie Skoki wg sekcji..... 124

Załącznik Nr 1B do uchwały Nr XXV/211/2021
Rady Miejskiej Gminy Skoki
z dnia 4 lutego 2021 r.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY SKOKI

Część II

Kierunki zagospodarowania przestrzennego

Załącznik Nr 1B do Uchwały
Nr XXV/211/2021
Rady Miejskiej Gminy Skoki
z dnia 04.02.2021 r.

Wykonanie opracowania

Opracowanie zostało wykonane na zlecenie Burmistrza Miasta i Gminy Skoki. Podstawę formalną opracowania stanowi umowa zawarta pomiędzy Burmistrzem Miasta i Gminy Skoki a INPLUS Doradztwo Inwestycyjne.
Celem opracowania jest określenie polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego. Powyższe opracowanie obejmuje obszar miasta i gminy Skoki.

INPLUS Doradztwo Inwestycyjne
10-686 Olsztyn
ul. Wilczyńskiego 25E/220
biuro@inplus.pl
www.inplus.pl

BDK. s.c Biuro Architektoniczno – Urbanistyczne
J. Dubowik, Sz. Zabokrzecki, M. Kopliński
10 – 683 Olsztyn
Ul. Wilczyńskiego 25e/221

Opracowanie wykonał zespół w składzie:

Główny Projektant
mgr inż. arch. Marian Kopliński (upr. urb. Nr 963/89)

Projektanci
mgr inż. Maria Bohutyn
mgr inż. Sylwia Długosz
mgr inż. Aneta Jermak
mgr inż. Arkadiusz Świder
mgr inż. Piotr Gromelski
mgr Szymon Truszczyński

SPORZĄDZAJĄCY ZMIANĘ STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY SKOKI

BURMISTRZ MIASTA I GMINY SKOKI

TADEUSZ KŁOS

na podstawie uchwały Nr XI/82/2019 Rady Miejskiej Gminy Skoki z dnia 17 października 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Skoki (zmiana dotyczy działki nr 8, obręb Rejowiec)

ZESPÓŁ PROJEKTOWY:

mgr inż. Magdalena Głowacka, członek ZOIU Z-438

SPIS TREŚCI

1. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów 5
1.1 Cele i zadania polityki przestrzennej gminy 5
1.2 Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy Skoki 10
2. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy 13
2.1 Tereny wskazane do objęcia zakazem i ograniczeniami zabudowy i zagospodarowania na podstawie przepisów odrębnych 18
3. Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk 20
3.1 Obszary objęte innymi prawnymi formami ochrony 25
4. Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków dóbr kultury współczesnej 29
4.1 Ochrona obiektów wpisanych do rejestru zabytków 29
4.2 Ochrona konserwatorska 30
5. Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej 33
5.1 Sieć drogowa 33
5.2 Transport kolejowy 36
5.3 Sieć wodociągowa 37
5.4 Sieć kanalizacji sanitarnej 37
5.6 Gospodarka odpadami 39
5.7 Kierunki rozwoju sieci gazowej 40
5.8 Elektroenergetyka 40
5.8 Ciepłownictwo 42
5.9 Sieć teleradiowa 42
6. Obszary, na których będą rozmieszczone inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym 43
7. Obszary, na których będą rozmieszczone inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym 44
8. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2 oraz obszary przestrzeni publicznej 45
8.1 Obszary sporządzenia miejscowych planów jako obowiązkowych 45
8.2 Lokalizacje przestrzeni publicznych 46
9. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne . 47
10. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej 48
11. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych 49
12. Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny 50
13. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie

z przepisami ustawy o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady 50
14. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji .. 50
15. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych 51
16. Inne obszary problemowe 51

1. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów

1.1 Cele i zadania polityki przestrzennej gminy

Kierunki zagospodarowania przestrzennego przedstawione w Studium są wynikiem zarówno uwarunkowań zewnętrznych, jak również wewnętrznych rozwoju gminy. Uwarunkowania te zostały zidentyfikowane w dokumentach strategicznych, programujących rozwój gminy nie tylko aspekcie lokalnym, ale i w aspekcie powiązań z obszarem powiatu, województwa oraz kraju. Cele i kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy uwzględniają uwarunkowania zewnętrzne określone w:

a) Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku,

b) Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego,

c) Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2007-2013

d) Programie operacyjnym „Infrastruktura i Środowisko”

oraz uwarunkowania wewnętrzne określone w:

e) Strategii Zrównoważonego Rozwoju Miasta i Gminy Skoki,

f) Planie Rozwoju Lokalnego Miasta i Gminy Skoki w latach 2004 – 2006 z perspektywą do roku 2013.

a) Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego zakłada, iż Wielkopolska powinna być regionem zintegrowanej gospodarki, pod względem ekonomicznym, infrastrukturalnym i społecznym. Wizją rozwoju województwa jest budowa konkurencyjności regionu poprzez integrację przestrzeni Wielkopolski (jej gospodarki, infrastruktury i społeczeństwa) z przestrzenią

europejską, jak również dążenie do stworzenia regionu konkurencyjnego. Strategia określa również misję województwa, która zakłada:

- Skupienie wszystkich podmiotów publicznych działających na rzecz wzrostu konkurencyjności regionu i poprawy warunków życia mieszkańców;
- Uzyskanie efektu synergii poprzez stworzenie spójnej koncepcji wykorzystania środków publicznych.

b) Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego zakłada kształtowanie przestrzeni w przyjmując następujące zasady:

Zasady kształtowania obszarów wiejskich:

− ochrona charakterystycznych układów ruralistycznych oraz zespołów sakralnych, pałacowo–parkowych, folwarków, ochrona zabytkowych budynków mieszkalnych, gospodarczych, wiatraków, remiz, szkół, kuźni, młynów, gorzelni, kapliczek, krzyży i innych elementów specyficznych dla architektury wiejskiej;

− poszanowanie kształtowanej tradycyjnie różnorodności etnicznej form osadnictwa wiejskiego w poszczególnych rejonach województwa,

− maksymalna ochrona rolniczej przestrzeni produkcyjnej przez tworzenie zwartych układów zabudowy,

− porządkowanie przestrzeni publicznych, np. wnętrz placowych i tworzenie miejsc integracji społecznej,

− wydobywanie w układzie przestrzennym elementów kompozycji ruralistycznej;

− twórcze wykorzystywanie wzorców architektury lokalnej przy formułowaniu warunków dla projektowanej zabudowy, odwoływanie się do architektury regionalnej, preferowanie rodzimych materiałów budowlanych oraz tradycyjnych elementów małej architektury, takich jak: drewniane płoty, podmurówki z kamienia naturalnego, itp.,

− zabezpieczanie terenów o różnych funkcjach, wzbogacających monofunkcyjną zabudowę wiejską – usługowych, produkcyjnych, sportowych, rekreacyjnych, sakralnych, itp.

Zasady kształtowania obszarów rekreacyjnych:

− dostosowanie chłonności zagospodarowania rekreacyjnego do pojemności środowiska przyrodniczego,

− dostosowanie charakteru zagospodarowania rekreacyjnego do typu środowiska przyrodniczego i położenia w stosunku do dużych miast, przy równoczesnym dążeniu do zróżnicowania form wypoczynku,

− określenie modelu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów o wyjątkowych walorach przyrodniczych (np. opracowanie planów ochrony dla parków krajobrazowych i rezerwatów przyrody nie objętych ścisłą ochroną), które pozwolą na podejmowanie właściwych decyzji w studiach uwarunkowań

Zasady kształtowania przestrzeni otwartych:

− przekształcanie monotonnego krajobrazu równin użytkowanych rolniczo poprzez wprowadzenie pasmowych i kępowych zadrzewień i zakrzewień wzdłuż cieków wodnych, rowów melioracyjnych, wododziałów, dróg, miedz i skarp, szczególnie w strefach dobrych gleb,

− tworzenie korytarzy infrastrukturalnych poprzez prowadzenie nowych urządzeń sieciowych przy już istniejących magistralach i liniach elektroenergetycznych,

− ograniczenie wznoszenia w pobliżu jezior, rzek, kanałów, krajobrazowych punktów widokowych lub – na terenach o szczególnych walorach krajobrazowych, obiektów budowlanych naruszających te walory,

− ograniczanie rozpraszania zabudowy mieszkaniowej i związanej z działalnością gospodarczą,

− wprowadzanie zieleni osłonowej wokół istniejących i projektowanych obiektów kolizyjnych w stosunku do krajobrazu.

c) Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2007-2013 w swoich założeniach wymienia program „Szlak kościołów drewnianych wokół Puszczy Zielonka". Celem programu jest stworzenie warunków do dobrego zapoznania się z dziedzictwem drewnianej architektury sakralnej. Programem zostało objętych 12 drewnianych kościołów znajdujących się na terenie Międzygminnego Związku „Puszcza Zielonka", w tym 4 kościoły znajdujące się

na terenie gminy Skoki, w miejscowościach: Skoki, Jabłkowo, Raczkowo i Rejowiec.
Ponadto, priorytety określone w WRPO dotyczą podnoszenia kwalifikacji zawodowych, poprawy stanu infrastruktury społecznej oraz informatyzację społeczeństwa.

d) W indykatywnym wykazie dużych projektów dla programu operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko" znajduje się zadanie kanalizacji obszaru Parku Krajobrazowego „Puszcza Zielonka" i okolic. Zadanie to należy do kategorii projektów podstawowych w I osi priorytetowej – Gospodarka wodno-ściekowa.

e) Strategia Zrównoważonego Rozwoju Miasta i Gminy Skoki wyznacza cel nadrzędny, cel główny, 5 celów strategicznych oraz cele operacyjne.
Cel nadrzędny: „wysoka jakość życia ludności zamieszkałej na stałe i czasowo na terenie miasta i gminy Skoki";
Cel główny: „ zrównoważony społeczno-gospodarczy rozwój miasta i gminy Skoki;
Cele strategiczne:

Cel strategiczny 1. Kompleksowe uzbrojenie miasta, wsi i terenów rekreacyjnych w infrastrukturę techniczną

Cele operacyjne:

- Gazyfikacja miasta i gminy,
- Skanalizowanie terenów wiejskich,
- Modernizacja sieci wodociągowej,
- Modernizacja dróg i budowa ścieżek rowerowych,
- Uporządkowanie gospodarki odpadami komunalnymi.

Cel strategiczny 2. Rozwój rolnictwa i przetwórstwa rolno – spożywczego

Cele operacyjne:

- Wzrost produkcyjności gospodarstw rolnych,
- Rozwój przetwórstwa rolno – spożywczego,
- Rozwój dodatkowych źródeł dochodów dla mieszkańców wsi.

Cel strategiczny 3. Zrównoważony rozwój pozarolniczej działalności gospodarczej

Cele operacyjne:

- Rozwój turystyczny gminy – Ziemia Skocka atrakcyjnym miejscem dla turystów i do odpoczynku,
- Stworzenie atrakcyjnych warunków w gminie dla rozwoju działalności gospodarczej – Lokalna Strefa Ekonomiczna,
- Wspieranie sfery usług.

Cel strategiczny 4. Sprawny system kształcenia dzieci i młodzieży oraz permanentna oświata dorosłych

Cele operacyjne:

- Rozbudowa bazy szkół,
- Wypracowanie racjonalnej struktury szkolnictwa, gwarantującej wysoki poziom kształcenia,
- Kompleksowe i bieżące wyposażanie szkół w nowości dydaktyczne.

Cel strategiczny 5. Ziemia Skocka dobrze promowana, bezpieczna i zadbana

Cele operacyjne:

- Profesjonalny marketing gminy,
- Piękna Ziemia Skocka,
- Bezpieczna gmina.

f) Plan Rozwoju Lokalnego określa trzy priorytety w rozwoju gminy Skoki, są to:

Priorytet I: Rozwój infrastruktury technicznej

Priorytet II: Rozwój gospodarczy

Priorytet III: Rozwój infrastruktury społecznej

1.2 Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy Skoki

Struktura funkcjonalno-przestrzenna gminy

Na obecną strukturę przestrzenną gminy składają się uwarunkowania przyrodnicze, sieć osadnicza oraz istniejące sieci i urządzenia infrastruktury technicznej.

Gmina ma charakter rolniczy – grunty orne stanowią ponad 45 % gruntów na terenie gminy. Obszary leśne w gminie Skoki zajmują około 36 %. Największe skupiska jezior występują w środkowej części gminy między miastem Skoki a miejscowością Potrzanowo, gdzie kształtuje się funkcja rekreacyjna. Południowa część obszaru opracowania znajduje się w granicach Parku Krajobrazowego „Puszcza Zielonka" oraz jego otuliny, w którego obrębie wydzielono strefy ochrony obszarów o różnym sposobie zagospodarowania.

Głównym elementem w sieci osadniczej gminy jest ośrodek miejski będący miejscem koncentracji funkcji usługowych, w szczególności usług publicznych. Największymi ogniwami sieci osadniczej są: Potrzanowo, Łosiniec, Rejowiec, Lechlin, Pawłowo Skockie, Rościnno, Roszkowo.

Szkielet układu komunikacyjnego gminy stanowią drogi wojewódzkie nr 196 i 197 oraz linia kolejowa relacji: Poznań – Bydgoszcz.

Główne kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy

Rozwój nowej zabudowy na terenie miasta Skoki będzie następował w miejscach występowania rezerw terenowych. Zabudowa o funkcji mieszkaniowej będzie powstawać w północno-zachodniej części miasta, natomiast zabudowa o funkcji mieszkaniowo-usługowej w jego południowej części.

Zmiany przestrzenne na terenie gminy wiązały się będą przede wszystkim ze zwiększaniem się obszarów zabudowy mieszkaniowej. Największa ekspansja zabudowy przewidywana jest w miejscowościach Potrzanowo i Rościnno, gdzie zabudowa będzie miała charakter mieszkaniowo-rekreacyjny. Związane jest to z sąsiedztwem Poznania i występowaniem na obszarze gminy tzw. „mieszkańców sezonowych". Wyraźna koncentracja

zabudowy nastąpi wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 196 w kierunku Poznania. W pozostałych miejscowościach, rozwój nowej zabudowy mieszkaniowej będzie następował głównie poprzez uzupełnianie i intensyfikację istniejących jednostek osadniczych.

Koncentracja funkcji produkcyjno-usługowej nastąpi w okolicach Sławy Wielkopolskiej i Roszkowa. Pojawią się miejsca lokalizacji wielkopowierzchniowych obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2. W części południowej gminy występują obszary eksploatacji kruszywa naturalnego, które po wyczerpaniu się surowców mineralnych zostaną poddane rekultywacji.

Na terenie gminy przewiduje się również lokalizowanie urządzeń infrastruktury technicznej służącej do pozyskiwania i produkcji energii odnawialnej. Lokalizacje będą odbywać się w granicach obszarów oznaczonych na rysunku studium jako: ”Obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej, prowadzenia działalności gospodarczej, rolniczej oraz zalesień”.

Przyrost nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę i zainwestowanie wiąże się z potrzebą wyposażenia ich w niezbędną infrastrukturę techniczną, zwłaszcza sieci kanalizacyjną i wodociągową. Ze względu na rozmiary obszarów przeznaczonych pod zabudowę, nie jest możliwe jednoczesne wyposażenie wszystkich terenów w urządzenia infrastruktury technicznej. Biorąc pod uwagę zapisy w koncepcji kanalizacji sanitarnej Związku Międzygminnego „Puszcza Zielonka”, wprowadzono etapowanie realizacji inwestycji.

<u>W związku z powyższym wyróżniono następujące kategorie kierunków zagospodarowania przestrzennego:</u>

I. Obszary kontynuacji i przekształceń zabudowy

- Obszar zabudowy mieszkaniowo usługowej oraz koncentracji usług ogólnomiejskich, w tym usług publicznych;
- Obszary zabudowy mieszkaniowej, z usługami towarzyszącymi;

- Obszary zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej oraz działalności rolniczych i nierolniczych;
- Obszary zabudowy produkcyjno – usługowej

II. Obszary wskazane pod zabudowę i zainwestowanie

- Obszary rozwoju funkcji mieszkaniowo-usługowych;
- Obszary rozwoju funkcji mieszkaniowo-usługowych z funkcją produkcyjną jako uzupełniającą;
- Obszary rozwoju funkcji mieszkaniowych oraz działalności rolniczych i nierolniczych;
- Obszary rozwoju funkcji usługowych;
- Obszary rozwoju funkcji produkcyjno-usługowych;
- Obszary eksploatacji kruszywa naturalnego;
- Obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej, prowadzenia działalności gospodarczej, rolniczej oraz zalesień;
- Lokalizacje wielkopowierzchniowych obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2

III. Etapowanie realizacji zainwestowania w obszarach I i II:

- Etap 1 – Tereny objęte koncepcją kanalizacji sanitarnej gmin Związku Międzygminnego „Puszcza Zielonka”;
- Etap 2 – Pozostałe tereny

IV. Tereny otwarte:

- Zieleń urządzona (parkowa)
- Tereny sportu i rekreacji
- Tereny ogrodów działkowych
- Tereny zieleni nieurządzonej

2. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy

2.1 Kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy

L.P	Główne funkcje obszaru	Rodzaje przekształceń zagospodarowania przestrzennego
OBSZARY KONTYNUACJI I PRZEKSZTAŁCEŃ ZABUDOWY		
1.	**Obszar zabudowy mieszkaniowo-usługowej oraz koncentracji usług ogólnomiejskich, w tym usług publicznych**	- podnoszenie standardów zabudowy; - modernizacja systemu infrastruktury technicznej.
2.	**Obszary zabudowy mieszkaniowej, z usługami towarzyszącymi**	- uzupełnianie i kontynuacja istniejącej struktury zabudowy o funkcji mieszkaniowej; - nadbudowa, przebudowa, modernizacja istniejącej zabudowy; - lokalizacja drobnych usług, w tym obiektów kultury i oświaty.
3.	**Obszary zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej oraz działalności rolniczych i nierolniczych**	- uzupełnianie i kontynuacja istniejącej struktury zabudowy o funkcji zagrodowej oraz mieszkaniowej; - przekształcanie istniejących siedlisk na cele zabudowy mieszkaniowej oraz mieszkaniowo – usługowej, w tym wprowadzanie zabudowy agroturystycznej; - nadbudowa, przebudowa, modernizacja istniejącej zabudowy; - minimalizacja rozpraszania

		zabudowy poza istniejące jednostki osadnicze; - budowa oraz modernizacja systemu infrastruktury technicznej.
4.	**Obszary zabudowy produkcyjno – usługowej**	- uzupełnianie i kontynuacja funkcji produkcyjno-usługowej
OBSZARY WSKAZANE POD ZABUDOWĘ I ZAINWESTOWANIE		
5.	**Obszary rozwoju funkcji mieszkaniowo-usługowych**	- wprowadzenie zabudowy mieszkaniowej jedno- lub wielorodzinnej - wprowadzenie zabudowy usługowej - możliwość wprowadzenia zabudowy o funkcji usługowej związanej ze sportem i rekreacją.
6.	**Obszary rozwoju funkcji mieszkaniowo-usługowych z funkcją produkcyjną jako uzupełniającą**	- wprowadzenie zabudowy mieszkaniowej jedno- lub wielorodzinnej - wprowadzenie zabudowy usługowej - możliwość wprowadzenia nieuciążliwej działalności produkcyjnej (uciążliwość w granicach działki ewidencyjnej)
7.	**Obszary rozwoju funkcji mieszkaniowych oraz działalności rolniczych i nierolniczych**	- wprowadzanie zabudowy o funkcji mieszkaniowej, zagrodowej oraz usługowej, w tym agroturystycznej; - budowa oraz modernizacja systemu infrastruktury technicznej

8.	**Obszary usług, sportu i rekreacji oraz obsługi ruchu turystycznego**	- wprowadzenie funkcji usługowej, w tym sportu i rekreacji oraz obsługi ruchu turystycznego; - budowa oraz modernizacja systemu infrastruktury technicznej
9.	**Obszary rozwoju funkcji usługowych**	- wprowadzenie funkcji usługowej, w tym obiektów usługowych związanych z budową obwodnicy miasta Skoki, - możliwość lokalizacji wielkopowierzchniowych obiektów handlowych.
10.	**Obszary rozwoju funkcji produkcyjno-usługowych**	- wprowadzanie zabudowy o funkcji produkcyjnej, usługowej lub produkcyjno-usługowej; - możliwość wprowadzenia funkcji produkcyjno-usługowej z domem jednorodzinnym właściciela; - zabezpieczenie odpowiedniej ilości miejsc parkingowych w granicach funkcji - budowa oraz modernizacja infrastruktury systemu technicznej - wprowadzenie funkcji usługowej, w tym lokalizacja wielkopowierzchniowych obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2
11.	**Obszary eksploatacji kruszywa naturalnego**	- prowadzenie działalności wydobywczej; - rekultywacja złoża po zakończonej eksploatacji.

12.	**Obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej, prowadzenia działalności gospodarczej, rolniczej oraz zalesień**	- uzupełnianie istniejącej zabudowy zagrodowej; - modernizacja zabudowy zagrodowej, w tym wprowadzanie zabudowy agroturystycznej; - przekształcanie siedlisk na cele zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, z wyłączeniem obszarów znajdujących się w granicach Parku Krajobrazowego Puszcza Zielonka oraz jego otuliny; - prowadzenie działalności rolniczej; - wprowadzanie zalesień.
13.	**Lokalizacje wielkopowierzchniowych obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2**	- wprowadzenie funkcji usługowej, w tym lokalizacja wielkopowierzchniowych obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2
TERENY OTWARTE		
14.	**Tereny zieleni urządzonej, w tym sportowej**	- kształtowanie zieleni publicznej; - możliwość lokalizacji drobnych obiektów usługowych; - lokalizacja obiektów sportowych i rekreacyjnych.
15.	**Tereny ogrodów działkowych**	- kontynuacja istniejącej funkcji
16.	**Tereny zieleni nieurządzonej**	- tereny otwarte nie nadające się pod zabudowę ze względu na cechy ekofizjograficzne; - pełnienie funkcji ekologicznej.

Ośrodki nie objęte powyższym podziałem, nie odgrywają istotnej roli w strukturze sieci osadniczej gminy Skoki. Polityka przestrzenna dla tych obszarów powinna ograniczać się do adaptacji istniejących struktur, w granicach których przewiduje się wymianę istniejącej tkanki i uzupełnienia zabudowy.

Wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:

- optymalna wielkość działki budowlanej:
  - w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej - 1000 m^2
  - w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami – 1500 m^2
  - w zabudowie siedliskowej – 1500 m^2
- minimalna wielkość działki budowlanej:
  - w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej w granicach otuliny Parku Krajobrazowego „Puszcza Zielonka" – 2500 m^2
  - w zabudowie zagrodowej w granicach Parku Krajobrazowego „Puszcza Zielonka"– 10000 m^2
- minimalna powierzchnia zabudowy:
  - w zabudowie mieszkaniowej zagrodowej w granicach Parku Krajobrazowego „Puszcza Zielonka" – 20%
- udział powierzchni biologicznie czynnej w stosunku do powierzchni działki budowlanej:
  - dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zagrodowej– 40 %
  - dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w granicach otuliny Parku Krajobrazowego „Puszcza Zielonka" – 60%
  - dla zabudowy usługowej – 15%
  - dla zabudowy produkcyjno-usługowej – 15%
- wysokość zabudowy:
  - dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej – do 3 kondygnacji naziemnych
  - dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej w granicach Parku Krajobrazowego „Puszcza Zielonka" i jego otuliny – do 2 kondygnacji naziemnych

- dla zabudowy wielorodzinnej – do 5 kondygnacji nadziemnych
- dla zabudowy usługowej – do 3 kondygnacji naziemnych
- dla zabudowy produkcyjno-usługowej – do 3 kondygnacji naziemnych

- miejsca parkingowe:
  - dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej - zapewnienie 1 miejsca parkingowego dla każdej działki
  - dla zabudowy usługowej oraz produkcyjno-usługowej - zapewnienie 25 parkingowych na 1000 m^2 powierzchni użytkowej;
- lokalizacja obszarów działalności produkcyjno-usługowej - w oddaleniu od obszarów zabudowy mieszkaniowej, odległości są uzależnione do rodzaju prowadzenia działalności i warunków terenowych.

2.1 Tereny wskazane do objęcia zakazem i ograniczeniami zabudowy i zagospodarowania na podstawie przepisów odrębnych

Wskazuje się następujące ograniczenia w lokalizacji zabudowy:

- Studium wskazuje objęcie zakazem lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych zlokalizowanych w granicach administracyjnych gminy, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.
- Z tytułu przepisów o ochronie środowiska, obowiązuje zakaz zabudowy budynkami w odległości: 40 m po każdej stronie osi linii wzdłuż linii WN 400kV, 15 m po każdej stronie osi linii wzdłuż linii WN 110 kV oraz 5 m po każdej stronie osi linii wzdłuż linii sN 15 kV);
- Z tytułu przepisów określających warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe, obowiązująca szerokość stref kontrolowanych wynosi:

- dla gazociągów wysokiego ciśnienia wybudowanych po 11 grudnia 2001 r.– 12 m od osi gazociągu,
- dla nowo projektowanych gazociągów średniego i niskiego ciśnienia – 0,5 m od osi gazociągu,
- dla gazociągów wybudowanych po 11 grudnia 2001 r. - zgodnie z rozporządzeniem MPiH z 1995 r. oraz Rozporządzeniem MG z 1978 r.;

- Z tytułu przepisów kolejowych obowiązuje zakaz zabudowy budynkami w odległości nie mniejszej niż 10 m od granicy obszaru kolejowego, z tym że odległość ta od osi skrajnego toru nie może być mniejsza niż 20 m;
- Z tytułu przepisów drogowych, obowiązuje zakaz zabudowy budynkami mieszkalnymi w odległości nie mniejszej niż 20 m od linii rozgraniczających istniejące drogi wojewódzkie nr 196 i 197;
- Z tytułu przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych: grunty rolne wytworzone z gleb pochodzenia organicznego i torfowisk nie wskazane są w studium pod zainwestowanie;
- Z tytułu przepisów określających wymagania, jakim powinny odpowiadać cmentarze: wokół terenów cmentarzy powinien być wyznaczony obszar ochronny o szerokości 50 m, jak również ograniczenie lokalizacji ujęć wody oraz obiektów związanych z produkcją, przechowywaniem żywności;
- Z tytułu przepisów ustawy Prawo Wodne: pasy ochronne o szerokości 1,5 m wzdłuż cieków wodnych, w celu konieczności umożliwienia wypełnienia ustawowych obowiązków przez właścicieli wód;
- Z tytułu przepisów dotyczących sposobu zgłaszania oraz oznakowania przeszkód lotniczych, istnieje konieczność zgłaszania do wojewódzkiego sztabu wojskowego lokalizacji obiektów o wysokości równej i wyższej od 50 m.

3. Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk

Na terenie gminy znajdują się następujące obszary objęte ochroną z tytułu przepisów o ochronie przyrody:

Pomniki przyrody

Na terenie gminy skoki występuje 216 pomników przyrody, w tym:

- 137 lip drobnolistnych
- 63 dęby szypułkowe
- 12 buków zwyczajnych
- 1 sosna pospolita
- 1 świerk zwyczajny
- 1 wierzba
- 1 głaz narzutowy

Zasady ochrony pomnika przyrody ustala Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r (Dz.U. z 2004r. Nr 92, poz.880, z późn. zm.). W stosunku do uznanych pomników przyrody zabrania się:

- niszczenia, uszkadzania lub przekształcania obiektu,
- uszkadzania i zanieczyszczania gleby,
- zaśmiecania obiektu i terenu wokół niego,
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą one innym celom niż ochrona przyrody i zrównoważonego wykorzystania użytków rolnych i leśnych oraz gospodarki rybackie,
- budowy budynków, budowli, obiektów małej architektury i tymczasowych obiektów budowlanych mogących mieć negatywny wpływ na obiekt chroniony.

Użytki ekologiczne

Na terenie gminy Skoki występują dwa użytki ekologiczne: Uroczysko Pomarzanki oraz Uroczysko Smolarki.

Ustanowione użytki ekologiczne z gospodarczego punktu widzenia stanowią nieużytki produkcyjne, z przyrodniczego punktu widzenia są to cenne obiekty ze względu na bagienny charakter, są to m in. miejsca lęgowe ptactwa wodnego, ostoja drobnej fauny i dzikiej zwierzyny leśnej.

Zasady ochrony użytku ekologicznego ustala Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r (Dz.U. z 2004r. Nr 92, poz.880, z późn. zm.).

Parki Krajobrazowe

Na terenie gminy Skoki znajduje się części Parku Krajobrazowego „Puszcza Zielonka" wraz z otuliną. Zasady ochrony parku krajobrazowego ustala Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r (Dz.U. z 2004r. Nr 92, poz.880, z późn. zm.), jak również Plan Ochrony Parku Krajobrazowego Puszcza Zielonka (Rozporządzenie Wojewody Wielkopolskiego Nr 4/05 z dnia 4 kwietnia 2005r. Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z dnia 18.04.05r. Nr 49, poz. 1527)

W granicach Parku obowiązują następujące zakazy:

- lokalizowania nowych obiektów zaliczanych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów o ochronie środowiska,
- lokalizacji budownictwa letniskowego poza miejscami wyznaczonymi w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego,
- utrzymywania otwartych rowów i zbiorników ściekowych,
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody i zrównoważone wykorzystywanie użytków rolnych i leśnych oraz gospodarki rybackiej,
- likwidowania małych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodnobłotnych,
- wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych,

- lokalizacji ośrodków chowu, hodowli - posługujących się metodą bezściółkową,
- umieszczanie tablic reklamowych poza obszarami zabudowanymi,
- likwidowania zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych,
- umyślnego zabijania dziko żyjących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych, tarlisk i złożonej ikry, ptasich gniazd oraz wybierania jaj,
- wypalania roślinności i pozostałości roślinnych, wydobywania skał, minerałów, torfu oraz niszczenia gleby,
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem obiektów związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym
- używania łodzi motorowych na otwartych zbiornikach wodnych. Zgodnie z podziałem administracyjnym

Ponadto, w Parku Krajobrazowym Puszcza Zielonka oraz w jego otulinie wyodrębniono strefy funkcjonalno-krajobrazowe. Zgodnie z w/w Rozporządzeniem Wojewody Wielkopolskiego na terenie stref i podstref funkcjonalno-przestrzennych wydzielonych w obrębie Puszczy Zielonki i jej otuliny występujących na terenie gminy Skoki obowiązują następujące ustalenia:

<u>podstrefa B2 - strefa ochrony ekosystemów leśnych:</u>

Ustalenia:

- stosowanie do ogrzewania budynków paliw ekologicznych,
- nie lokalizowanie w pasie 10 m od granicy lasu żadnych obiektów budowlanych, infrastruktury technicznej i ogrodzeń, pozostawienie tego pasa nieużytkowanego,
- ustalenie linii zabudowy w odległości minimum 50 m od linii lasu,
- wyznaczenie dodatkowych parkingów na obrzeżach parku,
- lokalizowanie terenów przeznaczonych pod budownictwo i usługi turystyczne przy istniejących już pasach zabudowy, wzdłuż szlaków komunikacyjnych, w granicach poszczególnych miejscowości, bądź w ich bezpośrednim sąsiedztwie ze względu na istniejącą infrastrukturę,

- przy zabudowie siedliskowej minimalna powierzchnia gospodarstwa musi wynosić 1 ha scalonego gruntu,
- zachowanie minimum 60% powierzchni biologicznie czynnej na terenach budowlanych, na działkach rekreacyjnych min. 70%,
- wydawanie pozwoleń na budowę tylko na tych działkach budowlanych i rekreacyjnych, na których została doprowadzona pełna infrastruktura wodno-ściekowa.

podstrefa C1 - strefa ochrony krajobrazu naturalnego wód powierzchniowych:

Ustalenia:

- wyłączenie jezior z użytkowania rekreacyjnego,
- nie zabudowywanie dolin rzecznych,
- dążenie do utrzymania łąk w dolinach rzecznych w ekstensywnym użytkowaniu, nie zalesianie ich,
- zakazanie zmian stosunków wodnych w obrębie strefy.

podstrefa C2 - strefa ochrony krajobrazu naturalnego wód powierzchniowych:

- udostępnienie jezior do użytkowania rekreacyjnego,
- nie wydzielanie nowych terenów pod działki rekreacyjne i budowlane w pasie 100 m od linii brzegowej wód powierzchniowych.

strefa D - strefa ochrony obszarów nieleśnych:

- stosowanie do ogrzewania budynków paliw ekologicznych,
- nie lokalizowanie w pasie 10 m od granicy lasu żadnych obiektów budowlanych, infrastruktury technicznej i ogrodzeń, pozostawienie tego pasa nieużytkowanego,
- ustalenie linii zabudowy w odległości minimum 50 m od linii lasu,
- wyznaczenie dodatkowych parkingów na obrzeżach parku,
- lokalizowanie terenów przeznaczonych pod budownictwo i usługi turystyczne przy istniejących już pasach zabudowy, wzdłuż szlaków komunikacyjnych, w granicach poszczególnych miejscowości, bądź w ich bezpośrednim sąsiedztwie ze względu na istniejącą infrastrukturę,

- przy zabudowie siedliskowej minimalna powierzchnia gospodarstwa musi wynosić 1 ha scalonego gruntu,
- zachowanie minimum 60% powierzchni biologicznie czynnej na terenach budowlanych, na działkach rekreacyjnych min. 70%,
- wydawanie pozwoleń na budowę tylko na tych działkach budowlanych i rekreacyjnych, na których została doprowadzona pełna infrastruktura wodno-ściekowa,
- harmonizowanie stylu nowej zabudowy z otaczającym krajobrazem oraz uwzględnienie elementów kultury regionalnej poprzez określenie stylu budownictwa w planach miejscowych,
- wnoszenie ogrodzeń w wysokości nie większej niż 1,80 m,
- nie stosowanie ogrodzeń w formie litych murów oraz prefabrykatów betonowych,
- pozostawienie gruntów klas I-IV w rolniczym użytkowaniu,
- pozostawienie pozostałych gruntów rolnych w dotychczasowym użytkowaniu, z możliwością zalesienia gruntów klas V-VI,
- nie wyznaczania nowych terenów pod zabudowę.

<u>podstrefa F2 - strefa ochrony krajobrazu kulturowego związanego z rolnictwem (strefa ta obejmuje obszary związane z rolnictwem w otulinie Parku Krajobrazowego):</u>

- dążenie do zachowania rolniczego lub rolniczo-leśnego charakteru terenów strefy,
- pozostawienie otwartych i niezabudowanych obszarów krajobrazowych rolniczych i panoram widokowych,

Ponadto zaleca się:

- nie wprowadzanie zabudowy na tereny podmokłe.

<u>strefa H - strefa obszarów intensywnie przekształconych antropogenicznie (eksploatacja kruszywa naturalnego):</u>

- eksploatacje należy prowadzić zgodnie wydanymi koncesjami Geologa Wojewódzkiego,

- prowadzić rekultywację terenów poeksploatacyjnych w kierunku leśnym lub leśno-wodnym przy docelowym zagospodarowaniu rekreacyjnym.

Obszary Chronionego Krajobrazu

W bezpośrednim sąsiedztwie gminy Skoki występuje Obszar Chronionego Krajobrazu (obejmuje jez. Budziszewskie) - „Dolina Wełny i Rynna Gołaniecko-Wągrowiecka", który powołany został Rozporządzeniem Wojewody Pilskiego Nr 5/98 z dnia 15 maja 1998 r. (Dz. Urz. Nr 13 z 1998 r.).

3.1 Obszary objęte innymi prawnymi formami ochrony

Tabela 1. Obszary objęte ochroną na podstawie przepisów odrębnych

Obszary chronione z tytułu przepisów prawa – Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych	
Grunty rolne stanowiące użytki klas bonitacyjnych I-III zwartych kompleksów	Wskazane użytkowanie rolnicze. Zmiana użytkowania powinna ograniczać się do minimum i jedynie w uzasadnionych przypadkach. Wymagana jest zgoda ministra właściwego do spraw rozwoju wsi stosownie do przepisów Ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, na zmianę przeznaczenia obszaru o zwartej powierzchni powyżej 0,5 ha.
Trwałe użytki zielone wykształcone na glebach pochodzenia organicznego	Tereny wymagają na ogół okresowej regulacji stosunków wodnych. Należy unikać melioracji polegających tylko na odwadnianiu. Wskazane użytkowanie rolnicze.
Grunty leśne	Należy ograniczać przeznaczenie na cele nieleśne, ograniczać szkodliwą działalność powstającą w skutek działalności nieleśnej oraz poprawiać wartość użytkową i zapobiegać obniżaniu produkcyjności. Zmiana użytkowania wymaga zgody, stosownie do przepisów ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, ministra właściwego do spraw środowiska w przypadku gruntów leśnych Skarbu Państwa, a w przypadku pozostałych gruntów leśnych marszałka województwa.

Obszary chronione z tytułu przepisów prawa – Ustawa Prawo Wodne	
Wody podziemne	Zasoby wód użytkowych czerpane są z lokalnych zbiorników wód podziemnych (LZWP), zlokalizowanych w obrębie gminy. Występują one w utworach czwartorzędowych i trzeciorzędowych. Ujęcia wody pobierają wodę z obu pięter (56% z ujęcia trzeciorzędowego i 44 % z piętra czwartorzędowego). Zasoby eksploatacyjne ocenia się w wysokości: Q=76,5m3/h
Strefy ochronne ujęć wody	W strefie ochronnej ujęcia w Roszkówku następujące zakazane są następujące czynności: ➢ wprowadzanie ścieków do ziemi i wód powierzchniowych, ➢ lokalizacja składowisk odpadów i wylewisk odpadów komunalnych, ➢ lokalizowanie ferm hodowli zwierząt, ➢ zakładanie cmentarzy i grzebanie zwierząt, ➢ lokalizowanie stacji paliw, zbiorników i rurociągów do magazynowania i transportu substancji ropopochodnych, ➢ przechowywanie i składowanie substancji promieniotwórczych i innych substancji chemicznych, budowa hurtowni chemicznych, ➢ lokalizowanie zakładów przemysłowych, ➢ budowa nowych zakładów użyteczności publicznej bez uprzedniego wykonania sieci kanalizacyjnej, ➢ wykonywania odwodnień budowlanych bez zgody właściciela ujęcia i opracowania dokumentacji hydrologicznej dotyczącej wpływu odwodnienia na wody podziemne, ➢ budowa myjni samochodowych, zakładów napraw i obsługi samochodów, ➢ urządzanie parkingów, mycie pojazdów mechanicznych, ➢ wydobycie żwiru, piasku i innych kopalin,

	➢ wykonywanie wierceń, z wyjątkiem służących do uzyskania wody dla potrzeb ujęcia, ➢ budowa osiedli mieszkaniowych bez uprzedniego wykonania sieci kanalizacyjnej, ➢ budowa dróg publicznych o dużym natężeniu ruchu oraz torów kolejowych, ➢ lokalizowanie tuneli foliowych, prowadzenie intensywnych upraw ogrodniczych, ➢ wykonanie nowego drenowania.
Obszary chronione z tytułu przepisów prawa – Ustawa o lasach	
Lasy ochronne	Na obszarze gminy Skoki wszystkie obszary leśne zostały zaliczone do lasów ochronnych. Lasy ochronne podlegają ochronie na podstawie przepisów ustawy o lasach. Chronione są ze względu na pełnioną funkcję (lasy glebochronne, wodochronne, lasy stanowiące drzewostany nasienne). Status lasów ochronnych wyklucza prowadzenie produkcyjnej działalności leśnej na ich obszarze.
Obszary chronione z tytułu przepisów prawa – Ustawa Prawo ochrony środowiska	
Złoża kopalin	Na terenie gminy występują dwie kopalnie eksploatowane przez dwie firmy. Ponadto, na terenie działki nr 8 w Rejowcu występuje udokumentowane złoże piasków skaleniowo-kwarcowych, które nie podlega obecnie wydobyciu. Złoża kopalin podlegają ochronie polegającej na racjonalnym gospodarowaniu ich zasobami oraz kompleksowym wykorzystaniu kopalin, w tym kopalin towarzyszących. Eksploatację złoża kopaliny prowadzi się w sposób gospodarczo uzasadniony, przy zastosowaniu środków ograniczających szkody w środowisku i przy zapewnieniu racjonalnego wydobycia i zagospodarowania kopaliny.

	Podejmujący eksploatację złóż kopaliny lub prowadzący tę eksploatację jest obowiązany przedsiębrać środki niezbędne do ochrony zasobów złoża, jak również do ochrony powierzchni ziemi oraz wód powierzchniowych i podziemnych, sukcesywnie prowadzić rekultywację w kierunku leśno-wodnym terenów poeksploatacyjnych oraz przywracać do właściwego stanu inne elementy przyrodnicze.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wybranych przepisów prawnych.

4. Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków dóbr kultury współczesnej

4.1 Ochrona obiektów wpisanych do rejestru zabytków

W odniesieniu do zabytków wpisanych do rejestru ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami wymaga uzyskania zgody wojewódzkiego konserwatora zabytków w przypadku:

- prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru;
- wykonywania robót budowlanych w otoczeniu zabytku;
- prowadzenia badań konserwatorskich zabytku wpisanego do rejestru;
- prowadzenia badań architektonicznych zabytku wpisanego do rejestru;
- prowadzenia badań archeologicznych;
- przemieszczania zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru;
- trwałego przeniesienia zabytku ruchomego wpisanego do rejestru, z naruszeniem ustalonego tradycją wystroju wnętrza, w którym zabytek ten się znajduje;
- dokonywania podziału zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru;
- zmiany przeznaczenia zabytku wpisanego do rejestru lub sposobu korzystania z tego zabytku;
- umieszczania na zabytku wpisanym do rejestru urządzeń technicznych, tablic, reklam oraz napisów, z wyłączeniem znaków informujących o tym, że zabytek podlega ochronie po uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków;
- podejmowania innych działań, które mogłyby prowadzić do naruszenia substancji lub zmiany wyglądu zabytku wpisanego do rejestru;
- poszukiwania ukrytych lub porzuconych zabytków ruchomych, w tym zabytków archeologicznych, przy użyciu wszelkiego rodzaju urządzeń elektronicznych i technicznych oraz sprzętu do nurkowania.

4.2 Ochrona konserwatorska

Ochroną konserwatorską objęty został układ urbanistyczny miasta Skoki. Strefa ochrony układu urbanistycznego obejmuje obszar wyznaczony od zachodu i częściowo od północy korytarzem Małej Wełny, włącznie ze wzgórzem, na którym usytuowano kościół ewangelicki. Od południa granicą strefy jest rów u podnóża wyniesienia, a od wschodu zabudowa ul. Ciastowicza wraz z założeniem pałacowo – parkowym.

Ochroną konserwatorską zostały objęte również następujące obszary i obiekty:

- teren cmentarza, użytkowanego przez parafię rzymsko-katolicką, usytuowanego na północny-zachód od zwartej zabudowy miasta;
- miejsce po cmentarzu żydowskim przy ul. Antoniewskiej;
- pojedyncze budynki powstałe przed 1945 rokiem, usytuowane przy ulicach: Poznańskiej, Rogozińskiej, Rościńskiej i Rakojedzkiej.

Ponadto ochroną konserwatorską zostały objęte cmentarze i miejsca pocmentarne, które przestawiono w tabeli poniżej.

Tabela 2. Wykaz zabytkowych cmentarzy i miejsc pocmentarnych

L.p.	Miejscowość	Czas powstania	Użytkowanie
1	Bliżyce	XIX w	zamknięty
2	Brzeźno	XIX w	zamknięty
3	Budziszewice	XIX w	zamknięty
4	Budziszewice II	XIX w	zamknięty
5	Chociszewko	XIX w	zamknięty
6	Dzwonowo	XIX w	zamknięty
7	Grzybowice	XIX w	zamknięty
8	Grzybowice	XIX w	zamknięty
9	Grzybowo	XIX w	zamknięty
10	Jabłkowo	ok. XIV w	zamknięty
11	Kakulin	XIX w	zamknięty
12	Kuszewo	XIX/XX w	zamknięty
13	Lechlin	XIX/XX w	czynny
14	Lechlinek	XIX/XX w	zamknięty
15	Niedarzyn	XIX w	zamknięty
16	Niedźwiedziny	XIX w	zamknięty
17	Potrzanowo	XIX w	zamknięty
18	Potrzanowo II	XIX w	zamknięty
19	Raczkowo	XIX w	czynny
20	Rejowiec	XIX/XX w	zamknięty
21	Rejowiec	XIX w	zamknięty
22	Rościnno	XIX/XX w	zamknięty
23	Skoki	XIX w	zamknięty
24	Skoki	XIX w	zamknięty
25	Skoki	XIX w	zamknięty
26	Szczodrochowo	XIX w	zamknięty
27	Wysoka	XIX w	zamknięty

Źródło: WUOZ.

W obrębie cmentarzy obowiązuje ochrona układu przestrzennego, alei, układu kwater, ochrona zabytkowego drzewostanu, ochrona historycznych nagrobków i innych elementów małej architektury. Zakazuje się zmian układu przestrzennego, likwidacji historycznych elementów małej architektury oraz historycznych nagrobków. Wszelkie prace prowadzone w obrębie historycznych cmentarzy należy uzgodnić z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków lub uzyskać pozwolenie WKZ.

W obrębie parków obowiązuje ochrona układu przestrzennego historycznego, ochrona zabytkowego drzewostanu, ochrona historycznych elementów małej architektury. Wszelkie prace prowadzone w obrębie historycznych parków należy uzgodnić z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Poza czynnościami prawnej ochrony zabytków wynikającej z przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, w przedmiocie obiektów wpisanych do rejestru zabytków, należy wprowadzić instrumenty ochrony w odniesieniu do planowania przestrzennego w postaci stref ochrony konserwatorskiej określanych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Strefy te powinny być ustalane stosownie do potrzeb i rangi wartości chronionych tych obiektów oraz ich przestrzennie identyfikowalnych zespołów.

5. Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej

5.1 Sieć drogowa

W kategoriach administracyjnych układ komunikacji drogowej w granicach gminy Skoki tworzą drogi: wojewódzkie, powiatowe oraz gminne. W studium przyjęto funkcjonalną klasyfikację układu drogowego. Wyznaczono układy: nadrzędny, podstawowy i uzupełniający, które wyznaczać będą docelowy układ komunikacyjny w gminie.

Drogi wojewódzkie nr 196, 197 zakwalifikowane zostały w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa do sieci połączeń komunikacyjnych II stopnia. Fragment drogi nr 196 (Sława Wlkp. – Poznań) oraz droga nr 197 do wchodzą w skład Zewnętrznego Pierścienia Dalekiego Zasięgu, stanowiącego element układu komunikacyjnego obsługującego Poznański Obszar Metropolitalny.

W „Koncepcji programowej dla budowy obwodnicy miasta Skoki w ciągu drogi wojewódzkiej nr 196" zaprojektowana została budowa obejścia miasta Skoki w ciągu przedmiotowej drogi. Początek projektowanej obwodnicy znajdzie się na przedłużeniu ul. Parkowej, a odcinek ul. Rościńskiej w kierunku centrum zostanie rozebrany, pozostawiając ulicę jako ślepą bez możliwości wjazdu na obwodnicę. Projektowana obwodnica spowoduje zamknięcie wjazdu drogi powiatowej nr 2397P łączącej Potrzanowo z Poznaniem oraz połączenie gruntowej drogi lokalnej z drogą nr 2037P prowadzącą do ronda przedmiotowej obwodnicy. Ulica Poznańska, stanowiąca obecnie połączenie drogi wojewódzkiej nr 196 z centrum miasta, stanie się ulicą zamkniętą, zakończoną placem nawrotowym.

Ponadto, wskazana jest budowa obejścia wsi Rejowiec, ze względu na nasilony ruch tranzytowy.

Docelowy układ drogowy na terenie gminy Skoki będą wyznaczać:

- UKŁAD NADRZĘDNY
  - droga wojewódzka nr 196 relacji: Poznań – Wągrowiec, wraz z obejściem miasta Skoki, klasa GP;
  - droga wojewódzka nr 197 relacji: Sława Wielkopolska – Gniezno, wraz z obejściem miejscowości Rejowiec, klasa G

- UKŁAD PODSTAWOWY
  - drogi powiatowe:
    - nr 1651P Roszkowo – Łosiniec – Sarbia, klasa L;
    - 1652P Roszkowo – Popowo Kościelne – Ruda Koźlanka, klasa Z;
    - 1653P Skoki – Rościnno – Lechlin – Roszkowo klasa L;
    - 1654P Skoki – Rakojady – Kakulin – Kuszewo – Jaroszewo – Kłodzin – Łopienno, klasa L;
    - 1655P Skoki – Raczkowo – Jabłkowo, klasa L;
    - 1656P Skoki – Glinno – Jagniewice – dr. pow. 1698P, klasa Z;
    - 1657P Glinno – Bliżyce – Wysoka – Pawłowo Skockie L;
    - 1658P Wysoka – Kiszkowo, klasa L;
    - 1659P Rejowiec – Stawiany – Pawłowo Skockie, klasa L;
    - 1660P Sławica – Niedźwiedziny – Dzwonowo – Zielonka, klasa Z;
    - 1698P Popowo Kościelne – Kuszewo – Jabłkowo – Rybno Wielkie, klasa Z;
    - 1700P Pląskowo – Michalcza, klasa L;
    - 2034P Budziszewko – Skoki, klasa Z;
    - 2397P Długa Goślina – Skoki, klasa L.

Dopełnieniem układu podstawowego będzie UKŁAD UZUPEŁNIAJĄCY, który wyznaczać będą pozostałe drogi powiatowe oraz gminne i dojazdowe.

Sieć drogowa miasta

Układ nadrzędny będzie tworzyć droga wojewódzka nr 196 wraz z obwodnicą w ciągu tej drogi.

Układ podstawowy miasta wyznaczać będzie arteria obierająca kierunek zachód-północ, w ciągu której znajdą się ulice: Rogozińska, Kościelna, Jana Pawła II, Wągrowiecka. Pasmo w/w ulic od północy połączone będzie z drogą wojewódzką nr 196, natomiast od strony wschodniej łączyło się będzie obwodnicą w ciągu drogi wojewódzkiej nr 196. Ponadto, na układ podstawowy składać się będą: ul. Antoniewska (droga nr 1656P), ul. Rakojedzka (droga nr 1654P) oraz stanowiąca ich połączenie ulica Kościuszki.

Pozostałe ulice miejskie stanowić będą układ podstawowy.

Pozostałe wskazania studium w kwestii rozwoju układu drogowego:

- Dla drogi wojewódzkiej nr 196 należy utrzymać istniejące granice pasa drogowego oraz przyjmować parametry techniczne właściwe dla dróg klasy GP zgodnie z wymogami rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 02.03.1999r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi i ich usytuowanie;
- Dla drogi wojewódzkiej nr 197 należy utrzymać istniejące granice pasa drogowego oraz przyjmować parametry techniczne właściwe dla dróg klasy G zgodnie z wymogami rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 02.03.1999r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi i ich usytuowanie;
- Budynki mieszkalne, zamieszkania zbiorowego (hotele, pensjonaty) oraz użyteczności publicznej powinny być usytuowane w odległości zapewniającej zachowanie, w zależności od przeznaczenia budynku, dopuszczalnego poziomu hałasu i wibracji, określonego w przepisach o ochronie środowiska.

5.2 Transport kolejowy

Przez teren gminy przebiega jedna linia kolejowa obsługująca ruch pasażerski (nr 356, Poznań – Gołańcz) oraz dwie otwarte dla ruchu towarowego (nr 356, Gołańcz – Bydgoszcz; nr 377, Rejowiec - Gniezno).

Plan Transportowy Funkcjonowania Publicznego Transportu Pasażerskiego na obszarze Województwa Wielkopolskiego na lata 2007 – 2011 zakłada modernizację stacji, dworców i przystanków osobowych. Na liście budynków stacyjnych i dworców przeznaczonych do modernizacji znajduje się również miasto Skoki.

Ponadto, planowana jest modernizacja stacji i przystanków osobowych w zakresie dostosowania parametrów peronów do taboru stosowanego i planowanego do eksploatacji w latach 2007- 2009. Dotyczy między innymi stacji kolejowych położonych na linii kolejowej nr 356, a więc miejscowości: Skoki, Roszkowo i Sława Wielkopolska.

<u>Pozostałe wskazania studium w kwestii rozwoju układu kolejowego:</u>

- Budynki mieszkalne, szpitale, domy opieki społecznej, obiekty rekreacyjno-sportowe, budynki związane z wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży powinny być usytuowane w odległości zapewniającej zachowanie, w zależności od przeznaczenia budynku, dopuszczalnego natężenia hałasu, określonego w przepisach w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku,
- Na gruntach położonych w sąsiedztwie linii kolejowej drzewa lub krzewy mogą być usytuowane w odległości nie mniejszej niż 15 m od osi skrajnego toru kolejowego,
- Roboty ziemne mogą być wykonywane w odległości nie mniejszej niż 4 m od granicy obszaru kolejowego,
- Wykonanie robót ziemnych w odległości od 4 do 20 m od granicy obszaru kolejowego powinno być każdorazowo uzgadniane z zarządcą infrastruktury,
- Budynki z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi powinny być wznoszone poza zasięgiem zagrożeń i uciążliwości określonych

w przepisach odrębnych, przy czym dopuszcza się wznoszenie budynków w tym zasięgu pod warunkiem zastosowania środków technicznych zmniejszających uciążliwości poniżej poziomu ustalonego w tych przepisach bądź zwiększających odporność budynku na te zagrożenia i uciążliwości, jeżeli to nie jest sprzeczne z warunkami ustalonymi dla obszarów ograniczonego użytkowania, określonych w przepisach odrębnych.

5.3 Sieć wodociągowa

Istniejąca sieć wodociągowa obejmuje większość gminnych miejscowości. Sieć wodociągowa nie występuje na terenie miejscowości: Nadmłyn i Niedarzyn, gdzie zaopatrzenie w wodę odbywa się z ujęć indywidualnych.

Kierunki rozwoju sieci wodociągowej wyznaczone są w „Koncepcji programowo-przestrzennej zwodociągowania i skanalizowania gminy Skoki". Rozwój sieci wodociągowej będzie się odbywać poprzez zaopatrywanie nowych terenów gminy w urządzenia i sieci wodociągowe oraz uzupełnienia i modernizację istniejącej sieci. Modernizacji wymagają w szczególności najstarsze sieci wodociągowe. W pierwszej kolejności będą to instalacje znajdujące się w mieście Skoki oraz sieci na terenie byłych zakładów PGR.

W związku z obszernymi terenami przeznaczonymi pod zabudowę i zainwestowanie, wyznaczone zostały dwa etapy realizacji sieci wodociągowej, które opisane zostały w punkcie 1.2 opracowania.

5.4 Sieć kanalizacji sanitarnej

Obecny stopień skanalizowania gminy wynosi około 30%. Kierunki rozwoju sieci kanalizacji sanitarnej będą określone w „Koncepcji programowo-przestrzennej zwodociągowania i skanalizowania gminy Skoki". Rozwój sieci kanalizacji sanitarnej będzie się odbywać poprzez zaopatrywanie nowych terenów w urządzenia i sieci kanalizacyjne oraz uzupełnienia i modernizację istniejącej sieci.

W ramach Związku Międzygminnego „Puszcza Zielonka" projektowana jest „Kanalizacja obszaru Parku Krajobrazowego Puszcza Zielonka i okolic" finansowana z Funduszu Spójności. Przedmiotem projektu jest uporządkowanie gospodarki ściekowej w obrębie 5 gmin należących do Związku: Czerwonak, Kiszkowo, Murowana Goślina, Pobiedziska, Skoki, Swarzędz. Zadanie to znajduje się w indykatywnym wykazie dużych projektów dla programu operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko". Koncepcja „Kanalizacji..." przewiduje objęcie systemem kanalizacji (aglomeracja ściekowa) następujące miejscowości na terenie gminy: Lechlin, Rakojady, Skoki, Karolewo, Antoniewo Zakład, Szczodrochowo, Sława Wielkopolska, Sławica, Rejowiec, Stawiany i Pawłowo Skockie.

W związku z obszernymi terenami przeznaczonymi pod zabudowę i zainwestowanie, na podstawie Koncepcji „Kanalizacji obszaru Parku Krajobrazowego Puszcza Zielonka i okolic", wyznaczone zostały dwa etapy realizacji sieci kanalizacyjnej, które opisane zostały w punkcie 1.2 opracowania.

Kierunki rozwoju sieci kanalizacyjnej:

- Budowa sieci kanalizacji sanitarnej oraz podłączenie do sieci następujących miejscowości: Lechlin, Rakojady, Skoki, Karolewo, Antoniewo Zakład, Szczodrochowo, Sława Wielkopolska, Sławica, Rejowiec, Stawiany i Pawłowo Skockie;
- Kierowanie ścieków z obszaru gminy Skoki do Oczyszczalni Ścieków w Szlachęcinie;
- Likwidacja Oczyszczalni Ścieków w mieście Skoki, stworzenie w miejscu oczyszczalni punktu zlewczego ścieków.

5.5 Sieć kanalizacji deszczowej

Rozwój sieci kanalizacji deszczowej będzie się odbywać poprzez zaopatrywanie nowych terenów w urządzenia i sieci kanalizacji deszczowej według potrzeb.

5.6 Gospodarka odpadami

Zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego przewiduje się w latach 2008-2014 budowę Zakładu Zagospodarowania Odpadów Nowe Kopaszyn Toniszewo, który obsługiwałby łącznie 16 gmin. W skład Zakładu będą wchodzić sortownia oraz kompostownia.

Pozostałe wskazania dla systemu gospodarki odpadami:

- zachęcanie mieszkańców do selektywnej zbiórki odpadów, kompostowania odpadów organicznych;
- utrzymanie przez gminy (związki gmin) kontroli nad zakładami przetwarzania odpadów, co jest istotne z punktu widzenia rozwoju racjonalnej gospodarki odpadami i daje możliwość dofinansowania deficytowych działalności z zysków z działalności opłacalnej (np. dofinansowanie selektywnej zbiórki i kompostowania z zysków ze składowiska);
- poddawanie zebranych selektywnie odpadów komunalnych procesowi odzysku (materiałów lub energii) oraz stymulowanie podmiotów gospodarczych wytwarzających odpady przemysłowe do maksymalnego odzysku i recyklingu wytwarzanych odpadów;
- objęcie edukacją ekologiczną wszystkich uczestników procesu planowania i wdrażania gospodarki odpadami, utrwalanie proekologicznych zachowań, a także podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców gminy;
- stworzenie programu usuwania azbestu na terenie miasta i gminy Skoki;
- pełna inwentaryzacja wytwórców odpadów pod kątem ilości wytwarzanych odpadów i sposobów ich zagospodarowania oraz wymaganych prawem decyzji administracyjnych;
- stymulowanie podmiotów gospodarczych wytwarzających odpady przemysłowe do zmniejszania ich szkodliwości poprzez wprowadzanie przyjaznych środowisku technologii;
- uporządkowanie gospodarki odpadami medycznymi i weterynaryjnymi.

5.7 Kierunki rozwoju sieci gazowej

Projekt sieci gazowej średniego ciśnienia obejmuje obszar miasta Skoki. Miasto zasilane będzie ze stacji redukcyjno-pomiarowej I^0 znajdującej się w Wągrowcu przy ul. Kościuszki. Dalej linia gazociągu będzie biegła w kierunku gminy Skoki, wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 196, a na terenie gminy Skoki przez miejscowości: Lechlin i Roszkowo – do miasta Skoki.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pokazuje rozbudowę sieci gazowej poprzez usytuowanie stacji redukcyjno-pomiarowej I^0 w miejscowości Skoki oraz poprowadzenie gazociągów wysokiego ciśnienia relacji: Murowana Goślina-Skoki, Skoki-Mieścisko oraz Skoki-Kłecko.

Rozbudowa oraz przyłączenie podmiotów do sieci gazowej będzie możliwe w przypadku, gdy zaistnieją techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia do sieci i dostarczania paliwa gazowego, a żądający zawarcia umowy spełni warunki przyłączenia do sieci i odbioru.

Należy zachować strefy kontrolowane dla gazociągów układanych w ziemi lub nad ziemią zgodnie przepisami odrębnymi. Standardowa szerokość stref kontrolowanych, których linia środkowa pokrywa się z osią gazociągu, dla nowo projektowanych gazociągów średniego ciśnienia wynosi 1 m (po 0,5 m z każdej strony od osi gazociągu).

5.8 Elektroenergetyka

Rozwój sieci i urządzeń energetycznych, tzn. budowa nowych lub przebudowa istniejących sieci oraz stacji transformatorowych, jest uzależniona głównie od zapotrzebowania wynikającego ze szczegółowego zagospodarowania terenów gminy i przyłączaniem do sieci energetycznej nowych podmiotów.

Plan Zagospodarowania Województwa Wielkopolskiego zakłada politykę rozwoju elektroenergetyki polegającą na:

- usprawnieniu infrastruktury energetycznej i poprawie bezpieczeństwa energetycznego poprzez: wzrost udziału energii wytwarzanej ze źródeł odnawialnych, wzrost efektywności wytwarzania, dostarczania oraz użytkowania energii, unowocześnienie sektora elektroenergetycznego, rozwijanie systemów przesyłowych oraz połączeń transgranicznych;

- zwiększeniu wykorzystania odnawialnych źródeł energii cieplnej (pompy ciepła, kolektory słoneczne, kotłownie na biomasę, elektrownie wiatrowe),
- poprawie pewności zasilania systemu rozdzielczo–odbiorczego i dostosowaniu istniejących obiektów sieciowych do wymagań ochrony środowiska poprzez modernizację i budowę linii przesyłowych i stacji 110/15 kV oraz modernizację sieci średniego i niskiego napięcia,
- uzyskaniu możliwie najwyższego poziomu ekonomicznego wytwarzania i przesyłu energii, poprzez zwiększenie przepustowości linii elektroenergetycznych, poprawę rozdziału energii i ograniczenie przesyłu energii liniami 110 kV na dalekie odległości,
- wprowadzaniu do realizacji programów modernizacyjnych z zakresu ochrony środowiska w istniejących uciążliwych dla otoczenia elektrowniach i elektrociepłowniach,
- wzroście wykorzystania odnawialnych źródeł energii (m.in. energetyki wiatrowej poprzez wdrożenie rozwiązań zmierzających do poprawy współpracy elektrowni wiatrowych w ramach krajowego systemu elektroenergetycznego);
- wzroście ilościowym rozwoju energetyki odnawialnej w postaci jej 7,5% udziału w bilansie energii pierwotnej w roku 2010 r. i 14% udziału w 2020 r.,
- zwiększeniu udziału „czystej energii" w bilansie energetycznym, szczególnie poprzez eksploatację źródeł geotermalnych.

Według Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa, projektowany jest przebieg dwóch linii przesyłowych wysokiego napięcia 400 kV i 110kV (odgałęzienie z GPZ Murowana Goślina). Jednak aktualna koncepcja rozwoju sieci wykonana przez operatora, nie obejmuje linii 110 kV.

Wzdłuż projektowanych linii elektroenergetycznych należy uwzględniać pasy technologiczne, dla których obowiązują ograniczenia użytkowania terenu.

Dotychczas sporządzono jeden miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, który wyznacza teren lokalizacji wież elektrowni wiatrowych i urządzeń elektroenergetycznych w obszarze terenu rolnego. Lokalizację tego terenu oznaczono na rysunku studium.

Istnieje możliwość lokalizowania elektrowni wodnych wzdłuż rzek i większych cieków wodnych.

5.8 Ciepłownictwo

Budowa sieci i urządzeń ciepłowniczych uzależniona jest głównie od zapotrzebowania wynikającego ze szczegółowego zagospodarowania terenów gminy.

W najbliższym czasie nie przewiduje się rozbudowy sieci ciepłowniczej. Gmina zaopatrywana będzie w ciepło ze źródeł indywidualnych.

5.9 Sieć teleradiowa

Na terenie gminy Skoki przewidywany jest przebieg pasa łączności teleradiowej, dla którego radiowo-telewizyjne centra nadawcze znajdują się w Wągrowcu i Poznaniu. Dla pasów komunikacji radiowej określa się szerokość pasów ochronnych do 50 m w obie strony od osi łączącej stacje.

6. Obszary, na których będą rozmieszczone inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym

Realizacja inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym określonych w Studium stanowi zadania własne gminy. Zadania te powinny być finansowane z udziałem środków budżetu miasta. Inwestycjami celu publicznego o znaczeniu lokalnym są zadania i cele zapisane w strategicznych dokumentach gminy, jak: Strategia Zrównoważonego Rozwoju Miasta i Gminy Skoki, Planie Rozwoju Lokalnego Miasta i Gminy Skoki w latach 2004 – 2006 z perspektywą do roku 2013, a także w uchwałach budżetowych.

Planowane są następujące inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym:

- Wykup gruntów pod budowę dróg gminnych;
- Modernizacja dróg gminnych (budowa nawierzchni) w miejscowościach: Łosiniec, Roszkówko, Budziszewice oraz na terenie miasta Skoki (ul. Głowackiego, Kościuszki, pl. Powstańców Wielkopolskich);
- Uzupełnienie opracowania ewidencji dróg gminnych;
- Wykupy gruntów związane z gospodarką nieruchomościami,
- Budowa budynków komunalnych z lokalami socjalnymi,
- Modernizacja placu przy Urzędzie Miasta, budowa parkingu,
- Modernizacja budynku Ochotniczej Straży Pożarnej
- Rozbudowa Szkoły podstawowej w Skokach;
- Budowa oświetlenia drogi gminnej w Sławicy;
- Rozbudowa świetlicy wiejskiej w Budziszewicach;
- Przebudowa i renowacja Sali Kulturalno-Widowiskowej w Bibliotece Publicznej w Skokach;
- Opracowanie Gminnego Programu Opieki Nad Zabytkami;
- Modernizacja i remont budynków na terenie miasta i gminy Skoki.

7. Obszary, na których będą rozmieszczone inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym

Uwarunkowania dotyczące zagospodarowania terenu wynikające z realizacji ponadlokalnych celów publicznych na poziomie województwa i kraju określają programy rządowe, Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny oraz Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego. W/w opracowania wymieniają nastepujące zadania:

- modernizacja dróg wojewódzkich nr 196 i 197;
- program „Szlak kościołów drewnianych wokół Puszczy Zielonka".
- kanalizacja obszaru Parku Krajobrazowego „Puszcza Zielonka" i okolic;
- budowa odgałęzienia linii elektroenergetycznej zasilającego gminę Skoki od GPZ Murowana Goślina;
- modernizacja stacji, dworców i przystanków osobowych w zakresie dostosowania parametrów peronów do taboru stosowanego i planowanego do eksploatacji w latach 2007- 2009 na trasie linii kolejowej nr 356.

8. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2 oraz obszary przestrzeni publicznej

8.1 Obszary sporządzenia miejscowych planów jako obowiązkowych

- Obszary wymagające scaleń i podziałów (na podst. art. 102 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 ze zmianami)

Studium nie wyznacza jednoznacznie granic obszarów wymagających scaleń i podziałów. Uzależnione jest to od szczegółowego określenia przeznaczenia terenu oraz powierzchni i kształtu działki inwestycyjnej. Propozycje scaleń i podziałów poprzez wyznaczenie granic działek odbywać się będzie w planach miejscowych lub odpowiednich decyzjach administracyjnych.

- Lokalizacje wielkopowierzchniowych obiektów handlowych

Studium ustala lokalizację wielkopowierzchniowych obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2 w granicach miasta Skoki na obszarach wskazanych na rysunku studium jako:

a) „Lokalizacje wielkopowierzchniowych obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2”;

b) „Obszary rozwoju funkcji produkcyjno-usługowych”.

Na pozostałych obszarach nie przewiduje się lokalizacji w/w obiektów.

8.2 Lokalizacje przestrzeni publicznych

Przestrzenie publiczne ze względu na cechy funkcjonalno-przestrzenne są to miejsca o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, poprawy jakości ich życia, a także sprzyjającymi nawiązywaniu kontaktów społecznych.

Przestrzeń publiczną stanowi obszar oznaczony na rysunku studium jako: „Obszar zabudowy mieszkaniowo – usługowej oraz koncentracji usług ogólnomiejskich".

9. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne

Gmina Skoki przystąpiła do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w części gminy Skoki. Zostaną sporządzone plany dla następujących obszarów:

1. Miasto Skoki, część działki nr 70/1 o powierzchni 4,5 ha z przeznaczeniem na tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
2. Niedźwiedziny, działka nr 139/3 o powierzchni 5,98 z przeznaczeniem pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną rezydencjonalną o ekstensywnym charakterze oraz działki nr 140/2 i 140/3 o łącznej powierzchni 6,10 ha z przeznaczeniem na budowę siedliskową,
3. Pawłowo Skockie (obręb Stawiany), działka nr 294 o powierzchni 5,08 ha z przeznaczeniem na cele rekreacji indywidualnej pod zabudowę letniskową,
4. Raczkowo, działka nr 34 o powierzchni 11,96 ha z przeznaczeniem na budowę urządzeń do produkcji energii ze źródeł odnawialnych,
5. Potrzanowo, działki nr 491/2, 491/3, 491/4, 490 z przeznaczeniem na cele zabudowy rekreacji indywidualnej i na cele rolne,
6. Rościnno, działka nr 274 z przeznaczeniem na tereny zabudowy rekreacji indywidualnej,
7. Potrzanowo, działka nr 335/2 z przeznaczeniem na tereny zabudowy rekreacji indywidualnej.

Na pozostałych terenach gmina może sporządzać miejscowe plany, o ile będzie tego wymagał interes publiczny.

Zmian przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych należy dokonywać zgodnie z ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych, w trybie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

10. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

Na terenie miasta i gminy Skoki 40% gruntów ornych zajmują gleby klas IIIa – IVb zlokalizowane głównie we wschodniej część gminy. Zachodnia i północna część gminy położona jest na glebach niższych klas, natomiast południowa część obszaru to głównie tereny leśne.

W odniesieniu do przestrzeni rolniczej postuluje się o utrzymanie dotychczasowych kierunków użytkowania:

- grunty orne - rolnicze wykorzystanie nastawione na uprawy zbożowe
- łąki i pastwiska - rolnicze wykorzystanie – pozyskiwanie surowców roślinnych dla hodowli zwierzęcej, wypas zwierząt

Kształtowanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej będzie odbywać się będzie według następujących zasad:

− ochrona gleb najwyższej jakości przed wyłączaniem z użytkowania rolniczego,

− prowadzenie działań zmierzających do poprawy jakości gleb, zwłaszcza w zakresie działań związanych z prowadzeniem prawidłowej melioracji oraz przeciwdziałaniem erozji gruntów, a także ochrona gleb przed zanieczyszczaniem,

− rekultywacja gleb zdegradowanych i zanieczyszczonych ze szczególnym uwzględnieniem terenów po odkrywkowej eksploatacji kopalin,

− zalesianie gleb najniższej jakości w celu zwiększania lesistości województwa,

− przeznaczanie gleb najmniej przydatnych rolniczo pod uprawy przemysłowe i do produkcji biomasy,

− utrzymanie i zwiększanie bioróżnorodności obszarów wiejskich poprzez prowadzenie prawidłowej produkcji rolnej uwzględniającej wymogi ochrony środowiska oraz przez wprowadzanie ekstensywnych form gospodarowania, takich jak rolnictwo ekologiczne i zintegrowane,

− ograniczenie odprowadzanych do wód substancji szkodliwych, w tym szczególnie odpływu związków azotu ze źródeł rolniczych,

- wspieranie rozwoju działalności gospodarczej o charakterze rolniczym i pozarolniczym,
- wspieranie rozwoju agroturystyki i innych form rekreacji na obszarach wiejskich,
- optymalne wykorzystanie programów pomocowych dla rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich, dotyczących wsparcia dla gospodarki rolnej prowadzonej na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania, cennych przyrodniczo oraz obszarach niekorzystnych zjawisk.

W zakresie kształtowania leśnej przestrzeni produkcyjnej, ze względu na objęcie kompleksów leśnych statusem lasów ochronnych oraz włączeniem ich w granice obszarów chronionych na podstawie przepisów o ochronie przyrody wyklucza się w ich granicach produkcyjną działalność leśną. Pod zalesienia należy przeznaczać w pierwszej kolejności grunty najniższych klas bonitacyjnych.

Wskazuje się do zalesienia grunty oznaczone w studium jako: „Tereny wskazane do zalesienia". Na zalesienia gruntów rolnych należy również przeznaczyć tereny w obszarze gminy, wnioskowane przez ich właścicieli w trybie przepisów obowiązującego Rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na zalesienia w/w terenów, o ile nie są sprzeczne z przepisami o lasach i polityką przestrzenną gminy.

11. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych

W granicach administracyjnych gminy nie występują obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi, jak również obszary osuwiskowe.

12. Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny

W granicach gminy znajduje się obszar położony w miejscowości Niedźwiedziny, dla którego został wyznaczony filar ochronny.

13. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady

Na obszarze gminy Skoki nie występują obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych, w tym obowiązujące na nich ograniczenie prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. Nr 41, poz. 412 oraz z 2002 r. Nr 113 poz. 984 i Nr 153, poz. 1271).

14. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji

Obszarami wymagającymi rekultywacji będą tereny poeksploatacyjne oraz teren po nieczynnym składowisku odpadów w Rejowcu. Według ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych Kierunek rekultywacji określany jest w drodze decyzji przez właściwego miejscowo starostę.

Dla terenów poeksploatacyjnych studium proponuje rolno-leśny kierunek rekultywacji i pozostawienie zbiorników wodnych w użytkowaniu związanym z gospodarką rybacką.

15. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych

Decyzja Nr 62 Ministra Infrastruktury z dnia 26 września 2005 r. w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych (Dz.U. Nr 11 z dn. 14 10. 2005 r.) zostały wymienione następujące obszary w granicach działek administracyjnych o numerach:

- obręb Chociszewo: 27/1, 27/2;
- obręb Lechlin: 91;
- obręb Rejowiec: 152/10, 152/11, 152/12, 152/13, 152/14, 152/4, 152/5, 152/6, 152/7, 152/8, 152/9;
- obręb Roszkowo: 50, 81;
- obręb Sławica: 61, 68, 69, 70;
- obręb Stawiany: 48, 63/1, 63/2;
- obręb Szczodrochowo: 6, 11;
- obręb Skoki: 57, 668, 985, 1282, 1283, 1312, 1324, 202/3, 202/5, 355/1, 463/2.

W/w tereny zamknięte nie posiadają obowiązujących stref ograniczonego użytkowania wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych.

16. Inne obszary problemowe

W granicach gminy Skoki obszary problemowe, w rozumieniu przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, nie występują.

SPIS TABEL

Tabela 1. Obszary objęte ochroną na podstawie przepisów odrębnych 25
Tabela 2. Wykaz zabytkowych cmentarzy i miejsc pocmentarnych 31

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO Miasta i Gminy Skoki skala 1:25 000

UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

ZAŁĄCZNIK NR 1A do Uchwały Nr XLVI/279/10
Rady Miejskiej Gminy Skoki
z dnia 24. czerwca 2010 r.

granice obszarów objętych zmianą studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Skoki

1 uchwała Rady Miejskiej Gminy Skoki nr XXV/211/2021 z dnia 4 lutego 2021 roku w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Skoki

OZNACZENIA:

- Granica gminy
- Granica obszaru miasta Skoki
- Rejowiec Nazwy miejscowości
- Stawy rybne
- Wody powierzchniowe
- Dolina rzeki Małej Wełny
- Tereny zieleni łęgowej, tereny o niekorzystnych warunkach gruntowo-wodnych
- Lasy
- Zieleń urządzona (parkowa)
- Tereny zieleni sportowej
- Ogrody działkowe
- Cmentarze
- Obszary zabudowy mieszkaniowej jedno- i wielorodzinnej
- Obszary zabudowy mieszkaniowo - usługowej
- Obszary zabudowane wiejskich jednostek osadniczych
- Obszary zabudowy letniskowej
- Obszary zabudowy produkcyjno-usługowej
- Obszary tylej zabudowy przemysłowej
- Obszary gospodarki rolnej
- Obszary objęte obowiązującymi MPZP
- Przedszkola, szkoły, placówki oświatowo-wychowawcze

UKŁAD KOMUNIKACYJNY:

- Drogi wojewódzkie
- Projektowane obwodnice w ciągu dróg wojewódzkich
- Drogi powiatowe
- Drogi gminne
- Linia kolejowa czynna
- Linia kolejowa nieczynna
- Stacje kolejowe
- Ścieżki rowerowe

OBIEKTY I OBSZARY OBJĘTE FORMAMI PRAWNEJ OCHRONY NA PODSTAWIE PRZEPISÓW O OCHRONIE PRZYRODY I ŚRODOWISKA:

- Granica Parku Krajobrazowego "Puszcza Zielonka"
- Otulina Parku Krajobrazowego "Puszcza Zielonka"

strefy i podstrefy na terenie Parku Puszcza Zielonka:

- podstrefa C1 - obejmująca ekosystemy wodne i mokradła wyłączone z użytkowania rekreacyjnego
- podstrefa C2 - obejmująca jeziora udostępnione do użytkowania rekreacyjnego
- strefa D - ochrona obszarów nieleśnych w granicach parku
- strefa H - obszary silnie przekształcone antropogenicznie
- F2 podstrefa F2 - obejmuje obszary w strefie ochrony krajobrazu kulturowego związanego z rolnictwem w otulinie parku
- Pomniki przyrody
- Parki zabytkowe
- Użytki ekologiczne
- Tereny planowane do eksploatacji kruszywa naturalnego
- Tereny eksploatacji kruszywa naturalnego
- Tereny proponowane do zalesienia
- Strefa ochronna ujęcia wody

OBIEKTY I OBSZARY CHRONIONE Z TYTUŁU PRZEPISÓW O OCHRONIE ZABYTKÓW I OPIECE NAD ZABYTKAMI

- Obiekty i obszary wpisane do rejestru zabytków
- Złoża kruszywa naturalnego: "Rejowiec 1" - ID 19702

GŁÓWNE ELEMENTY INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ:

- Ujęcia wody / ujęcia wody wraz ze stacją uzdatniania
- Oczyszczalnie ścieków - czynne/nieczynne
- Gazociąg tranzytowy DN 1400
- Projektowana linia elektroenergetyczna 110 kV
- Projektowana linia elektroenergetyczna 400 kV
- Baza paliw
- Ropociąg

inplus

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
Miasta i Gminy Skoki
skala 1:10 000

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

ZAŁĄCZNIK NR 2A do Uchwały Nr XLVI/279/10
Rady Miejskiej Gminy Skoki
z dnia 24. czerwca 2010 r.

granice obszarów objętych zmianą studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Skoki

1 uchwała Rady Miejskiej Gminy Skoki nr XXV/211/2021 z dnia 4 lutego 2021 roku w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Skoki

OZNACZENIA:

I. OBSZARY KONTYNUACJI I PRZEKSZTAŁCEŃ ZABUDOWY:
- Obszar zabudowy mieszkaniowo-usługowej oraz koncentracji usług ogólnomiejskich, w tym usług publicznych
- Obszary zabudowy mieszkaniowej, z usługami towarzyszącymi
- Obszary zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej oraz działalności rolniczych i nierolniczych
- Obszary zabudowy produkcyjno-usługowej

II. OBSZARY WSKAZANE POD ZABUDOWĘ I ZAINWESTOWANIE:
- Obszary rozwoju funkcji mieszkaniowo-usługowych
- Obszary rozwoju funkcji mieszkaniowo-usługowych z funkcją produkcyjną jako uzupełniającą
- Obszary rozwoju funkcji mieszkaniowych oraz działalności rolniczych i nierolniczych
- Obszary usług, sportu i rekreacji oraz obsługi ruchu turystycznego
- Obszary rozwoju funkcji usługowych
- Obszary rozwoju funkcji produkcyjno-usługowych
- Obszary eksploatacji kruszywa naturalnego
- Obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej, prowadzenia działalności gospodarczej, rolniczej oraz zalesień
- Lokalizacje wielkopowierzchniowych obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m2
- Tereny lokalizacji wież elektrowni wiatrowych i urządzeń elektroenergetycznych w obszarze terenu rolnego, objęte miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego

III. ETAPOWANIE REALIZACJI ZAINWESTOWANIA W OBSZARACH I I II:
- ETAP 1 - Tereny objęte koncepcją kanalizacji sanitarnej gmin Związku Międzygminnego "Puszcza Zielonka"
- ETAP 2

- Złoża kruszywa naturalnego: "Rejowiec 1" - ID 19702

IV. TERENY OTWARTE:
- Zieleń urządzona (parkowa)
- Tereny sportu i rekreacji
- Tereny ogrodów działkowych
- Tereny zieleni nieurządzonej

V. OBIEKTY I OBSZARY OBJĘTE FORMAMI PRAWNEJ OCHRONY NA PODSTAWIE PRZEPISÓW O OCHRONIE PRZYRODY I ŚRODOWISKA:
- Granica Parku Krajobrazowego "Puszcza Zielonka"
- Otulina Parku Krajobrazowego "Puszcza Zielonka"

strefy i podstrefy na terenie Parku Puszcza Zielonka:
- podstrefa C1 - obejmująca ekosystemy wodne i mokradła wyłączone z użytkowania rekreacyjnego
- podstrefa C2 - obejmująca jeziora udostępnione do użytkowania rekreacyjnego
- strefa D - ochrona obszarów nieleśnych w granicach parku
- strefa H - obszary silnie przekształcone antropogenicznie
- podstrefa F2 - obejmuje obszary w strefie ochrony krajobrazu kulturowego związanego z rolnictwem w otulinie parku

F2

- Pomniki przyrody
- Użytki ekologiczne
- Kierunki panoram otwartych krajobrazów rolniczych, stanowiących korytarze ekologiczne
- Strefa ochronna ujęcia wody
- Tereny wskazane do zalesienia
- Tereny wskazane do rekultywacji
- Strefa ochronna 100 m od linii brzegowej wód powierzchniowych - ograniczenie zainwestowania
- Jeziora wskazane do podpiętrzenia

VI. UKŁAD KOMUNIKACYJNY:
- 197 Drogi wojewódzkie
- L 1658P Drogi powiatowe
- Drogi gminne
- Linia kolejowa czynna
- Linia kolejowa nieczynna
- Stacje kolejowe

VII. GŁÓWNE ELEMENTY INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ:
- Ujęcia wody / ujęcia wody wraz ze stacją uzdatniania
- Oczyszczalnie ścieków - czynne/nieczynne
- Gazociąg tranzytowy DN 1400
- Przebieg linii elektroenergetycznej 400 kV
- Baza paliw płynnych
- Ropociąg
- Pas łączności teleradiowej wraz ze strefą ochronną 50 m

VIII. OBIEKTY I OBSZARY CHRONIONE Z TYTUŁU PRZEPISÓW O OCHRONIE ZABYTKÓW I OPIECE NAD ZABYTKAMI
- Kościół parafialny p.w. św. Mikołaja, 1737
- Kościół ewangelicki, ob. rzymskokatolicki p.w. Apostołów Piotra i Pawła
- Zespół pałacowy, XIX w.
- Zespół zakładu wychowawczego, 1914 (Antoniewo)
- Park, II poł. XIX w. (Chociszewo)
- Zespół dworski, I poł. XIX w. (Glinno)
- Kościół parafialny p.w. św. Michała Archanioła, 1754 (Jabłkowo)
- Zespół dworski, XIX-XX w. (Jabłkowo)
- Zespół dworski, XIX-XX w. (Jagniewice)
- Kościół parafialny p.w. św. Stanisława, 1838-40 (Lechlin)
- Zespół dworski, I poł. XIX w. (Lechlin)
- Zespół dworski, XIX w. (Pawłowo Skockie)
- Park, XIX/XX w. (Pomarzanki)
- Kościół parafialny p.w. Wszystkich Świętych, 1780 (Raczkowo)
- Zbór kalwiński, ob. Kościół rzymskokatolicki p.w. Serca Jezusa, 1820 (Rejowiec)
- Dzwonnica, 1820 (Rejowiec)
- Pałac, I poł. XIX w. (Roszkowo)
- Zespół pałacowy, XIX w. (Rościnno)
- Zespół pałacowy, 2 poł. XIX w. (Stawiany)
- Spichlerz folwarczny, 1860 (Stawiany)
- Granica strefy ochrony układu urbanistycznego
- Cmentarze
- Parki zabytkowe

IX. POZOSTAŁE OZNACZENIA:
- Granica gminy
- Obszar miasta Skoki
- **Rejowiec** Nazwy miejscowości
- STAWIANY Granice i nazwy sołectw
- Wody powierzchniowe
- Dolina rzeki Małej Wełny
- Lasy
- Ogrody działkowe
- Granice terenów zamkniętych

Opracowanie: inplus

Załącznik Nr 3 do uchwały Nr XXV/211/2021

Rady Miejskiej Gminy Skoki

z dnia 4 lutego 2021 r.

Synteza ustaleń zmiany studium i uzasadnienie przyjętych rozwiązań

1. **Uzasadnienie przyjętych rozwiązań**

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Skoki zostało zatwierdzone uchwałą nr XLVI/279/10 Rady Miejskiej Gminy Skoki z dnia 24 czerwca 2010 r.).

Na podstawie uchwały nr XI/82/2019 Rady Miejskiej Gminy Skoki z dnia 17 października 2019 roku przystąpiono do sporządzania fragmentarycznej zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Skoki, obejmującej teren działki nr 8 w obrębie Rejowiec.

Celem opracowania zmiany studium jest dopełnienie obowiązku wynikającego z art. 95 ust. 1 i ust. 2, Prawa Geologicznego i Górniczego (t. j. Dz. U. z 2020, poz. 1064 ze zm.), który nakazuje wprowadzić do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego udokumentowane złoża kopalin do 2 lat od dnia zatwierdzenia dokumentacji geologicznej przez właściwy organ administracji geologicznej. Decyzją nr DSR-I.7427.8.2019 z dnia 8 marca 2019 roku, Marszałek Województwa Wielkopolskiego zatwierdził dokumentację geologiczną złoża kruszywa naturalnego – piasków skaleniowo-kwarcowych „Rejowiec 1".

Przystąpienie do zmiany studium w powyższym zakresie ma na celu również umożliwienie eksploatacji ujawnionego złoża kruszyw naturalnych, a po zaniechaniu lub zakończeniu jego eksploatacji, przeprowadzenie rekultywacji w zakresie terenów rolnych, zalesień lub wód powierzchniowych.

2. **Synteza ustaleń zmiany studium**

Zakres oraz charakter zmian ogranicza się do wyznaczenia w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania miasta i gminy Skoki jednego obszaru złoża kruszywa naturalnego, położonego w Rejowcu, przy drodze wojewódzkiej nr 197 oraz wskazania nowego kierunku zagospodarowania przestrzennego dla działki, na której znajduje się zatwierdzone złoże. Powierzchnia samego złoża wynosi około 8,17 ha. Zmianą studium objęto działkę o numerze 8 o łącznej powierzchni ok 9,26 ha, na której znajduje się rozpoznane złoże.

Wprowadzone ustalenia są zgodne z wymogami, o których mowa w art. 10 ust. 1, 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 293 ze zm.) w zakresie obszaru zmiany.

Zmiana ma charakter punktowy a jej uchwalenie wynika z konieczności ujawnienia nowo zatwierdzonego złoża w dokumencie studium.

Zakres oraz charakter zmian, wraz z nowymi kierunkami zagospodarowania przestrzennego, przedstawione zostały w załącznikach tekstowych zmiany Studium: nr 1A (str. 28) i nr 1B (str. 27) oraz na rysunkach zmiany Studium, stanowiących załączniki nr 2A i 2B. W pozostałym zakresie - do zmiany Studium dla działki nr 8 w Rejowcu zastosowanie znajdują dotychczasowe zapisy Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Skoki, w szczególności, proponowane na stronie 49 załącznika 1B, sposoby rekultywacji.

Przewodniczący Rady
Miejskiej Gminy Skoki

Zbigniew Kujawa

Załącznik Nr 4 do uchwały Nr XXV/211/2021

Rady Miejskiej Gminy Skoki

z dnia 4 lutego 2021 r.

Rozstrzygnięcie Rady Miejskiej Gminy Skoki o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu zmiany studium

Burmistrz Miasta i Gminy Skoki nie przedstawił listy nieuwzględnionych uwag, w związku z czym Rada Miejska Gminy Skoki nie podejmuje rozstrzygnięcia o sposobie ich rozpatrzenia, o którym mowa w art. 12 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 293 ze zm.).

Przewodniczący Rady
Miejskiej Gminy Skoki

Zbigniew Kujawa

Załącznik Nr 5 do uchwały Nr XXV/211/2021

Rady Miejskiej Gminy Skoki

z dnia 4 lutego 2021 r.

Dane przestrzenne stworzone dla zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Skoki

na podstawie art. 67a ust. 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2020 r. poz. 293 ze zm.) Rada Miejska Gminy Skoki przyjmuje:

§ 1. Zbiór danych przestrzennych został sporządzony dla zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Skoki zgodnie z art. 67a ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2020 r. poz. 293 ze zm.).

§ 2. Zbiór danych przestrzennych zawiera:

1) lokalizację przestrzenną obszaru objętego zmianą studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w postaci wektorowej w układzie PL-1992.
2) atrybuty zawierające informacje o zmianie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego;
3) część graficzną zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w postaci cyfrowej z nadaną georeferencją w układzie PL-1992.

§ 3. Zbiór podlega aktualizacji i udostępnianiu, czego realizację powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Skoki.

Przewodniczący Rady
Miejskiej Gminy Skoki

Zbigniew Kujawa

UZASADNIENIE

1. Procedowana zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Skoki obejmuje działkę nr 8 w Rejowcu. Zmiana dotyczyła wskazania udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego – piasków skaleniowo-kwarcowych „Rejowiec 1" o numerze ID 19702, a także wyznaczenia nowego obszaru eksploatacji kruszywa naturalnego wraz z kierunkiem jego rekultywacji.

2. Prace nad zmianą studium prowadzone były w trybie ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 293 ze zm.) na podstawie uchwały Rady Miejskiej Gminy Skoki Nr XI/82/2019 z dnia 17 października 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Skoki.

3. Sporządzone Studium zawiera problematykę określoną w art. 10 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 293 ze zm.), a także jest zgodne z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. z 2004 r. Nr 118, poz. 1233). Z uwagi na specyfikę zmiany studium, która nie wyznacza nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę, w ramach analiz dotyczących wyżej wymienionego dokumentu, nie został wykonany bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę. Projekt zmiany studium wraz z prognozą oddziaływania na środowisko został uzgodniony i uzyskał opinie stosownie do ustaleń art. 11 powołanej wyżej ustawy.

4. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 283 ze zm.) Burmistrz Miasta i Gminy Skoki zawiadomił o prowadzonym postępowaniu w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu Studium oraz o możliwości składania wniosków do 20 stycznia 2020 r. oraz uwag do 16 października 2020 r.

5. W dniach od 17 sierpnia 2020 r. do 16 września 2020 r., projekt Studium wraz z prognozą oddziaływania na środowisko był wyłożony do publicznego wglądu. W dniu 18 sierpnia 2020 r. odbyła się dyskusja publiczna nad rozwiązaniami przyjętymi w projekcie Studium i prognozie. W ustawowym czasie tj. do dnia 16 października 2020 roku nie wpłynęły żadne

uwagi do projektu studium.

6. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Skoki nie jest przepisem gminnym, a dokumentem określającym politykę w zakresie gospodarki przestrzennej. Kierunki rozwoju miasta i gminy określone w studium stanowić będą wytyczne koordynacyjne dla prowadzenia dalszych prac, w szczególności sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

7. Biorąc pod uwagę powyższe, podjęcie uchwały jest uzasadnione.

Przewodniczący Rady Miejskiej Gminy Skoki

Zbigniew Kujawa